

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ జూన్ నెల 15-వ తేది సోమవారము
శ్రీ క్రొదననామ సంవత్సరము, శ్వేతమాస బహుళ నవమి ౯.

No. 64
సంచిక ౬౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవాడచే వలకు వలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంపభావ చిటి చూచి కొనిన తెలుసుకలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిడ నొప్పులకు నంజీనివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల తాళును,
పొన్నపు నొప్పుల తారదోలును, పొట్లనొట్టును,
బొజుకుల భేదించును పావుల దూపుమాపును,
దగ్గును తగ్గించును దురదమతోలగించును.

ఈమందును చుద్దగానే చెమట వట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తోలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును నొప్పులు తీసివేసును,
దేహములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్క-నిడబ్బి నో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డబ్బన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టిపేథి, మద్రాసు లోక, 109 ప్రెరిరోడ్డు, ఫోర్ట్ బొంబాయి.

అమృతాంజనము! నకలమున ఇవ్వబడుచు
అన్ని రకములవాడ తయారైన
సెండి, కంపులు, ప్రవర్తరాగములు
పదార్థకాలకు తాగలేదను,
వ్యాధి శక్తి కలిగివున్నది.

శ్రీరామ.

గడపల సమృద్ధిగానుండు
సురుగువలన సుఖము గా
రము చేసుకొనుటకు వీలగును.

సుఖమును పొందవీయును

"ఎ రాన్ మి క్"

మే వింగుస్టిక్

మైర్స్, లండన్, పారిస్.

సాహిత్యలక్ష్యము తొలకును.

నిజమే

వెల్లింగ్ టన్ సి సి మా

18.6.26 తేదీవారమునుండి 19.6.26 శుక్రవారమువరకు
ప్రతి కేసి, అదివారములందు మధ్యాహ్నము 12.30 గంట
మాటికి ప్రత్యేకము గలదు.

ప్రపంచమందు అంతరితును చాల ఆకర్షణీయమైన

ది ఐ రన్ మాన్ కడవలేవారము

అన్నిటిని వైద్యకార్యములు మాచదగినవి,
పాపము గల పితృదములరాజు

వేపచెట్టుయొక్క

మంచిగుణములు కలిగిన
టాయిలెట్ అందు ఔషధ
సంబంధమైన వస్తువులు

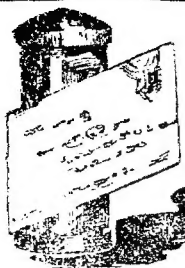
సర్వోచచ్యుత-కాశ్మీరీ అతిరేఖ్యమగుచుండు
కల్పలక్ష్మి తోకంజెను శ్రేష్ఠమైనది. ఇప్పుడును తిరిగియు
మిక్కిలి సున్నితముగా కావనమైవుడిచింది. శిశిర్సముగలది
1 కి ధర ర్పు 0.12-0. సర్వోచచ్యుత చరిత్రాచార్యము:-
పుల్లలతో దంతభావనముచేయుట అందగలిగి తెలిసినవీడు
ప్రభుతో సర్వోచచ్యుతమును వరిత్యార్థమును చేర్చి దంతభా
వనమునుచాలావారిది. వేపచెట్టుయొక్క మంచిగుణము:
యొం నిండులోగలవు. బుట్టి 0.6-0. చిన్న పొట్టు 15 0
వర్ష పొట్టు లెట్ నిండి ముడిమనను, చిన్నమునకును
చు తగినది. దీనిని 1 కి రు 0.10-0; పొట్టు 1 కి 1
పొండు-చక్కపళ్లెము, ధామచే తయారుచేయుట

SRI KRISHNA BROTHER, 323, Thambu
Chetty Street, MAI
& Mr. V. V. KRISHNA IYER Pa

సర్వసేదంతచూరము:- పల్లె వ్యాధి
లగు చాగొట్టుటకు
మంచి ఔషధము. 1 డబ్బము రు 1-4-0.

టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి

నెం. 1 ఆలంగా ప్లెస్టెక్ తిరువళ్ళూరు

జాబులు.

గోదావరి మండలములోని తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘములకు హెచ్చరిక

నూలుచందాసభ్యుల పట్టికలను పంపవలయును మండలములోని తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శులు మునుపగా కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును కొనసాగించుటకు తగునేర్పాట్లు గావించి యీక్రిందివిషయములను జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘ కార్యాలయమునకు వెంటనే పంపగోరుచున్నాను.

(1) జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమునకు రాష్ట్రకాంగ్రెసు సంఘమునకు ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులపట్టికలను వెంటనే పంపగోరెదము. ఇంతవరకు ఎన్నికలు జరుగనిచోట్ల వెంటనే యెన్నికలు జరిపి త్వరలో జిల్లా కార్యాలయమునకు తెలుపగోరెదము.

(2) ఆయా తాలూకాలలో నూలుచందా సభ్యులను నూలుచందాలలో నూటికి 50 వంతు తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘములు ఉంచుకొని మిగిలిన 40 వంతు నూలును వెంటనే జిల్లా కార్యాలయమునకు పంపగోరెదము. నూలును పంపని యెడల 2 వేల గజముల 1-కి 4 అణాల చొప్పున ధైర్యమును పంపవలెను.

ఈనెల 20 వ తేదీని శీతానగరములో గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసంఘము సమావేశమగును. జిల్లా పరిస్థితులను కార్యనిర్వాహకసంఘమువారికి నివేదించ వలసి యున్నది. రాష్ట్రకాంగ్రెసు సంఘమువారికి వెంటనే యివివరములను పంపవలసియున్నది. మండలములో నెంతవని జరుగుచున్నది సరిగా తెలియుటలేదు. తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘములు వెంటనే శ్రద్ధవహించి యేమాత్రము ఆలస్యము చేయక విషయములను ప్రకటింపగోరెదము. 18 వ తేదీలోగా తప్పక పంపవలెను. కార్యదర్శి, జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘము, శీతానగరం, కొత్తూరు అని వ్రాయవలెను.

మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్య కార్యదర్శి.

గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసంఘసభ

శీతానగరములో జూను 20 వ తేదీని కూడును

గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ యూనెల 20 వ తేదీ మధ్యాహ్నము రెండుగంటలకు శీతానగరం గాళిమీ సత్యాగ్రహశ్రమములో జరుగుచుగూడ సభ్యులెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

కార్యక్రమము

1. నూలుచందాను మండలములో అభివృద్ధిచేయుట కైర్పాట్లు గావించుట
 2. ఆర్థికస్థితిసూర్తి ఆలోచించుట
 3. మహాత్మాగాంధీగారు గోదావరిమండలమున వచ్చునపుడు చేయవలసిన యేర్పాట్లు
 4. కార్యదర్శిచే ప్రవేశపెట్టబడు ఇతరవిషయములు.
- సాధనకార్యనిర్వాహకసభ సమావేశమగుట కిదియే ప్రథమము కావున కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును మండలమున మునుపగా సాగించవలసినయవసర ముండుటచేతను ప్రభుత్వకాక కాంగ్రెసు అభివృద్ధిచేయు వయచేయు ప్రార్థితులు.
- మరొకటి— రాజమహేంద్రవరమునుండి నిర్మము ఉదయము 8 గంటలకు ఒక స్టేషను బయలుదేరి 10½ గంటలకు, మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు వేరొక స్టేషను బయలుదేరి సాయం త్రుము 4½ గంటలకు శీతానగరం చేరుచుగూడ 19 వ తేదీ మధ్యాహ్నము కాని 20 వ తేదీ ఉదయమునగాని బయలుదేరిరావలెను.

మ॥ అన్నపూర్ణయ్య, కార్యదర్శి.

ప్రధానామాత్య శేఖరునకు ఒక హితవు

దేశస్థానముల ధర్మావాయవ్యమును కాపరపభలో ఆ ఆశాదింపజేసి ప్రధానమంత్రిగారు విశేషప్రభావాలి గాంచిరి. అయితే ఈ ధర్మావాయములను ఏతరున వినియోగించుకో అని హిందూమహాసంఘములో కలవరము హెచ్చుగానున్నది. ఇంతవరకు హిందూమహాసంఘము ఈ ధర్మావాయవ్య నిర్మాణమునకు ఏకాగ్రము ముఖ్యనాయకులు ధర్మావాయమును ధర్మబద్ధము పరచుటమీద వినియోగించుటకు ఆభయ మివ్వలేదు. ప్రధానమంత్రిపుంగవును మొన్న విశాఖపట్టణమున ముచ్చటించుచు తిరుపతి చేరాలయపు ధర్మావాయమును కాశీ హిందూ విశ్వవిద్యాలయమును బోలు ఒక వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయమును నెలకొల్పి నుద్దేశముతో నున్నటుల తెలిపెను. ఈ క్రింది విషయములను గమనింప పానగలు రాజుగారిని వేడుచున్నాను.

1. వారణాశి విశ్వవిద్యాలయమును నెలకొల్పుటకు కారణభూతులగు దర్శకం మహారాజు, పండిత మహేశ్వర కార్యదర్శకులు కాశీ విశ్వనాథుని ధర్మావాయమును కాపరపభలములను జప్తుచేసి తిన్దులమున ఆ మహాప్రతిష్ఠాపనను స్థాపించెదరు.

2. ఇల్లువాశివదత్త, శివోన్మములకు జతక విచ్చమేత్రి ప్రీతిచైన ఎమూలుజేసి, వారల అఖండత్యాగము చైన నెలకొల్పిన మహాప్రతిష్ఠాపన.

3. అధికారము, పలుకుబడి, పార్టీ బలముచే జట్టుకొని ధర్మావాయముల మూలతత్వమును వారు భంగపరచలేదు.

4. కొంతవరకు పాశ్చాత్యసాంప్రదాయముల వారసు కరించినను, దాతల ఇష్టానుసారముగా హిందూధర్మ సాంప్రదాయానుగుణ్యముగ ఆమహావిశ్వవిద్యాలయమును వారు నిర్వహించుచున్నారు.

5. మీరును, మిమ్మునకు రింపువారును అట్లు చేయక అధికారబలము ఆయుధముచే, ధరించి ధర్మావాయముల, మూలతత్వమును తారుమారు చేయుచున్నాను.

6. ఒకజేత మీకు కాశీ హిందూ విశ్వవిద్యాలయము వంటి ఒక మహా ప్రతిష్ఠాపన నెలకొల్పి నుద్దేశమున్న మహావ్యాపండితునివలె భూరివిరాళముల సంపాదించి స్థాపించవలయునీగాని దేవాలయముల ధర్మావాయములను జప్తుచేసి దాతల యుద్దేశములకు విరుద్ధముగను ప్రయత్నించుట ధర్మవిరుద్ధము.

ఈ అంశములను గూడను తాము తెలిసికొన వేడుచున్నాను.

హిందూ సంఘసౌభ్రవము నానాటికి క్షీణించుచున్నది. సాంఘిక అరాజకము మితిమీరినది. నేడు హిందూసంఘము ఒక యిరవేలు గానక ప్రవాహమునబడికొట్టుకొనిపోవుచున్నది. ప్రజలలో హిందూసంఘమునం దాసక్తి భూస్యమగుచున్నది. మతవిశ్వాస మంతరించుచున్నది కొంతకాల మయినపిమ్మట ఈపరిస్థితులలో హిందూసంఘము, హిందూమతము ఏమగునో యోచించువు. హిందూసంఘము అభివృద్ధిగా నుండునపుడే దేవాలయములు, మతము, ధర్మావాయములు సురక్షితముగా నుండగలవు. ధర్మమును దినదినాభివృద్ధి గాంచగలదు.

1. ఇందుకు గరించి దేశభక్త లాలాలజవతిరాయి, కిషోరిలాలు సర్కారు మొదలగు సుప్రసిద్ధ చరిత్రకారులను దేశభక్తాగ్రేసరులను వ్రాసిన గ్రంథములను, వ్యాసములను జదివెతిరా?

2. హిందూసంఘము ఎల్లు క్షీణించుచున్నదో అఖిల భారత జనాభా తెక్కలనుబట్టి రాష్ట్రీయజిల్లా, తాలూకాల వారిగ పరిశీలించెతిరా?

3. స్వామి వివేకానందును గోదావరియందు హిందూ సంఘమును చివాట్లు పెడుచు చేసిన అవకాశము ఉపదేశములను చదివెతిరా?

4. ప్రతిసంవత్సరము లక్షలకొలది హిందూప్రజలు క్రైస్తవ మతప్రచారమునకును, ఇతర మతభోధకులయొక్కయు ఆకర్షణమునకు, ఎరయై ఆస్యమతముల పాల్గుచుండుటవలన హిందూసంఘముయొక్క క్షీణతకును, దుర్గతికిని మీకు ఆశ్చర్య కలుగుచున్నదా?

5. హిందువులలో కులకక్షలు ప్రబలి దినదినాభివృద్ధి గాంచుచుండుట వలన దేశమునకు గలిగిన భూరవిపత్తునకు

మూలకారణములను నిష్పాన్యకతో తెలిసికొన గలిగెతిరా!

6. ఈపల్కానులు ఇస్లాంధర్మావేశాపరులై తమసంఘము ను బలపరచుకొనుచు ప్రాముఖ్యతను విచ్చుటకు అఖండప్రయత్నిముల గావించుకొనుచు ఇతరఖండములలోని తమతమస్థులతో మిత్రభాగము పెంపొందించుకొనుచు సత్వరభివృద్ధిగాంచుచుండుట జూచుచున్నాను! హిందువులలో ఇట్టి మతాభినివేశముగలదా! హిందూసంఘాభివృద్ధికి తమకర్తవ్య మేమి యోచించుచుంటిరి.

7. నేడు ప్రపంచములోను, భువకు తమదేశములోను హితము హిందువులకు నేరప్రతిష్ఠలు గలవా?

8. ఈసమస్యల నెదుర్కొనుటకు తమకు గల మతి, రాజకీయ సాంఘికానుభవమునుబట్టి ఏమార్గము లరయుదురు? ఈఅంశములను మీరు గమనింపగలిగినచో ధర్మసమన్వయముజేసి హిందూమహాసంఘమును సర్వాంగసుందరముగ చేయుటెట్లులు?

పూర్వకాలమున ప్రతిదేవాలయమునకును ఒక విద్యాలయము, అన్నసృతియుండెడిది. సమస్తవిద్యలయందును ఆరితేరిన పండితులంజరములు అందు ఆధ్యాపకులుగా యుండిరి. విద్యార్థులకు సకలధర్మశాస్త్రములను, కళలను, ఆధ్యాత్మికవిద్యను బోధించుచు ధర్మమును పోషించెనువారు. ఒక్కొక్క పుణ్యక్షేత్రమునందలి విద్యాలయము విశ్వవిద్యాలయమును ఉంచి యుండెడిది. ఒక్కొక్కదానిలో వేలకొలది విద్యార్థులు విద్యాభ్యాసముచేయుచుండిరి. ప్రపంచమునందలి నలుప్రాంతముల నుండియు వేలకొలది యాత్రికులు ఈ విద్యాలయముల దర్శించి ఇచ్చట ఆధ్యాత్మిక విందాగించుచుండెడివారు.

పెక్కుమంది సన్యాసులు, మతపండితులు, ఈవిద్యాలయప్రములో యుండెడివారు. మనదేశములో అనాదినండియు అన్నవిక్రయము, విద్యావిక్రయము మహాపాతకము.

పీఠంధరును దేశమంతటను తిరిగి ధాత్యక సభలు చేయుచు ప్రజలలో ధర్మాసక్తిని పెంపొందించుచుండిరి.తమచు ధర్మచర్యము చేయుచుండెడివారు. ధర్మమును రక్షించుచుండెడివారు. ఈ విద్యాలయములనుండి ఉత్తములగు పండితులు, బయలు చేరుచుండెడివారు. నేటి దేవాలయములు, పుణ్యక్షేత్రములు సకలదూరాచారములకు నిలయుములు. త్రాగుబోతులకును తిండిబోతులకును వ్యభిచారులకును చోరులకును దుష్టులకును శరణ్యములు. పీటినీ సంస్కృతించుట యుత్తము ధర్మము. ఈయుద్దేశమునే మనము లక్ష్యమునందుచుకొనవలయునుగాని అసలు తత్వమును భంగపరచరాదు.

అమాత్యశేఖరా! ఈ పద్ధతులు తమకు నచ్చునా? ధర్మమూర్తుల పాశ్చాత్య నాగరికవ్యామోహప్రవాహమునబడి వైతన్యమును గోల్పోయి కొట్టుకొనిపోవు హిందూప్రజలకు హితవసనా?

గుంటూరు జిల్లా బోర్డు సభ

తురుమెళ్ల హైస్కూలు అవస్థ

(మా ప్రత్యేక విలేఖరి)

6-6-25 తేదీన గుంటూరు జిల్లా బోర్డు సభ శ్రీయుత దివాన్ బహద్దర్ పి. సి. యాజ్ఞానరాజులనాయుడుగారి యాజమాన్యమున జరిగెను. సభకు 31 మంది సభ్యులు హాజరైరి. నాటిసభలో నతిప్రాముఖ్యమైన విషయముకంటే చక్కని దీనిని రాబడెను. అదియే తురుమెళ్ల హైస్కూలునుగూర్చిన చర్చ. అది చాల తీవ్రరూపమున దాల్చెను. ఇప్పటికి 4 సంవత్సరములక్రిందట తురుమెళ్ల వాస్తవ్యులు 50 వేల రూపాయలు ఖరీదు చేయు పాతకాలాభవనములు, సామానులు, వారి హైస్కూలును జిల్లా బోర్డు వారికి స్వాధీనముజేసిరి. 5 సంవత్సరములవరకు వత్సరమునకు రు. 1000 లు నికరఖర్చు (Net cost) ప్రభుత్వమువారు భరింపక బోయిన జిల్లాబోర్డునకు కంట్రీబ్యూషనుగూడ యిచ్చులాగున వారు యొగ్గిమెంటులై వ్రాసి యిచ్చిరి. అందుకుగాను తురుమెళ్లవారు ఒక కంట్రీబ్యూషనునే యిచ్చియుండిరి. గవర్న మెంటువారుగూడ తురుమెళ్ల పాతకాలాభవన 2/3 నికర ఖర్చు (Net cost) ప్రావేక్షియిల్ చట్ నెడీ నుండి యిచ్చుట కొప్పకొనిరి.

3 సంవత్సరముల క్రిందట గాటికి పాతకాల యావరణలో నున్న పూరియిల్లు పడిపోయెను. బాలురు కూర్చుండి చదువు కొనుటకు చాల యిబ్బందిగా నుండెను. కొన్నితరగతులు కఫతి గృహము నందు గూడ జెట్టువలసివచ్చెను. అచటగూడ ఫలపం కొవమైనది. కమిటీవారు నాయుడుగారిని గలిసికొని పరి పీతులు చెప్పగా వారు భవన నిర్మాణమునకు వాగ్రూపకమైన యనుమతి నిచ్చినట్లు తురుమెళ్లవారు చెప్పినారు. శ్రీ యుత నాయుడుగారు మాత్ర మట్టి యనుమతి యెప్పుడును యిచ్చియుండలేదని మొన్నటిసభలో చెప్పిరి. తరువరి తురుమెళ్ల కమిటీవారు రు. 5000 లు ఖర్చుచేసి యొకదివ్యమైన నూతన భవనమును గట్టించిరి. జిల్లాబోర్డువారు వారి కంట్రీబ్యూషనుల నడుగుచుండిరి. తరగతుల నీ నూతన భవనమునందు జెట్టుట కనుజ్ఞ నీయ నలసినదిగా కమిటీవారు బోర్డు వారిని గోరుచుండిరి. గతజనవరినెలయందు విద్యాలకాఖా మంత్రిగారిచే నయిన్న భవన మనకు శిఖుస్థాపన చేయించి ఈకట్టడమును 'ప్రాత్రోమంపిరి' మని పిలుచుట తేర్చుటజేయబడెను. రెండుసంవత్సరములనుండి కొరుమన్నను జిల్లాబోర్డువారు నూతనభవనమును కెరచుటకను జ్ఞనిచ్చియుండలేదు. బోర్డువారు పయకము నకుగూడ వ్రాసిన లేఖకు తురుమెళ్ల వారికి దీర్చమైన జవాబును వ్రాసిరి. అందులో భవననిర్మాణమునకై వారికి 5000 లు అయినవనియు, లేక్కలు పరిచూచినినయడల బోర్డునకు వారివ్యవహారము యు నుండవనియు, అపాకాల పంచములకు విద్యాలాసము విశేషించి జేయుచున్నదనియు, వారి భోజనసౌకర్యార్థమై 10 లేక 25 వేల ఖర్చుచేసి సపకృష్టమును గట్టించుటకు సిద్ధము గానున్నారనియు, మనతగవులు సంతకరములను, లేక్కలను పరిచుచుటకును, కమిటీవారికిపుం యిద్దరును, బోర్డువారి తరపున యిద్దరును 5 వ వార్డు జిల్లా కలెక్టరుగారును గలసిన యొక విచారణసంఘమును యేర్పరుపవలయుననియు చెప్పిడి యుండెను. గతసభలో తురుమెళ్ల విషయమై విచారించుటకొక యువసంఘమేర్పాటుజేయబడెను. అందు శ్రీయుత నాయుడు గారును, పాత్రూరు లక్ష్మయ్యపంతులుగారు, బాగల్లమాడి కుప్పస్వామిగారును సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

ఈ సంఘమునందు నాయుడుగారుండుట సుచలము గాదు. తురుమెళ్లవారు కొరక కమిటీ నిజమయిన ప్రాతినిధ్య మును జూపుచున్నది. అది యావరికి ద్రోసి జిల్లాబోర్డువారు యిట్టిసభకమిటీని నియమించుటవలన లాభములేదు. ఉభయపక్ష ములకు జెందని సభ్యులు నియమించి యుండిన యెవరును ప్రేలు జూపుటకు వీలులేక యుండిడిది.

తగాదాలోనున్న భవనమును పరీక్షించి, యితర పక్ష మువారికి తాకిదు లంపి వారి కాద్దలగూడ సమగ్రముగ నవలొ కించి, లేక్కల పరిజూచి యున్న రిపోర్టు వ్రాయవలసియుం తునుగాని ఒక జిల్లాబోర్డువారి తీర్మానముబట్టియే రిపోర్టు తయారు జేయువారి కీవిషయమై యెట్టి స్థిరాభిప్రాయము (settled opinion) ఉన్నదో ప్రపంచమునకు వ్యక్తముచున్నది.

ఆవాటి సభలో శ్రీయుత లక్ష్మయ్య పంతులుగా రీతిరస నుపన్యసించిరి. సోదరులారా! జిల్లాబోర్డువారు పూరి యింటికిగాను రు. 100 లు మంజూరు జేసిరిగాని పక్కాభవనము నకు గాదు. ఇంజనీరింగు యంత్రోగీయుల యెప్పుడల నింతవరకు దీనికి లేకబోవుటచే నది పక్కాభవనమని జెప్పటకు గూడ వీలులేదు. దానికి ప్లానులుగాని, యెప్పిమేట్లుగాని లేవు. అది బోర్డువారి యావరణయందు గట్టుబడినది. బోర్డుకు యవ్వలసిన కంట్రీబ్యూషను వారు యింతవరకు జెల్లించియుండలేదు. వారి లోబిశోధములు బెంచుకొని, కొర్రులకు పెడలి తగాదాల పరి మార్గము జేసికొనవలయునని మాకవ్వొక యభిప్రాయములేదు. వారు వ్రాసినలేఖ నిందాపూరితముగను, అసభ్యముగనున్నది. అదియునుగాక వారు యేర్పరచి, పెంచిన పాతకాలాభవన వారా భవనమును గట్టించిరి. ఇందు తగవులేదు. దానిని యుచిత ముగ బోర్డువారి వశముజేసినవారు కృతజ్ఞ తాపూర్వకముగ స్వీక రించెదరు. దానిని ద్రవ్యమైసంకుటకు మనకు ద్రవ్యములేదు.

అంత శ్రీయుత నాయుడుగారికిరస నుపన్యసించిరి. ఆర్యులారా! తురుమెళ్లవారి యంత్రము నాకు చాల మనోవ్యధను గల్గించెను. వారు భవనమును 2 సంవత్సరములకు పూర్వమే నాయనమతి లేకయే గట్టించిరి. నేను యెట్టి రూప మైన యంత్రపు ఎనకి నిచ్చియుండలేదు. అట్లు గావించి యుండిన యిదివరలోనే బోర్డువారి కాక్షక్ జేయించి యుం దును. ఈవిషయము నాహృదయమును ఖాయబరచెను. మాకు వారికి తగాదాలున్నమాట వాస్తవము. నామీద అభద్రములుచా డీలు యెన్నియో వారు జెప్పియుండిరి. ఇంతవర కాపాకాలకై రు. 25000 రూపాయలు ఖర్చు జేసితిమి గాన దీనిని వెంటనే పరిష్కరించ బలసినది.

తరువాత తెనాలి తాలూకా బోర్డునుండి వచ్చిన శ్రీయు త కన్నెగంటి మార్యనారాయణ మూర్తిగారు లేచి విపులము గా నిట్లు జెప్పిరి.

ఆర్యులారా! తురుమెళ్లవారికి బోర్డు అభ్యక్షులకును తగాదాలున్న మాట నిశ్చయము. బాలురు జరుపుకొనుచున్న పూరి యిల్లు పడిపోవుటచే బాలురు బాలకష్టమును చుండిరి. అందుచే వారు యభ్యక్షుల యనుమతిపడసి నూతన భవన నిర్మా ణమునకు గడంగిరి. వారి యనుమతి లిఖితముగ మాత్రములేదు. అట్టి యనుమతిలేనిది వారి భవనమును గట్టించుట తప్పే. ఈభవ నము సౌష్ఠ్యముగనున్నది లేనిది పరీక్షించియే గృహప్రవేశ మొన ర్చుచున్నాను. దానికై వారు 5000 లు వ్యయముజేసిరి. లేక్కలు జూచుకొని పరిష్కరించు కొనవచ్చును. ఈయువసంఘమువారి నిజేదికము విశ్వాస నీయముగాదు. వీలనన వారు జిల్లాబోర్డు ఆఫీసునకు గల రికార్డు ను బట్టియే రిపోర్టును వ్రాసిరిగాని తగాదాపలమునకు జని రెండవపక్షమువారిని విచారించి వారి కాగితముల పరీక్షించి, లేక్కలజూచి సమగ్రముగ విచారించి వ్రాసినదిగాదు. అది ఒకపక్షము ననుసరించి తయారుచేసిన రిపోర్టు. అందలి సభ్య త్వము యికపక్షములవారికి సమాప్రతానిధ్యము లేక కక్షలో నున్న ఒకపక్షమువారికే జేందియున్నది అందుచే రిపోర్టు నిష్పక్షికుముగా నున్నదనుటకు వీలులేదు. ఆపాకాలలో జరుపు కొను పంచముబాజర సంఖ్య యీయండలమునగల యేవిద్యాల యయందును లేదు నిన్ను బాత్సుర్ధరణ కా విద్యాలయము పట్టు కొమ్మగానున్నది శ్రీయుత కాసరాజు గామయ్యచాడరిగారి కిని, మన యభ్యక్షులకు గల తగాదాబట్టి పాతకాలాభవన ధ్వంసము చేయ జూచుట వ్యాయముగాదు. ఉపసంఘసభ్యులకు శ్రీ కుప్పస్వామిగారు నేడు రాలేదు. వారివిషయమై యెమిడెచ్చె దలో జూడవలసియున్నది గాన యీచర్చను వాచోకసారికి నిలపవలయునని నేను తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచున్నాను.

దానికి బహిరెడ్డిగారు బలపరచిరి. అంత సభ్యులు యిట్లు నడిచిరి.

ఉపసంఘమువారి నూచనలో 3 వ దానికి తప్ప తక్కినవారినన్నిటి కుప్పస్వామిగారు శోప్పకొనిరి. దానిపై ఒంగోలుసాహెబుగారు లేచి ఆపాకాలను వదులొనుటయే మంచిదని చెప్పిరి. చివర కర్మగారు ఆనూచనలో చివర దానిని తొలగించవలసినదిగా గోరిరి. వోటుకుబెట్టుగా తీర్మా నము పీగిపొయెను.

ఉపసంఘమువారి సూచనలు

1. తురుమెళ్ల కమిటీవారు అసభ్యముగను, నిందాస్పదము గను వ్రాసినలేఖను ఉపసంహరించుకొని మరతులేయు లేకనే బోర్డువారియొక్కయు అభ్యక్షులయొక్కయు సమాపణ గొర వలయును.
2. వారి పాతకాలను ప్రభుమున బోర్డువారి క్రిందికి దీసికొనినపుడు ఆ ను కొని 3 వ తర తు త ప్రకారము

నా రు యి వ్య వ ల సిన స ం వ త్స ర క ం ట్రీబ్యూషనును, వదలిన లేదీలనుండి అర్థరూపాయి వడ్డీతో గూడ వెంటనే యివ్వలయును.

3. వారు కట్టించిన భవనము(కమింపబడినను, లేక బో యనను బోర్డువారికి యుచితముగ నర్పించి తగినవారితే పరీ ట్టింపించి ఆ కమింపబడుటయో పడగొట్టుటయో జరుపబడును.

4. ఇంతిటునుండి తురుమెళ్ల కమిటీవారు బాగ్ర తగ ప్రప రించెదరుని వాదనము జేయవలెను.

5. పై మరతులకు వారు యెప్పుకొనక బోయిన వారి పాతకాలను వారికి వదలిజేయవలెను.

మరియు నాయుడుగారు తెనాలి తాలూకాలో చాల పాతకాలలు గలవనియు, విద్యాలయములేని మరొక తాలూ కా కీవిద్యాలయమును మార్చవచ్చుననియు జెప్పిరి. అంత శ్రీ మార్యనారాయణమూర్తి చాడరిగారు, సభ్యులు చాలవరకు నాయుడుగారికే నుముఖముగా నుండుటజూచి, సోదరులారా! చర్చనంతయు వింటి. జై నముఖమునాచిమీరు మీసమృతుల నియ్యరు. మనము ప్రజాప్రతినిధులమని మరువకుడు. మొన్న ప్రధానామాత్యుడు రామారావుగారు తెనాలికి దయచేసిన పుడుతురుమెళ్ల విషయమై నాయుడుగారు, మరికొందరు పెద్ద మనుష్యులు ఉండగా, 2000 ల జనసంఖ్యగల తురుమెళ్లలో హైస్కూలు యేలయండవలెను. దానిని మరొకచోట కేల మార్చరాదనియు మందలించగా శ్రీ నాయుడుగారు, 'మాతా లేరా మంత్రిగారి మాటలు. నేనే ఆపని జేసిన నన్ను అందరు అంటారు' అని యెప్పురట. దీనినిబట్టి నాయుడుగారికి తురు మెళ్ల విద్యాలయముపై నెట్టి ప్రేమయున్నది విశదమగును. ఈ తీర్మానముల విషయము పర్యవసానమెట్లుగనవో నేను యెచుగు దును. ఇట్టి యనుచిత ప్రసంగప్రదేశమున నుండి సమృతుల నిచ్చుట చో స్వాస్థ్య సుదము. త మ రు దై వ ముఖమున జూచి వోటు జేయు డని జే ప్పుచు వారు సభనుండి వెడలిపోయిరి. వారితోగూడ బహిరెడ్డిగారును, పాటిబండ్ల శీతారామయ్యగారునుగూడ వెడలిరి. అంత నాయుడుగారులేచి మంత్రిగారి మాటలు రూప్యసంభాషణము నకు జేందినవిగాని, బహిరంగములుగావనియు, తురుమెళ్లవారి వనముల నొప్పకుండురు, ఫరవాలేదనియు చెప్పి అనూచన తీర్మానముగ వ్రాసి చివర ఈ కాగితము చేరిన 15 రోజుల లోగా జవాబు రాకపోయిన పాతకాల వదలి జేయబడును అను విషయము జేర్చబడెను. ఈ తీర్మానమును వోటుకు బెట్టు కయే, మరొక విషయమునకబోయిరి. తురుమెళ్లవారి విషయ మున నెట్లు ప్రప రించెదరో చూడవలసియున్నది.

కళావంతుల సంఘసంస్కరణము - విశాఖరం

గత సంవత్సరము ఆక్టోబరు నెలలో శ్రీమతి యాదవీ పూర్ణలికమ్మగారు యాపురములో కళావంతుల సంఘసంస్క రణమును గూర్చి యుపన్యసించి సుదర్భమున తమ కుమారికల కు వివాహమొచ్చెనమని వాదనమొనర్చిన వారిలో నొకరైన శ్రీయుత పెండ్యాల బుచ్చయ్యగారు తమ కుమార్తెయగు చ్చి సా. నారాయణమ్మకు వగరం వాస్తవ్యులు సకు రామస్వామి గారి కుమారుడగు శ్రీయుత మార్యనారాయణగారికి యిచ్చి 10.6.1925 సం. రం. తేదీరాత్రి వివాహ మునర్పరని తెలియ జేయుటకు సంకేతించుచున్నారము. ఈ వివాహముచోత్సవ సమయమున శ్రీయుతలు బుచ్చయ్య రామస్వామిగార్లు హిం దూయువతీ కరణాలయమునకు రు. 4-0-0 కట్టుము చదివించు చు ఏలేడుద్దమునందు గల తమ సాహభౌతి వెలిబుచ్చిరి. మరువాటి వ్రదయమున యీ కుభవచోత్సవమున కరుదెంచిన బంధుమిత్రులు నుమారు ఏబదినుండి స్త్రీపుంషులు సభ గావించి తత్సర్వజ్ఞ పెద్దాపుర వాస్తవ్యులగు శ్రీయుత గారక పీర వెంకట సత్య వారాయణ లి: ఎ. యల్. టి. గారు అగ్ర్యక్షత వహించి యీ సంఘసంస్కరణముగూర్చి యువన. కించును మద్రాసునందలి హిందూయువతి పత్రిక ఆవశ్యకతను గూర్చియు, హిందూయువతి కరణాలయముకగూర్చియు సభ్యు లకు బోధపడునట్లు వివరముగా నుపన్యసించిరి. అందుపైని శ్రీ యు: కందుల పీరసుబ్రహ్మయ్యగారుగూడ పై సంగతులను గూర్చి నుచ్చటించిరి. ఈ వివాహసమయమునసాంఘికలసమా నేత పరచుటకు పెద్దాపురమునుండి యుదెంచిన శ్రీయుత చిన గంధంపత్తిరాజు, గార్లక పట్టాభిరాయయ్యగారు పెర్రెరాయవ కు యొక్కయు, విశాఖర వాస్తవ్యులగు శ్రీయుత పెండ్యాల కనకం, యీ సత్యన్నారాయణ పెర్రెరా గార్లయొక్కయు (ప్రాత్యహములనను సభ్యుల సానుభూతిలనను కొందరు హిందూ యువతీపత్రికకు చండావార్లుగా జేరి తమకు యీసం ఘమునందు గల ఆభిమానమును వెల్లడిపరచి వివాహము నుమున గౌ! పి. వెం. సత్యన్నారాయణ లి: ఎ. యల్. టి. గారిచే రచింపబడిన ఆతీర్మానముల చదువబడెను.

(కార్యదర్శి)

ప్రపంచమునందు జాతు ?

తెల్లపైర్ల దీనివి?

అవి ఉత్తములైనవి

అమెరికాలో ప్రసిద్ధులైన "వైట్ మెన్ అసోసియేషన్" అను ప్రతిక సభాపతి నాయకుని ఆంధ్రపత్రికలో ప్రసించిన వ్యాసమును పరిశీలించుచున్నాము.

భవిష్యత్తునందు మొత్తమును నానావిధముగా, యితర ప్రపంచముగాని యేకముగాని ఉత్తములైనవి మనశ్చేతనావహితములు. తెల్లపైర్ల జాతివారికన్న యెక్కువ వారా లెక్కవవారా? జాతిలను జాతులను యెక్కువైన భేదములేవి ఇట్లన్ని వేర్వేరు జాతు లెట్లున్నవి? వారిలో మొక్క వానికిగల ఛాతి క సంబంధమేమి?

ఈ ప్రశ్నలన్నిటికిని సరియైన ప్రత్యుత్తరము సిద్ధముగ మాత్రము లేదు. పెంపుడుపంతువులలో మనుష్యుడొకడు. ఆతని గూర్చి మనశ్చేతనము. చెలియదు. అయినను యిక్కాలపు మానవ ప్రపంచమునుగూర్చి మాకు సంగతులు తెప్పవచ్చును. అవి యేమైనను మన జాత్యభిమానమును చాటునవి గావు.

ఒకటి ఆధునిక ప్రపంచమునందు స్వచ్ఛముగ పెరిగిన జాతియేదీయును లేదు. శుద్ధశ్వేతజాతియనున దొకమాదు.

రెండవది ఒకజాతి మరియొకజాతికన్న యెక్కువ శక్తిగలదనిగాని, యెక్కువ గౌరవమైనదనిగాని, యెక్కువ విజ్ఞానవంతమైనదనిగాని నిర్ధారించుట నిర్వహ్యమే మాత్రమునను. శ్వేతజాతి యెప్పుడు బట్టినప్పుడు యేమాత్రమున సందియములేకుండు విశుద్ధాత్మతో ప్రపంచమునెడ భర్తయు నేమాత్రమున విడనాడెను లేదను నమ్మకముతో తనభారమును దింపుననున్నాడు.

మూడవది:— వివిధజాతుల సమ్మేళనము ఇందువలన వాగరకతకు లోభకరముగ నుండగలదు.

ఈమాకు విషయములను యిప్పటికి 40 యేండ్లనుండు యుద్ధపుర్రాత్రమును గూర్చి జేయుచున్న పరిశోధనల దీనిన లైటికి వచ్చినవి.

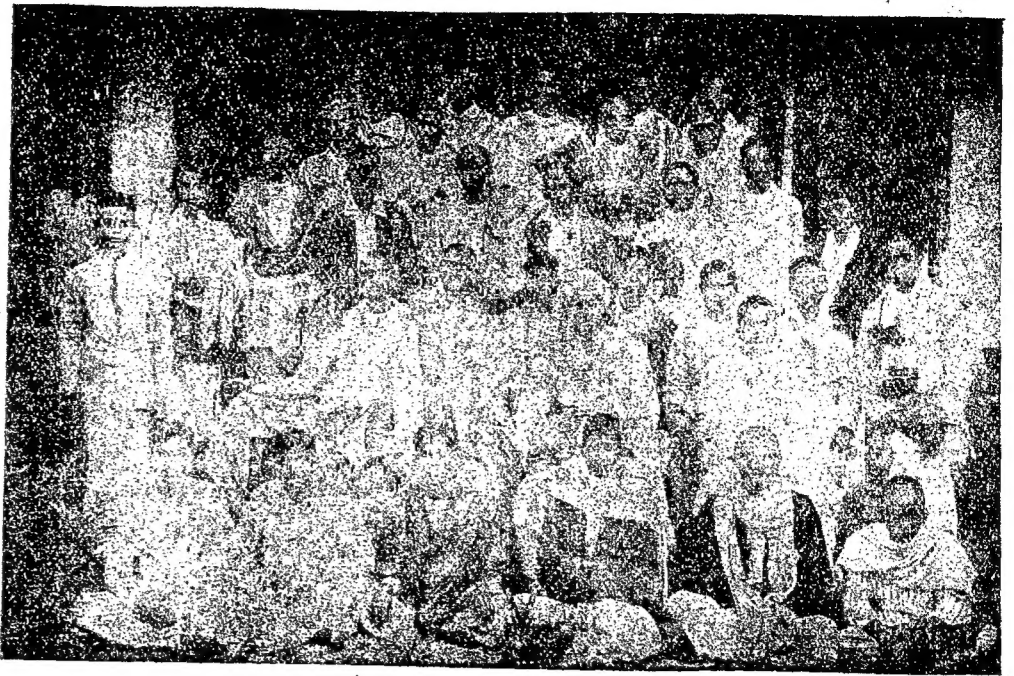
ప్రాతకాలము ఖగోళశాస్త్రజ్ఞులు మానవజాతిని, తెలుపు నలుపు, పసుపు, కపిల, యెరుపు వర్ణముల వారుగ వివరితగుల విభజించెడివారు. ఈ విభజనము శ్రృష్టికర్తముగ లేనటుల చాల సంవత్సరముల నుండి కనుగొనబడెను. ప్రజామానసమునందీ భేదము బాగా నాటుకొని పోయినను యిట్టి సాధ్యముగాదనియే చెప్పవచ్చును. ఈ వివరముల జాతులను భేదములు తీవ్రముగ నుండిపోవుటలకనే అది సాధ్యము గాదనవచ్చును. పసుపు పింకని వర్ణముల కలిసిన జాతులను నలుపు, తెలుపులనైన జాతులను గలవు. తుగ్గములు, లావులు తెల్లగనున్నునైన నా దేశీయుల చాయ లున్నపుడే ముందుకు! ఆఫ్రికాలో పిక్టోని సిద్ధి జాతికి మరియొకజాతియే? ఎస్కిమో లేదా?

సత్యమేమనగా, జాతులనుసరిగా విభజించుట సాధ్యము గాదు. మానవజాతి యంతయును ఒక పెద్దకుటుంబము. ఈ కుటుంబములో ఒకదాని కొకదానికి భేదముగలవి 10, 15 వర్ణములు చేరు జేయుట సాధ్యమగును. నీగ్రోలు, వై నీయులు, ఆమెరికాభారతీయులు, యూదులు, శుద్ధశ్వేతులు, నల్ల తెలుపువారు, ఆస్ట్రేలియా నల్ల వాళ్లు, పసిఫిక్ దీవులలోని కపిలవర్ణులు, ఎస్కిమోలు యిట్లెన్నియో జాతులుగలవు. ఈవర్ణములలోనే అంతశ్శాఖలు గలవు. వానిలో విభేదములెక్కువగలేవు వైచిత్ర్యము భేదము బాగుగ గాన్పించును. ప్రపంచములో జాతులవిభేదముగ నున్నది.

చరిత్రకాలమనీ యుగకాలమంతయు గూడ యావిధముగనే యుండెను. కాని యాకాలము 10 వేల యేండ్లు మాత్రమే. మానవుడు యాధునికమైన యాశక్తిరాశ్యంతో నూరువేల యేండ్లక్రిందటి నుండియే నుండవలెను. ఇంకను యంతకు అయిదారు లెట్లు సంవత్సరములక్రింద గూడ నుండవచ్చును. కాబట్టి యాజాతుల మూలపుట్టుక మనకు తెలియరచిత్ర కాలమునకు పూర్వమునకు సంబంధించినది. ఆప్యవత్తడే యాప్రపంచమున మనుష్యునాటకము బహులుజేరుచుండెనని చెప్పవచ్చును.

శ్రీలోకసింధులవలని భేదము

మొట్టమొదటయన్న మానవజాతి యిప్పటి వేర్వేరు జాతులుగ నెట్లుమారినో సరిగా తెప్పటకు వీలులేదు. మనుష్యులు గూడ జంతువులవలెనే వారు జీవించు పరిస్థితులబట్టి మారుచుండును. సూర్యాతపము యెక్కువగనుండు ఉష్ణప్రదేశములందు

శ్రీ వేంకటేశ్వరాయుర్వేదకళాశాల, బెజవాడ

మనుష్యుని చర్మము నల్లబడి వెంట్రుకలు కురువలె చిరును వారును. ఉత్తర దేశము పగలు తక్కువై, రాత్రి యెక్కువగ యుండుటచేత చర్మము తెల్లగనుండి వెంట్రుకలు నిదుపుగను నున్నగను నుండును. ఇట్లెందుకు జరుగునో ఎవరును తెప్పజేసు గాని యట్లే జరుగుచున్నది. ఇట్లే యెన్నియోమాతృకలు జరుగును. జాతు లెట్లున్నదో యిందులన కొంతవరకు మూలము చెలియుచున్నది.

ఆసియా జన్మ భూమియందు ఆహారమెక్కువగదొరకక పోయెను. చరిత్రకు చెరిగిన రోజులలోనే ఆసియానుండి మిగిలిన ప్రపంచములోనికి పిట్టెలులు పర్షియనులు, గాతులు, విసిగాతులు, హమ్ములు లేచిపోయిరి. ఆకాలములో నేతూర్పు వైపు మంగోలులుపోయిరి. పీరినందరను కరువునచ్చి తరిమి వేసెను. ఆసియా యెప్పుడు జనసంఖ్యకు మాతృభూమిగ నుండెను. ఇంట్లోకంటె యితరచోట్ల ఆహారము కులభముగ నొరుకునని తల్లి యెప్పుడును ప్రజలను తరిమిజేయును.

ముందు నల్ల వాళ్లు

ఆసియానుండి యితర దేశములకు జనము పోవుటచేతను తీతోష్ణపరిస్థితులందలి మార్పులవల్లను జాతు లుద్భవించెను. ఇకను ఆసియాలో మిగిలియున్న వాగుగూడ యితర దేశములకు బోయవచ్చుటలో మర్కట మారిపోయిరి. ఎల్లయును ఈవలన పోవు చుండుటలన లైటికి సోయినపుడెల్ల నూతన పరిస్థితుల నెదుర్కొనవలసి విప్పమిండెను. ఇన్ని మార్పులన్నియును జేరి యిప్పుడున్న విభేదములకు కారణమయ్యెను.

ఈపద్ధతి ప్రారంభమైన నాటినుండియు గూడ ఆసియా నుండి బయల్పడవలన ప్రజలకు యిచ్చుచున్నట్లెల్ల ఆక్రమించు కొనుటకు ఖాళీ ప్రపంచ మొక్కడను దొరకలేదు. అదివరకే బాగా నిండియున్న ప్రపంచమునే కనుగొనిరి. అందుచేత ఖడ్గ భారులు గావలసినవైరు. దానితో విజయముగాంచినవారికిని పరాజితులను జాతులకల యిక సంభవించెను. నూరుతొట్టములవైగా ప్రపంచము జాతుల కలగలుపుతో సరిపోవుచుండెను చరిత్రకు చెరిగిన కాలములో నిట్టి నిద్రునయు తన్నెయ్యాలపు. చరిత్రకు చెరిగిన కాలమునందుగూడ యా విభేదముగనే నడుచుచుండె ననుటకు మంచి సాక్ష్యము గలదు.

జాతులు ఒకదానితో నొకటి కలియుట ప్రపంచములో క్రొత్త సంగతి కాదని యిందులన తెలిసెడి. ముందుకలగలుపుకు ఆమెరికాయే మొదటిదాదు. ఎప్పుడో ఒకసారి ఆసియానుండి బయల్పడవలన జాతితో కలియుకుండ నేజాతియు నుండలేదని కామసినంత సాక్ష్యము గలదు.

హార్వర్డు విశ్వవిద్యాలయములో ప్రాఫెసరుగ నున్న రాలండు బి. డిక్సనుగారు యా విషయములను కొంతకాలము క్రింద శాస్త్రీయపద్ధతుల ప్రకారము పరిశీలించిరి. ఆయన పూర్వకాలపువారల పుట్టుకను సమహచ్చెను. ఆయన వారి యెత్తును, పొడుగును, వెడల్పును కొల్చి పోల్చెను. దీనిని బట్టి జాతిని నిర్ణయింపవచ్చునని శాస్త్రజ్ఞులు తెప్పెదరు. ఆయన యితర శాస్త్రజ్ఞులు సిద్ధముజేసిన కొలతను సంపాదించి రెంటిని పోల్చి చూచెను.

ఈవిచారణఫలితముగ ప్రపంచములోనే జాతియైనను యితర జాతులలో కలిసియుండునని తెలిసెను. ఆమెరికా భారతీయుల పుట్టుక జూడ నీగ్రోల విశేషములు గాన్పించెను. నీ

గ్రోలపుట్టుక చాదాపు వై నాదేశీయుల వానివలెనే యుండెను. తెల్లనాళ్ల పుట్టుకజూడ వై నాదేశీయులు నీగ్రోల కలయికను, నీగ్రోలు ఆమెరికాభారతీయులు రక్తము కలయికయు గాన్పించెను.

దీనినిబట్టి జూడ యాప్రపంచమున మానవుడు పుట్టినదాదిగ ఒక చోటనుండి మరియొకచోటికిపోవును ఒకరితోనొకరు కలిసియుండి రసవలసి వచ్చుచున్నది. శుద్ధశ్వేతవర్ణులను వారు ఒక జాతి మరియొకజాతి కలిసినందువలన వచ్చినవారే.

దీనిమాట యెట్లున్నను తెల్లజాతివారు యితరజాతులన్నిటివలెనే కలగలుపుతే. మనపూర్వీకులలో ఆమెరికాభారతీయులలో వలెనే ఆస్ట్రేలియా మోటుజాతివారి గుణములును, ఆస్ట్రేలియ దేశీయులు, మంగోలులు మరియెన్నియో జాతుల కలయికయు గాన్పించును. ఆమెరికా వ్యాపారముల పూర్వీకులలో పూర్వకాలపు మానవ ప్రపంచములోని వై నాతత్వవేత్త దగ్గరనుండి గుహలలో జీవించువారి వరకును జేరి యున్నటుల తెప్పవచ్చును.

కాబట్టి ఆధునిక ప్రపంచమునందు స్వచ్ఛముగ పెరిగిన జాతియొక్కటిగాని లేదనియు, అట్టిస్వక్తి లేదనియు నిర్ణయింపవచ్చును. ఈజాతులని చెప్పనట్టివిన్నియును సర్వసమమే. అట్టితరీ యొకను ఒకరితో నొకరు కలియుటకు భయపడుట యేమి?

ఈకారణముచేతనే ఒకజాతికన్న మరియొకజాతి యెక్కువదని చెప్పబడునూడ ఆధారమేమియును లేకున్నది. పూర్వము ప్రఖ్యాతిగాంచిన జనమే విశుద్ధజాతికి జెందియుండలేదు. వారును మనవలెనే ఒకజాతి మరియొకజాతి కలియుట చేతనే పుట్టినవారు.

ఫిలడెల్ఫియాలో ఆమెరికా తత్వజ్ఞున సంఘసమావేశము నందు శ్వేతజాతి నీగ్రోజాతికన్న యెక్కువదని కాదామను విషయమునుగూర్చి యిద్దరు శాస్త్రజ్ఞులు యిటుంటు చర్చించిరి. అవాదము లేకపోయెను. అది అట్లే నిలచియుండవలసి వచ్చెను. ఈచర్చించిన యిద్దరు మనుష్యులయందును సభలో విషయం దిన నుప్రసిద్ధ శాస్త్రజ్ఞులందును, వారి పూర్వీకుల రక్తము నందును ప్రాప్తెసరు డిక్సను కొలిచినవారి తల యెముకల యందును శ్వేతజాతియొక్కయు నీగ్రోల యొక్కయు గుణములు కలసినవనియే చెప్పవలయును.

జాతులు కలియుటలన నమ్ముగలదనుట అర్థములేని మాట. ఇందులన మానవజాతి అంతరించునను నేడల ఆపనిదరిత్ర వాయులకుయెంతయుం తనుం దో జరిగియుండవలసినది. ఒకజాతి మరియొకజాతి కలియుటచేతనే మానవజ్ఞానమును వికాసభావమును పెంపొందుచున్నది.

ఈతలగలపు జాతియే టైగ్రిసు, యూక్రేనేటిసు వల్లపు భూములలో యిటుకలను కాలెను. బాబిలోను గోడలనుకట్టెను. నైలులోయలో మరియొక జాతిరాళ్లను క్రవులుచేతనే అది పీరమిడ్లు అయ్యెను. మరియొకజాతి రోము అధిక్యమును స్థాపించెను. మరియొకజాతి గ్రీసువిజ్ఞానమున కధిస్థాతలయ్యెను. అయ్యది యిప్పటికి ప్రజామానసమునందు లేజరెల్లుచున్నది. జాతులొకదానితోనొకటి కలియుటలన యిట్టి ఘనకార్యములు జరుగునపుడు ప్రపంచములో నట్టి దింకను యెక్కువగ జరుగవలెనుగాని తక్కువ గాగూడదు.

తా. తనకుండు పుష్పము లీమలము కన్పడుటకు వేర్వేరుగాని అన్ని
కన్పడును పూర్ణభాగములుగా నెంచి నివేదించు సంకీర్త
నంచేరి. (త. పే.)

మహాత్ముడు 14 వ లేదీ మధ్యాహ్నముకు బాంసాలు చేరును. అదిట మూడు రోజు లుండును, 15వ లేదీ సోమవార మునాడు మానవత్రయమును జరుపును గావ 14, 16, లేదీలతో చాల సంఘములను మామలకు వెళ్ళును. సన్యాససంఘమువారు అశ్వశీల కుమారదత్తుగారి భవనమున మహాత్మునకు విడిది యేర్పరచిరి. జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడగు మహమ్మదీయుడును ఇతర మహమ్మదీయులును కలసి ఒక మహమ్మదీయ జమీందారుని భవనమున బస ఏర్పరచిరి. ఆజమీందారుడుగూడ నిండులకు ప్రత్యేకముగా దాక్షిణింగునుండి బారిసాలకు వచ్చుచు, 14 వ లేదీన స్త్రీమరు రేవులో 10,000 మంది మహాత్ములకు స్వాగత మొసగిరి. అందరును నిశ్చల్లముగా నుండిరి. తేకలు లేనేలేవు, మహాత్ముని అశ్వశీలకుమారదత్తుగారి గృహమునకే తీసుకొనివెళ్ళిరి. ఆ మహాత్ముని సందర్శించుట కచట వేలకొలదిప్రజలు చేరిరి. 14 వ లేదీ సాయంత్రాలమే అందరును సన్యాసపత్రములను పడుర్చిరి. జిల్లాబోర్డువారు మాత్రము రేవు (16 వ లేదీ మంగళవారమున)

రము) సమర్పించెదరు. సోమవారమునాడు మానవ్రతము గాన ఆనాడు మహాత్ముడు మహాన్ముడియ జన్మించారని యింట నివసించును. 18 వ తేదీ పాయంకాలము బారిపాటునండి ఖల్వాకు బయలుదేరును. (ఆ. ప్రె.)

అలహాబాదు మ్యునిసిపాలిటీవారి

పాఠశాలలలో నూలువడుకుట

పండిత జనపరాలలు గారు అలహాబాదు మ్యునిసిపల సంఘాధ్యక్షులుగానుండిన పుదుమ్యునిసిపలపాఠశాలలలో వదువు కట్టి బాలురును బాలికలును నూలువడుకువలెనని సంఘమువారు తీర్మానించిరి. లక్నో, ఘరూకాబాదు, కాశీ, కాన్పూరు, మీర్జాపూరు, పట్టణములలోని మ్యునిసిపలు సంఘములును బాన్స్, బాందా, బస్తీ, అజంబాగు జిల్లాలలోని జిల్లాబోర్డు సంఘములును తమ ఆధీనమునందున్న అన్ని పాఠశాలలలోను విద్యార్థులచేత నూలువడుకించవలెనని తీర్మానములు చేసియున్నారు. సంయుక్తరాష్ట్రములలో మరి చాల స్థానిక సంఘములవారు గూడ దీని నామోదించుకొందు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము వారితో సుతర ప్రత్యుత్తరములను జరుపుచున్నారు అని పండిత జనపరాలలు నైఘాగారిపుడు నాపేర వ్రాసిరి.

ఈ స్థానిక సంఘముల నన్నిటిని నేను మనఃపూర్వకముగా వినుతించెదను. "పాఠశాలలో రాట్టములు త్వరగా పాడై పోవుచుండును. వానిని పెట్టుటకు ఫలముకూడ లేదు" అని మ్యునిసిపలు విద్యాధిపతులు అక్షేపణచేసిరి. బాగ్రతగా తిప్పుచుండినవో రాట్టములు త్వరగా పాడైపోవుగాని ఫలము చాలదను అక్షేపణ సహేతుకమే.

తక్కి అనగా చేతికదురు లేక

జండ్యాల కదురు

చేతికదురుమీద నూలువడుకుట చాల సదుపాయకరము. దానిని తేలులో పెట్టుకొనవచ్చును. ఏక కాలమున విద్యార్థులందరూ జండ్యాల కదురపైని నూలు వడుకువచ్చును. అవి పాడైపోవుట కలుగ నేకలుగదు. ఫలము నాక్రమింపవు. ఏళ్లమునందైనను తక్కిలో నూలువడుకువచ్చును. అలహాబాదు మ్యునిసిపలు పాఠశాలలలో 3400 మంది విద్యార్థులకు బాలురు-బాలికలు) ను 384 రాట్టములు మాత్రమే యున్నవి. వానిలో సుమారు 200 విరిగిపోయినవి. వానికిమరల మరామతుచేసినగాని పనికిరావు. రాట్టముమీద నొక్కొక విద్యార్థి 45 నిమిషములకు 150 గజములకంటె నవకలేదు. కాన రోజుకు 47,250 గజములకంటె వడుకులేదు. తక్కిమీద 45 నిమిషములలో 30 గజములు మాత్రమే వడుకుగలరు. కాని అందరూ ఏక కాలమున వడుకువచ్చును గాన 3,400 మందియునుగూడ పడికినవో దినమునకు తక్కిమీదనే 10,200 గజములు వడుకుగలుగుదురు. రోజుకు క్లి గంట మాత్రమే 3400 మందియును తక్కిమీద పడికినవో 10,200 గజము లగును. రాట్టములమీద నైనవో అ గంటయైన 3400 మందియును వడుకువీలులేదు. 384 రాట్టముల మాత్రమే యున్న విగాన 384 మందిమాత్రమే వడుకుగలుగుదురు. అందువలన తక్కిమీదనే హెచ్చునూలు తయారగును. రాట్టము మీదకంటె కట్టించుగూడ తయారగును. పాఠశాలలు మున్నగు చోట్ల నూలువడుకుటకు రాట్టముకంటె తక్కియే చాలసదుపాయకరము. కావున అలహాబాదు మ్యునిసిపలు పాఠశాలలలో వెంటనే విద్యార్థుల కందరికిని తక్కిలను ఫవలించుచుండవలెను. చాల నేపు వడికి ఎక్కువనూలు తయారుచేయ గోరువారు రాట్టముల మీదగూడ వడుకువచ్చును. (మో.కా.గాంధీ. ఎంగుయిండియా 11.6.25)

బీజ్ బండ్:—నీరై పోయిన వీర్యమును గట్టి పరమటకు లోకప్రసిద్ధి కెందినది స్వప్న మందుగాని మూత్రముతోగాని వీర్యము స్థితిమగుచున్న యెడల తక్షణంబిదివేయును. ముసలితనమును, నపుంసకత్వమును తొలగించి యవ్వనతమొసంగును. ఎంతయపీనుని కయినను కెండుగంటలలో నరములకు బలమునిచ్చి సంసారసుఖము అనుభవించునట్లు జేసి సంతానవంతులగు జేయును. ఈ తైలములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మూత్రాలు సీ॥ 1-కి రు 2-0-0 వి. పి. చార్జి వేరు.

ఆర్య వైద్యశ్రమం,
18 బి రాగిమంబిధి, మద్రాసు.

నూలువడుకుటచుగూర్చి

వ్యాస పరీక్ష

రాష్ట్రములు	పంపినవారి సంఖ్య
ఆంధ్రరాష్ట్రము	4
ఘూర్జర	9
సంయుక్త	8
వంగ	8
బర్మా	1
ఉత్తర	2
పాంచాల	5
సింధు	1
ద్రవిడ	19
బొంబాయి	4
బెహారు	2
మహారాష్ట్రము	3
కేరళ	1
కర్నాటక	1
మధ్య (మరాఠీ)	1
సింహళము	1
లండనుండి ఒక ఘూర్జరుడు	1
ఒక అనామకుడు	1
మొత్తము	62

ఇటుల 62 మంది వ్యాసములను వ్రాసిపంపిరి. ఇది చాల ప్రోత్సాహకముగా నున్నది. పరీక్షకులు శ్రద్ధగా వ్యాసములను పరీక్షించుచున్నారు. త్వరలోనే ఫలితములు ప్రకటింపబడెను. (మో. క. గాంధీ. ఎంగుయిండియా 11.6-25)

నూలుచందా

మార్పు అనవసరము

శ్రీయుత వల్లభాయి పటేలుగారి అభిప్రాయములు అహమదాబాదులో హిందూ ప్రతిపాదితేఖరుడు సందర్శింపగా నూలుచందావిషయమై వల్లభాయి పటేలుగారికిండి అభిప్రాయములను ప్రకటించిరి:—కండ్లుమానుకొని మహాత్ముని మాటలు వేదవాక్యములని నమ్మి వారిని అనుసరించు వారిలోనే నొకడని సగర్వముగ చెప్పుకొనుచున్నాను. నూలుచందా పాగుతుండా సాగడా అను విషయమై ఆలోచించుటకు గుజరాతులో రాచక్రియసభ నొకదానిని సమావేశపరచు విషయమై ప్రసిద్ధి పటేలుగారితో ప్రస్తావించిరి. బెల్గాం కాంగ్రెసునందు ఆమోదించబడిన వర్ణక్రమమును మార్పుటకు కాంగ్రెసు జరిగినవిమర్శకు మారత పరిష్కరులేమియు ఉదయించలేదనియు, ఆకార్యక్రమమునే అనుసరించి పనిచేయుట శ్రేష్టమనియు వల్లభాయి పటేలుగారు స్పష్టముగ చెప్పిరి.

రంగూను హైకోర్టురిజిస్ట్రారు

రంగూన్, 18:—మాన్యులుగారి స్థానే హైకోర్టు రిజిస్ట్రారుగా జె. కె. ప్లాకాఫర్డు ఎం. సి. ఐ. సి. ఎస్. గారిని నియమించిరి. మాన్యులుగాయ 1 సం॥ 5 నెలలు నెలపుబెట్టిరి. యు. బంకినుగారిని రంగూను జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగను, బౌను డిప్టీ కమిషనరుగను, నియమించిరి. (ఆ. ప్రె.)

ప్రకటనము

నవలలు, నాటకములు, ప్రబంధములు, పురాణములు, సంగీతగ్రంథములు, జ్యోతిషపుస్తకములు, వైద్యగ్రంథములు మొదలైన సంస్కృతాంధ్రగ్రంథములు అన్నియు మానవ్య సరసమైన వెలలకు దొరకును. వలయువారికి క్యాటలాగు పంపుదుము.

ఆంధ్ర ప్రచారిణి గ్రంథనిలయము,
[బొంబి: 331, తంబు శిల్పివీధి, మద్రాసు.

ద్వంద్వ ప్రభుత్వము హతమగుట

బెంగాలులో ప్రజాయ త్రశాఖలు స్వాయత్తము చేయబడుట

అవసరకేటలు ప్రకటన

సిన్హ, జూను 13:— బెంగాలులో ప్రజాయ త్రము చేయబడిన శాఖలన్నియు 1925 జూను 13 తేదీనుండి 1927 జనవరి 27 తేదీవరకు ప్రజాయ త్రముకాకుండు నిలుపుదల చేయబడినవని సభాయుతుడగు ఇండియా మంత్రిశాన్స్ నుతో ఇండియావారతనమువారు ఒక అవసరకేటలులో ప్రకటించుచున్నారు. అనగా ప్రస్తుత బెంగాలుశాసనసభ జీవిత కాలములో నీశాఖలు ప్రజాయ త్రము చేయబడవు. ఈ తీర్మానమును ప్రకటించుటలో దొరతనమువారు ఇట్లు చేయవలసి వచ్చినందుకు పరిసితులను వివరములుగా తెలిపిరి. కడపటిసారి సర్ హ్యూస్టీ వెన్ననుగారు, మంత్రులవేతనములను పూర్తిగానిరాగించుట, మంత్రు లక్ష్మరలేదని తెలియజేయుటయే యని శాసనసభవారితో స్పష్టముగా తెప్పినను బెంగాలు శాసనసభవారు మంత్రులకు వేతనములే యాయ కూడదని ముమ్మారు తీర్మానించిరి. అనుకూలముగా 63 ఓట్లు వచ్చినను ప్రతికూలముగా 69 ఓట్లు వచ్చి ఆవిధముగా తీర్మానింపబడినది గావుననే మంత్రులు నవాబు ఆలిచౌధురీ, మన్మథనాథరాయి చౌధురీ గార్లు రాజీనామా నిచ్చుటయు తాత్కాలిక పరిపాలనా నిబంధనముల ననుసరించి ప్రజాయ త్ర శాఖలను గవర్నరు స్వాధీనము చేసుకొనుటయు సంభవించినది. ఇట్టి యేర్పాటు తగినది కాకపోవుటవలనను ఇదియే శాశ్వతపరిపాలనా విధానముగా చేయవలెనను నుద్దేశ్యము లేకపోవుటవలనను తాత్కాలిక పరిపాలనా నిబంధనల ననుసరించి యీశాఖలను గవర్నరు రెల్లెష్టును పరిపాలించుచుండదని దొరతనమువారు చెప్పుచున్నారు. ప్రజాయ త్రముచేయుట 1927 జనవరి 21 తేదీవరకు నిలుపుచేయబడినను, బెంగాలులో ప్రజాయ త్రశాఖలుండకూడదని ప్రస్తుత శాసనసభవారు ముమ్మారు తెలియజేసిన కోర్కె సంగీకరించుటతప్ప ఇండియా దొరతనమువారికిని ఇండియామంత్రికిని ఇప్పటి పరిసితులలో వేరుమార్గములేదు. కాని యింత మాత్రమున ఈయేర్పాటింతలో మారదని చెప్పుటకు వీలులేక. ప్రస్తుత శాసనసభ పరిసితులనుతిరిగి విచారించుటకు కోర్కెయున్నట్లు తెలియజేసిన గాని లేక యేకారణముచేతనైన శాసనసభయొక్క నియమితకాలము పూర్తిగాకముందే సభ అంతమొందింపబడినగాని ఈయేర్పాటు మారవచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

మధ్యరాష్ట్రములు బీరారు తెయిలు

నాగపూరు, జూన్ 18:—1924 సంవత్సరము రాజకీయప్రపంచములోను ఆర్థికవిషయములలోను ప్రకాంత్తమైన సంవత్సరమని మధ్యరాష్ట్రములు బీరారు తెయిలు పరిపాలనానివేదికము చెప్పుచున్నది. ఈసంవత్సరము వేరముల్లే తెప్పించయ్యెను. జయశ్లలో ఖైదీసంఖ్య తగ్గిపోవుటయే దీనికి నిదర్శనము. సంవత్సరము మొదటిలో అన్నితరగతులవాసులు 4359 మంది ఖైదీయండిరి. మొత్తముసంఖ్య క్రొత్తవారితోగూడ 9145 అయ్యెను. కాని 1928లో పతాకముల ఆందోళనలో జచ్చినఖైదీసంఖ్యతో పోల్చిచూచినట్లయిన నూటికి 25 మంది తగ్గిపోయిరి. అప్పుడు జెయిల్స్ నియం క్రెక్కిపోయియుండెను. జెయిలు రక్షణ మొదలగుఖర్చులలో ఖైదీరూపానలకుపైగా తగ్గిపోయెను. జయిలుమరణములసంఖ్య గడిచిన 30 సంవత్సరములలో నింతకుక్కువగా నెప్పుడునులేదు. (ఆ. ప్రె.)

కంగరవ్వలు :

సంస్కరణములు రద్దగుట

కంగరవ్వలు గత శనివారమునండియు సంస్కరణములు రద్దగునని వంగదేశమున వివాదము విజయించుచున్నది. సురేంద్ర నాథ్ బెనర్జీ ప్రభృతులెంత విలపించినను, సంస్కరణములు రద్దగునందులకు సంతసించుటయే యుష్మము. పరిశుభ సంస్కరణముల బూటకమును నొనరించుచు, ఏదయో గొప్ప లాభమును పొందుదామని నుభవింపచున్నదని తెలుపుట కన్న, కంగరవ్వల శాస్త్రాధికారి విధానము నిలిచియుండుటయే శ్రేయస్కరము. ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానము మంత్రులకు నిజబాధ్యత నెసంగక, అధికారవర్గముక్రింద వారిని కీటుబొమ్మలుగ చేసెనని, ఎల్లరు గుర్తించుచున్నారు. భారతీయులలో నేడక్షమువారును, ద్వంద్వ ప్రభుత్వ వ్యవస్థ కొనసాగవలయునని వాంఛించుటలేదు. కదల నుండలేని కొయ్యగూము బొలియుండెడి యీ ఏర్పాటు కొనసాగు టెటులు? మొదట భ్రమపడిన మితవాదులు సయితము, నేడు భ్రాంతిరహితులగుచున్నారు. జూన్ 13 వ తేదినుండి 1927 సంవత్సరము 21 వ జనవరివరకు సంస్కరణములను సస్పెండుజేసితిమని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఇండియామంత్రిగారి అంగీకారముతో ప్రకటించిరి.

ఇట్టిపని జరుగునని, యిదివరకే రూటరు చెలిపియుండెను. కలకత్తా యూరపియనుసంఘ సభ్యులు కొందరు సంస్కరణములను రద్దజేయవలయునని సూచించిరి. 1929 సంవత్సరమువరకు సంస్కరణముల సస్పెండు నూర్చుకొనదని ఖండితముగ చెలిపిరి. వీరెల్లరకోర్కెయు సఫలమయినది. ఒక్క-అవకాశమును మాత్రము ప్రభుత్వమువారి నొసగుచున్నారు. ప్రస్తుత శాసనసభవారు బ్రతిమాలిరను, లేక శాసనసభ యీలోపల రద్దయినను, ప్రభుత్వమువారు మరల యోచించెదరట. ఇందుకుట్టి వంగదేశీయులు వశ్యాత్వానము చెలిపి సంస్కరణసహకారము నలుపుచో, మరల సంస్కరణవిధానము పునరుద్ధరింపబడు ననుటకు సందియము లేదు. కీడింగుబర్క్లె-హెడ్లు ప్రభువుగార్ల సంప్రతింపులవలన గలిగిన ముఖ్యఫలితము గను భారతీయునే విడదగ్గిరి. సంస్కరణములను త్వరలో సుఖ్యముగా ఉపయోగముపొడ నున్నకృతమగుచున్నది. కీడింగుబర్క్లె-హెడ్లు లండనునుండి వరములముటల నొసగుచున్నవారగు మాజీ యంత్రాధికారీ సంతకములు. విద్యార్థిములలో గూడ సంస్కరణములు గలిపి వేయబడినను, పాపము కొంద

రింకను మంత్రపదవులను స్వీకరించి, సహకారము నలుప జూచుచున్నారు.

వంగదేశపు స్థితిని గాంచి యయినను, వీరిట్టి ప్రయత్నమును మానుకొనుట గౌరవప్రదము. ఇంతకుమున్ను మూడు మార్లు వంగదేశ శాసనసభ వారు మంత్రుల వేతనములను మంజూరు చేయుటకు నిరాకరించుటచే, తాము సంస్కరణములను రద్దజేసితిమని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు. ట్రాన్సుఫర్లు శాఖలు గవర్నరుగారి పరమయినను, పూర్వనిబంధనల ప్రకారము వాని స్వభావము మారకుండెడిది. ఇప్పుడు నిబంధనలు మార్చివేయబడినవి. ఇకనుండియు ట్రాన్సుఫర్లు శాఖలు రిజర్వుడు శాఖలలో గలసి పోగలవు. ప్రజల కిప్పుడు గావలసినది స్వరాజ్యమును మేల్కొలుపగారము. అంతయిగాని గిట్టు సొమ్ములతో బనిలేదు. స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు ప్రజల ప్రయత్నములే పాటుబడవలసినయవసర మేర్పడినది. ఈ యవసర మిదివరకే గోచరించెను. కాని దేశము భిన్నపార్థముల ప్రాంతము. శాసనసభాబహిష్కారమువలన చెరువు గలిగెనని ఇంకను చెప్పువారు దూర మాలోచించుటలేదు. ముప్పదివేల మంది దేశభక్తులు, నిర్బంధములకు, జంకక త్యాగబద్ధులై కారాగృహమున బ్రవేశించుటకు తోడ్పడినది, శాసనసభాబహిష్కారము గాదా? అట్టిత్యాగము స్వరాజ్యనిర్మాణమువంకకు దిరిగి యున్నచో, ప్రజాశయసాఫల్యమున కింతకాలము పట్టెడిది కాదు.

శాసనసభలలో ససహాయవాదులు ప్రవేశించక పోవుటచే, నిర్బంధములు చెలరేగ ననియు, వాని నాటంకపరచుట ముఖ్యమనియు నొకవాదము బయలుదేరెను. కాని, శాసనసభలలో స్వరాజ్య వ్యవస్థమువారు ప్రవేశించిన పిమ్మట గూడ, నిర్బంధములు దొలగలేదు. సర్టిఫికేట్ ప్రయోగముములమున, అధికారవర్గము తనయిచ్చను కొనసాగించుకొనుచున్నది. ప్రతిష్టంభనలవలన శాసనసభల నిరర్థకత మరియొకమారు తెల్లమయ్యెను. ఇంకను శాసనసభా బహిష్కార, ప్రవేశసిద్ధాంతముల బాగోగులను చర్చించుటతో, కాలము గడుపుట విచేకము గాదు. దేశపరిణామ మెటుల జరిగియున్నను, ఇందుకు కారకు లెవ్వరయినను, గతజలసేతుబంధనమువలన నేమి ప్రయోజనముండును? ప్రస్తుతకర్తవ్యమును గూర్చి విచారించుట, ప్రజల ధర్మము. వంగదేశమున, నిక సంస్కరణము లుండవు గాన, నిర్వహింపదగిన పనియేమి? శాసనసభలలో జేయదగిన పని యత్యల్పము. అన్నియు రిజర్వుశాఖలే గాన, శాసనసభ్యుల యభిప్రాయమున కికమీద బొత్తుగ విలువయుండదు. ఇకముందు, అన్నిపక్షములవారును గలసి, నిర్మాణకార్యక్రమమును శ్రద్ధతో నిర్వహించి, స్వరాజ్యస్థాపనకు తోడ్పడుచో, చరితార్థులయ్యెదరు.

దేశమున స్వశక్తిప్రాబల్యముండనంతవరకు, ప్రజల కోర్కెలు నెరవేరుట దుర్లభము. భారతీయుల మోక్షము వారి హస్తములయందే గలదని నమ్ముచో, నిర్మాణనిర్వహణమునకన్న వేరుమార్గముండజాలదు. దేశబంధు దాసుగారికి నిర్మాణకార్యక్రమమునందు మిగుల విశ్వాసము గలదు. గాంధీమహాత్మునికి దాసుగారు మనస్ఫూర్తిగ

తోడ్పడుచో, అచిరకాలములో స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగుననుటకు సందియములేదు. ప్రజాశక్తి వృద్ధియగుటకు, నిరంతరకృషి జరుగవలయును. సంస్కరణముల బూటకమును వదలించుకొనినందులకు, వంగదేశము నభినందించెదము. స్వరాజ్యనిర్మాణ ప్రయత్నములను చురుకుగ కొనసాగించు విషయమునగూడ వంగదేశమే మార్గము జూపునని నమ్మెదము. నిర్మాణకార్యక్రమము విషయమున, వంగదేశ మిదివరకే పాటుబడుచున్నటుల, మహాత్ముని పర్యటనవృత్తాంతములు తెలుపకనే తెలుపుచున్నవి. వంగదేశ స్వరాజ్యవ్యవస్థమువారు, స్వప్రయత్నబలము పట్ల విశ్వాసము జూపుట శుభచిహ్నము. ఇప్పుడు జరుగదగినవి, వివాదములు గావు. సిద్ధాంత రాధాంతములు గావు. బ్రిటీషువస్తు బహిష్కారము జరుగవలెనని, పటేలుగారు మరల హెచ్చరించుచున్నారు. సులభసాధ్యమగు విదేశ వస్త్రబహిష్కారము గావించి, ఆర్థికరాజకీయస్వాతంత్ర్యముగాంచుట నుకరమైయుండగ, ఆమార్గమును వదలి బ్రిటీషువస్తువులనున్నట్టి బహిష్కరించెదమని ప్రజల బలుకుటవలన నేమిఫలము? సంస్కరణములను రద్దజేయించి, స్వరాజ్యవ్యవస్థమువారు దేశమున కనర్థమును దెచ్చిపెట్టిరిని, వంగదేశపు మితవాదులికమీద గగ్గోలుబెట్టక మానరు. కాని దూర మాలోచించుచో, స్వరాజ్య వ్యవస్థము వారు మహాపకారము గావించిరిని చెలియగలదు. నిరర్థకమగు సంస్కరణములు లేనిచో, దేశదృష్టి పరమాత్మస్థమగు స్వరాజ్యమువంకకు మరలును. దాసుగారి ప్రయత్నములకు ప్రభుత్వము వారు తోడ్పడినందుకు సంతసించవచ్చును. స్వరాజ్యసంపాదనకై భారతీయు లీసమయమున ఎంతటి త్యాగముల గావించినను, అధికము గాజాలవు. ఇండియా ప్రభుత్వప్రకటనము స్వరాజ్యప్రాప్తికి మూలాధార మగు గాక!

మంత్రులు: పత్రికావ్యాసములు

మంత్రులు రాజకీయవిషయములగూర్చి పత్రికల వ్యాసములను వ్రాయగూడదని, బ్రిటీషు మంత్రీవర్గ మిటీవలతీర్మానించినను, బర్క్లె-హెడ్లు ప్రభువుగారి కీమాత్ర మెంతవరకు వర్తించునని, యడుగుట సహజము. తా మావ్యాసములను చదువలేదని చెప్పి, బాల్లవినుగారు తప్పించుకొనిరి. ఈ మారందిన లండను టైమ్స్ పత్రికమాత్రము, బర్క్లె-హెడ్లు ప్రభువుగారిచర్య నెంతమాత్రము ఆమోదించుటలేదు. ఇండియామంత్రిగారి నేక విషయములగూర్చి పత్రికలకు వ్యాసములను వ్రాయుచుండెదరట. ఈ విషయముగూర్చి లేజరు పక్షమువారితో బాటు కన్సర్వేటివులును శ్రద్ధ వహించుచున్నారు. మంత్రులు చెలిపెడి యభిప్రాయములకు, మొత్తపు మంత్రీవర్గ మెంతవరకు బాధ్యత వహించునను ప్రశ్న యుదయించుచున్నది. మంత్రుల యభిప్రాయములు, వ్యక్తిగతము లని చెప్పి ప్రయోజనములేదు. అవి ప్రభుత్వాభిప్రాయములే యని, ప్రజలు భావించుట సహజము. అందు మీద తీవ్రవాద ప్రతివాదములు బయలుదేరక మానవు. మంత్రులు వేతనములను గ్రహించుచున్నపుడు, వారు ఇతర కార్యములలో నిమగ్నులగుట

వలన నష్టముగలదు. మంత్రుల కధికారబాధ్యత తొలగిపోవాలదు. ఆవిషయ మటుండ, లండను టైమ్స్ పత్రిక కేరొక సంకల్పమును గూడ బెలుపుచున్నది. మంత్రహోదాలో నున్నవారికి, ఎక్కువ డబ్బిచ్చి ప్రతికాధిపతులు వ్యాసములను వ్రాయించుచున్నారు. మంత్రుల లేవకలకు వ్రాసెదరో, వాని కక్కుడు లాభమును, ప్రతిభయు చేకూరుట నహజము. తమ సభిమానించినవారికి, మంత్రుల తర లాభములను చేకూర్చుటయందు వింతలేదు. ఒక్కడు యిరువురు ఈ జ మా ను ల ను కొలుచుట దుర్లభమను సిద్ధాంతము ననుసరించి, మంత్రులు డబ్బుకొరకు వ్యాసములను వ్రాయుట పనికిరాదని, టైమ్స్ పత్రిక ఖండితముగ వ్రాయుచున్నది. ఇంతియ గాక, మంత్రులు తమ వ్యాసరచనవలన నెట్టి ధనలాభము బడయగూడ దని, నియమము జేయుట మే లని, యాపత్రికతలంపు. ఇట్టి స్థితిలో బర్మెక్ హెడ్ల ప్రభువుగా కేమి చేసెదరో చూడవలయును.

ఇరువురుసోదరులు

విత్తలుభాయి పటేలుగారు, నూలుచందాను రద్దుజేయవలయునని కోరుచు మహాత్ముని యద్య మమును నిరసించుచుండ, సోదరులగు వల్లభాయి పటేలు గారు, మహాత్ము డేటుల జెప్పిన సటుల నడుచుటకు తాను గర్వపడుచుండుననియు, నూలు చందాను పునర్విన్యాసపలసిన యవసర మేమియు గలుగలేదనియు, బెల్గాం కాంగ్రెసు సందేశమును నిర్వహించుటయే, ప్రజలకర్తవ్య మనియు, సూచించెను. సోదరుల యభిప్రాయములలో గల తార తమ్యము విచిత్రముగ నుండును. వల్ల భాయి పటేలుగారిభావము సమంజస మనుటకు సందియము లేదు. కాంగ్రెసు సభ్యులు నిశ్చలబుద్ధితో పాటు బడుచో, నూలుచందా విజయము గాంచుట నిశ్చ యము. రోజు కొక అరగంట సేవయినను నూలును వడుకలేనివారును, వేరు అభ్యంతరముల గలవారును, నూలునుకొని యైనను ఈయగలరు. ఇందు కెట్టికష్ట ముండజాలదు. దీనిలో అనంభవ మగు విషయ మేది గలదో తెలియదు. నూలుచందాను రద్దుజేసిన గాని, ముందుజరుగుటకు వీలులేదని తెలుపవలసిన యవసర మెద్దియు గనుపించదు. ఒక్క సంవత్స రమువరకయినను నూలుచందాను పరిక్షించుటచే, నష్టము వాటిల్లుటకు మారు, దేశమునకు మితిలేని లాభము గలుగగలదు. దూరదృష్టిరహితముగ ప్రవర్తించుచో, తీరినినష్టమువాటిల్లుట నిశ్చయము.

సర్. జాజ్జిలాయడుగారి ప్రగల్భములు

ఈజ్జువుకు హైకమిషనరుగ నియమింపబడిన సర్. జాజ్జి లాయడుగారు, లండనులో ప్రసంగించుచు కొన్ని ప్రగల్భముల పలికిరి. హిందూదేశ ప్రజలకు రాజకీయ శిక్షణము గావలయునను మున్నగు విషయములు మామూలు పాటయే. బ్రిటీషు యువకులు విశేషముమంది సివిలు సర్వీసులో ప్రవేశించుట లేదని, వీరు విచారించుచున్నారు. ఆ విషయమున భయపడ నవసరము లేదు. బర్మెక్ హెడ్ల ప్రభువు మున్నగు వారి ప్రయత్నములవలనను, సూతన సివిలు సర్వీసు చట్టములవలనను, బ్రిటీషు యువకులకు మిగుల ప్రోద్బలము గలుగు ననుటకు సందియము లేదు.

బ్రిటీషు వాణిజ్యాభివృద్ధిమీదనే, హిందూదేశాభివృద్ధి యాధారపడి యున్నదని, జాజ్జిలాయడుగారి యుద్దేశ్యము. బ్రిటీషు వర్తికము వృద్ధి యయినకొలదియు ఇంగ్లండుకే లాభము గాని, హిందూ దేశమునకు లేదు. బ్రిటీషువారి లాభముకొరకు, హిందూదేశము బ్రిటీషునర్తకమును వృద్ధి జేయవలయును గాబోలు ! బాంబాయిలో వలె తమ కందరును తోడ్పడుచో, ఈజ్జువులో తాము జయ మొందెద మని, లాయడుగారు చాటిరి. బాంబాయిలో వీ రవలంబించిన నిర్బంధవిధానమును వివరింపబలికెడు. గాంధీ, ఆలీసోదరుల నిర్బంధమునకు వీరే కారకులయిరి. ఈజ్జువులోగూడ వీరిట్టి మార్గమునే అవలంబింపదలచిరిగాబోలు ! ఆలెకాబీ ప్రభువుగారివలె, వీరును అపజయము గాంచకబోరు.

ప్రాన్సు దేశపు ఆర్థికస్థితి

ఫ్రెంచిదేశపు ఖర్చులను తగ్గింపకుండ, ఆర్థిక స్థితిని చక్కబరచుట దుర్లభమని యిదివరకు చెల్లిన యుంటిమి. ఆర్థిక వ్యవహారముల నెంత తారు మారు జేసినను, మంత్రుల ఎంతటిసూక్ష్మబుద్ధి గల వాడయినను, నేమియు జేయజాలదు. ప్రాన్సు, లేనిపోని పోరాటములను మానుకొని, మిలిటరీ వ్యయమును తగ్గించుకొనుట ముఖ్యము. ప్రాన్సు దేశపు ప్రస్తుత వైఖరి ఆశను పురికొల్పుటలేదు. నానారాష్ట్రసంఘము నాధారముగ గైకొనక, ప్రాన్సు ప్రత్యేకపుటాడంబడికలకు గడంగినది. ఇంతకుమున్ను ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము బ్యాంకులలో రహస్యముగ ఋణము దీసికొని, కాలము గడుపుచుండెను. ఇట్టి యెత్తులిక మీద బనికెరావని, కాలెయిగారు గ్రహించి యుందురు. అందుచేతనే, వ్యయములో మూడవ వంతు తగ్గింపవలయునని, కాలెయిగా రేర్పాటు జేయుచున్నారు. ఖర్చును తగ్గించుట కింకను ఎక్కువ అవకాశము గలదని తలంచెదము. కాని, ప్రాన్సు ముందుగ పగ సాధించుపద్ధతిని విడనాడుట ముఖ్యము. ప్రపంచశాంతికి తోడ్పడుట యవసరము.

ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సుపద్ధతి

బ్రిటీషుబడ్డెటునందలి ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు సూచనలను కామన్వెల్థువారంగీకరించినటుల గతసంచికలో సూచించి యుంటిమి. ఈ పద్ధతివలన ఇంగ్లండుకును కాలనీలకును ఎట్టిలాభ మున్నను, హిందూదేశమునకు ప్రబలనష్ట మేర్పడగలదు. హిందూదేశము సామ్రాజ్యాభిమానమును జూపవలయునని కోరుట సహితము పరిహాసాస్పదము. ఆరు నెలలు సహవాసముజేసిన వారు వీరైరనుసామెత ననుసరించి, లేబరుపక్షసభ్యులు కొందరు ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు సూచనల నంగీకరించెదరు. లేబరు ప్రముఖులగు థామసు, కర్క్లవుడ్లుగారిట్లుల ప్రవర్తించుట మరింతఆశ్చర్యజనకము. వీరివైఖరి గాంచి, చర్చిల్ మంత్రుగారు మిగుల సంతృప్తి గనుపరచిరి. వాణిజ్యవిషయములందే గాక, పరిపాలనవిషయము లలోగూడ, లేబరుపక్షమువా రికమీద కన్నర్యేటివు పద్ధతుల నవలంబించుట సహజము. లేబరుపక్షపు స్వాతంత్ర్యనిరతినిగూర్చి గోరంతలు కొండంతలు చేయువారు, ఇంపీరియల్ భావములు వారి కటుల పట్టుపడుచున్నచో గ్రహింపవచ్చును.

పంజాబుగవర్నరు

పంజాబుప్రభుత్వ కార్యదర్శిగ నుండి, పరిపాలనమును మలినపరచిన, థాంపుసనుగారిని, ఆ రాష్ట్రమునకే గవర్నరుగ నియమించుటవలన, ఎంతటి యశాంతి ప్రబలునో చెప్పజాలము. ఇట్టి నియామకప్రయత్న మున్నయెడల దానిని మానుకొనవలయునని, ట్రిబ్యూనుపత్రిక నలహా నిచ్చుచున్నది. ప్రభుత్వమువారి కిదివరకే యిట్టి తలంపున్నయెడల, వారు మానుకొందురని యూహింపవీలులేదు. పంజాబు నవమానపరచుటకు, థాంపు సనుగారి నియామకముకన్నను అనుకూలమార్గ మింకొకటి గనుపింపదు.

హజియాత్రికుల యిక్కట్లులు

పంజాబులో మహమ్మదీయుల యాందోళన

అకాలీ జాతాదారుని అరెస్టు
అమృతసరు, జూను 18:- మేకు సాకి కున్నేకుగారు భా. కా. స. యాదిగువరించి కైఫ్రాయిగారికి తంతునసిరి. హాశీయాత్రికులను దిగవీడుకుండ అల్లరిచేయుమన్న అమీరాల్ గారి పై ప్రజల కోపమధికమగుచున్నది. అత్యధిక సంఖ్యాకులగు మహమ్మదీయులపై యేలుచున్నామనియు గొప్ప నాకాబలముగలదనియు జెప్పకొను బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు అమీరాల్ గారి ఆక్షుతొలగించెదరని ఇండియాదేశపు మహమ్మదీయులు గోరుట తప్పా? హాశీయాత్రి మహమ్మదీయుల మతవిధిగావుక ప్రస్తుతము మీరు శోశ్యము కలుగజేసిను టత్వపరము.

జాతాదారుని అరెస్టు
నూతనముగా మునిసిపాలిటీకి సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిన మహమ్మదీయ సభ్యులు, తమ పూర్వపు ఆలోచనలకు న్యతిరేకముగా పర గోపాలదాసుగారి అధ్యక్షుడుగా నుండటము నిచ్చినందుకు బహిరంగసభలో తునాఫణ జేచుకొనిరి.

కెలాఫతు ఉద్యమమునందు సానుభూతి గలిగియుండుట చే7 సం॥ శిక్షవిధింపబడిన సర్దారు ప్రదమసింగుగారిని విడుదల జేయవలసినదని కోరుచు మూలానా జాఫరుఅలీగారును, దా॥ కిష్టుగారును మహమ్మదీయుల బహిరంగసభలో నుపస్థానించిరి.

అకాలీ జాతాదారు ప్రతాపసింగును ఆరెస్టుజేసి పరిహార్దరాష్ట్రము విడిచిపెట్టుచి రని అకాలేపత్రిక ప్రకటించుచున్నది. (ఆ. (ప్రె.))

హెడ్డాజి ప్రభుత్వపై న్యాయములు

ఢిల్లీ, 18:- ప్రభుత్వప్రకటన యిట్లు వెల్లడినది:- జడ్డాలోనున్న బ్రిటీషు ప్రతినిధినుండి, హెడ్డాజి ప్రభుత్వపై న్యాయము యాంబూరలీరుమధ్య నుండు తాడిర్ రేవు వాక్రమించినట్లుగా వార్త వచ్చింది.

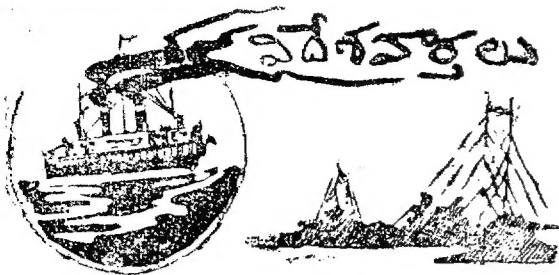
* * * * *
మెర్సియా

వైట్టా, జూన్ 18:- మెర్సియా పాలకులకును సరిహద్దులకాకిరి సమాధానము మదురుటచే ఇకముందక్కడ ఇబ్బంది కలుగదని తెలియుచున్నది. (ఆ. (ప్రె.))

మదరాసు గవర్నరుగారు

చిత్తూరు పయనము

ఉదకమండలము, జూను 18:- మదరాసు గవర్నరు గోపన ప్రభువుగారు భార్యా పరివార సహితముగ జూలయి 12 వ తేదిన ఉదకమండలములో బయలుదేరి 18 తేదీ మదరాసు చేరి, ఆసాయంకాలమే చిత్తూరుకు బోయి రెండుదినములుండురు. అచ్చట కలక్టరుగారు విందుజేయుదురు. 16 వ తేదీన మనవపల్లికి బోయి తుయగోగ ఆరోగ్యశాల జూదురు. 17 వ తేదీన మదనపల్లినుండి చంద్రగిరి పోయెదరు. 18 వ తేదీ ఉదయం తిరుమలే కొండపై హిందూదేవాలయమును దర్శించెను. తిరిగి చంద్రగిరివచ్చి 19 వ ఉదయమగుసరికి ఉదకమండలము చేరుకొందురు. (ఆ. (ప్రె.))

ఇంజీరియలు ప్రిఫరెన్సు

కార్మికుల సహాయము

లండన్, జూన్ 18:— చాలమంది కార్మికపక్షము ఇంజీరియలు ప్రిఫరెన్సు వర్తకపద్ధతిని ఆమోదించినటులు చర్చి ఛోరజీ గిన్నించుచున్నది. ముఖ్యముగ హ్యూడెన్ గెట్టు థామస్ కన్స్ట్రక్షన్ కర్పొర్టుగారు క్లయిట్ కార్మికుల తరపున ప్రా పంచికకాంతిని నెలకొల్పుటకు సామ్రాజ్యపాతములను బలపరు చుటయే ముఖ్యపాకక మనెరి.

కార్మికుఁ ఛోరజీ సామ్రాజ్యవర్తకాభివృద్ధికి మార్గదర్శక మని చర్చించుచు సంతోషించుచున్నాడు. పొగాకు అటుండ ప్రిఫరెన్సులకు వచ్చులాభము అంతయు కొనుక్కొనువానికి జేంచును. ముఖ్యముగ పంచవారపన్ను లాభములేదు. కాని సామ్రాజ్యపాతముపై యభివృద్ధి కేయు ననిరి.

వైచి ఆర్థిక పరిస్థితులు

ఖర్చును సరిపుచ్చుట

పార్లమెంట్, జూన్ 12:— దేశసాధనసంపదకు తగినటుల ఖర్చు జేయునటుల వ్యయమును అన్ని కాలబయందును 1/3 వం తు తగ్గించవలెనని కెయిలోగారు మదింపులకు తీరుగ బంపి వేసిరి.

యువరాజసంచారము

బోయరు యుద్ధరంగములు

బ్రీహిస్సు, జూన్ 18:— బోయరు యుద్ధరంగముల దగ్గర యువరాజుకో రోజులు గడపిరి. గొప్పస్వాగతము నిచ్చిరి. 1899 లో పెన్సిన్సన్ నేనాని హరినరంగమును జూచి మరల సంచారమును ప్రారంభించెను.

కామన్సు ఎన్నికలు

కన్సర్వేటివుల విజయము

లండన్, జూన్ 18:— సర్ జాన్ బర్డు గారు ఆస్ట్రేలియా గవర్నరుగ నియమించబడుటచే ఆతని స్థానే కాన్సర్వేటివు లెట్జింగెంటు కర్నలు రెస్ట్రెయిండుగాడు ఎన్నుకొన బడిరి.

సోవియటులు బ్రిటిషు

క ప్రస్తుతు విచారించుట

లండన్, జూన్ 10:— చీనావారిని తిన్నగ ఆదరించ లేదను కారణముతో బ్రిటిషు కప్టన్ సుతరు ఆచనాతని సో వియటు ఆధికారులు విచారించుచున్నారు. చీనావారు వొంగి లించిరని నేరము నానోపించుచున్నారు. సంకల్పవేసిరి. తీర మంటన్న అధికారులు జోక్యము కలుగజేసికొనిరి. కాని కప్టను విడుదలచెప్పెను. నాక బ్రిటిషురాష్ట్రములో నున్నది గాన విడుదల నిరాకరించెను. కప్టనుని అరెస్టుజేయలేదు. కాని విచారణ గావించువోనని అభయమిచ్చెను.

భారత వస్త్రమును యతీంద్ర గోపం అనువానిని జది స్కా అను నాణెను ఓడించెను.

ప్రివీ కౌన్సిలు అపీలు

బొంబాయి భూమి చావా

అపీలును నిరాకరించుట

లండన్, జూన్ 12:— నవరూపి రుస్తుజీ చాడియా గారు చేసిన అపీలును కలక్టరు ఉత్తరువును ఖాయపరచెను. ఇది జైల్దారులయమునకు డీసీకొన్న ఫలమునకు సంబంధించిన చావా

పొగయోడలు డీకొనుట

నార్వేనాకకు నష్టముగట

లండన్, జూన్ 12:— దట్టముగ పొగనుంచులో నార్వే పొగయోడి డీకొని నష్టమును బొందెను.

ఆయుధ వ్యాపారము

లండన్, జూన్ 18:— ఆయుధ వ్యాపార మున్న ప్రజే శములందు తణిఫీజేయుట ఇష్టముతో గూడుకొన్నది.

వ్యభేద చట్టము

మార్పులను జేయుట

మాంట్రీయల్, జూన్ 20:— సెలెస్టె కమిటీవారి వర్గ విభేదవల్ల విశేషము కాననపడవా రంగీకరించిరి. మంత్రయొక్క అంత్యజీవుచే నెగ్గెను. సెలెస్టె కమిటీవారి విశేష ప్రకారము చట్టము మార్పు జేందినది. దేశీయులకు ఆసియావాసులకు సామర్థ్య ప్రకటనలకు ఈయరణబట బదులు యూరప్షి యను లకును, 'కేపుకలడ్డు' రంజాతులకు నీయబడునని మార్పుజేసిరి.

సర్వోపాధ్యక్షుగారు

ఇంగ్లండులో కొంతకాలము ఎక్కడగ ఆగదు. సిల్లోను కు ఆక్టోబరులో గానిరారు.

ముస్లిం న్యాయాధికారిని గొట్టుట

జగులులుపక్షపాతిని బట్టికొనుట

కెయి రో జూన్ 10:— జగులులు పక్షమునకు వైస్ ప్రెసిడెంటును, వావిడువకు, మొదటి డిప్యూటీ బాం బర్నైస్ ప్రెసిడెంటును హమీదుపాషా ఎజ్ బేసెలుగాడిని ముస్లిం న్యాయాధికారిని గొట్టుటలో సంబంధమున్నదని ఆర స్టజేసిరి. ఆక్టోబరువరకు కోర్టును కట్టివేసిరి. ఈలోపుగ బేసి లుగారు బండిగనుండురు. 1919 లో మాట్లాడు ప్రవాసమున కంపబడినవారిలో నొకరు.

రబ్బరువర్తకము

ముదుకరబ్బరుగంతును బ్రిటిషువారే కాజామలు. నుండరాదని ఆమెరికను రబ్బరు సంఘమువారు కృషిపల్పుచు న్నారు. దీనికి కారణము ఎగుమతిదీగుమతి నిర్బంధములేయదు న్నారు. డచ్చిప్రభుత్వముతో నాలోచించి పెట్టుబడి లెట్టి రబ్బరును తయారుచేయుటకు ఆమెరికనులు ఆలోచించు చున్నారు.

మరాఠో సంకులము

స్వేయను సేనల కేంద్రీకరణము

రిపుబ్లికమున యుద్ధము

బెల్జాలర్, జూన్ 12:— రెండు స్వేయను (కూటుజ రులు, రెండు డెప్యూటీ) ముఖ్య వైమానకర్తము బచ్చినది. రిపు బ్లికమున సంశయము స్వల్పము.

ఇంగ్లండు - సెక్యూరిటీ పార్టు

డొమినియనులు పార్టునుట

లండన్, జూన్ 12:— బ్రిటను తలభాషను నిమిత్తము పదమూటి సరిహద్దు విషయమై నిజముగ ఒడంబడికను జేసికొన వలెననియు డొమినియనులు తిప్పక సానుభూతిని జూపుననియు కైముపత్రిక తెలుపుచున్నది.

ఇదివరకే డొమినియనులకు ఎక్కడ భారము మీదుజడెను. సెక్యూరిటీ పార్టులో పార్లమెంట్ తేదో ఛెప్పటకు వీలులేదు. పార్టు తీరా ముగియునదికి పార్లమెంట్ వీలు చెప్పటకును వీలులేదు. కాని వారి స్వేచ్ఛానుసారము జేయవచ్చును. నిర్బం ధము లేదు. కాని తన సమీపసరిహద్దులలో నే కాంతిని సెల కొల్పు బాధ్యత, భారము గ్రేట్రీటునుమీద నున్నసంగతిని డొమినియనులు మరచజాలవు.

భారతదేశ భావిపరిస్థితులు

సర్ జార్జి లాయిడ్ గారి ఆశలు

బ్రిటిషు అరహాయవాదులు

లండన్, జూన్ 13:— సినిమా హోటెలులో బొంబాయి విందుసందర్భమున సర్ జార్జి లాయిడ్ గారిట్లు తెలియజేసిరి:— సాధారణముగ భారతదేశ భాగ్యదయులను గూర్చి నేను సదా యుత్సాహముతో గూడుకొంటిరి. ముఖ్యముగ బొంబాయి భా గ్యదయులను గురించి నాకంతయు నమ్మకమున్నది. భారత దేశ భాగ్యదయులను అనుభవముమీద సాధింపవచ్చును. రాజ కీరు ని ద్వా గం ధ ము చేత ను, జన సా మాన్య పు పురోభివృద్ధినిబట్టియు అరయనగు. భారతముంట్రి ఎంతకష్టము తోనున్నను తనస్వర్గమును చక్కగ నిర్వహించిన సంగతి నే నె టుచును. ఇండియాతో సంబంధమున్న కొన్నిచోట్ల ఇండియా లో అసహాయావ్యమమును బ్రిటిషులు తమకొడుకులను బంధు వులను నివిజనస్థితులలో ప్రవేశ పెట్టులేనివారల ఖండించరాదు. ఈప్రస్తుత విషయమున సహకారములేనిదే భారతదేశ యుద్దేశ్య ములు ఆదర్శములు నిష్ప్రయోజనముగను. ఇండియా విస్తార ముగ బ్రిటిషువర్తకముమీద ఆధారపడియున్నది. ఆర్థికరూ పేదగూడ నాన ఆనర్థములు చెందును. నిష్కలముగను. ఇండి యాలో వర్తకవిషయమై విశాలస్వాదయముతో ప్రవర్తించిన భాగ్యదయులంతయు ఆధారపడియున్నది.

భారతదేశములో ప్రతిఒక్కరికి ఎక్కువగా పన్నును విధించుట పెద్దతప్పు. ఉభయత్ర క్షిణిచెన్నకొరకు ప్రయత్నించిన లాభ ముగ నుండెడిది. ఇట్టి వీర్వాలును ఇండియా వెనుదీయదని జెప్పగలను. ఈజిప్టులోగూడ ఇట్టి విశ్వసనీయులు గట్టి సహ కారులున్నచో నే నెంతయు ధన్యదనని తలంచెదను.

రిపులకు చాలమంది జర్నలులు

సహాయము చేయుట

లండన్, జూన్ 10:— అబ్దుల్ కరీం గారి సైన్యమున జర్నలు అధికారులు లేరని జర్నలీ రాయబారి నిరాకరించుట లేదని తెలియజేయుచున్నది. ఇదియు గూడ జర్నలీ ప్రభుత్వమునకు ఇష్టము లేవన్నచు జర్నలీ వని జర్నలు రాయబారి తెలుపు చున్నాడు. ప్రభుత్వముగూడ అబ్దుల్ కరీం గారికి సహాయము చేయరాదనియు రిపు సైన్యములకు కట్ట కట్ట అధికారులుగ నుండరాదని జర్నలు ప్రభుత్వమువారు రన్నును కొందరు అబ్దుల్ కరీం నేనలో నున్నా రనిరి.

రిపులసంకులము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూన్ 14:— రిపులసంకుల వార్త లిట్లు తెలుపుచున్నది. విమానముమీద పెయింట్లుగారు ఇంటికేగెదరు. పయనమైరి. తాను బయలుదేరుటకు ముందు ఫ్రెంచి సైనిక పరిశ్రమలు బలముగనున్నవనిరి. వైమానకర్తమును బలపరుచుటకు ట్యాంకుబండ్లు సంపాదించుననిరి. శత్రువులు కొండలంటి తిరుగు అలవాటు గలవారు. ఏ ఎత్తునకైనను, సంసిద్ధులుగనున్నారు. కాని వారికి ఫిరంగులు కొద్దిగ నున్నవి. మరఫిరంగులు గూడ తక్కువగనే యున్నవి.

ఫ్రెంచివారి బెదరు

జర్నలీ సెక్యూరిటీ పార్టుకు సంతకము జేసినగాని జాతి సమితిలో జేరుటకు వీలులేదని బార్డింగుగారు ప్రకటించుటచే ఫ్రెంచివారికి కంటకులుగనచ్చును. అసలు కాంతివిభాసనంత యు జర్నలీ జాతిసమితిలో చేరుటచోనే యున్నదని అనుకూలు టారు బాతిసమితిలో జేరుటకు ఈజర్నలీను విధించుటయు నిజధముగ నున్న విషయమున్నది.

సెక్యూరిటీ పార్టు అయిదవ కూర్పు

గ్లెజ్ క్యాల్కో	5-0-0
కన్యాశుల్కము	గు. అ 1-0-0
వేణీ సంహారము	వ. సు 1-0-0
రసపుత్ర విజయము	ఇ. య 1-0-0
బొబ్బిలి	కా. సాం 1-0-0
హ: యువారు	

ఇండియన్ బుక్స్-షాల్

రాజమండ్రి

పానహాళికు వ దర్శనవాక్యము

బొంబాయి గవర్నరు ప్రాంతాధికారి నామ జరిపిరి
పునహా, జూన్ 13:—పునహా నగరముయొక్క శిశువ్ర
దర్శనవాక్యము శేడు బొంబాయిగవర్నరు వారిభార్యయొక్కపి
ప్రాంతాధికారియవారు గావించిరి. ఈసందర్భమున సమావేశమైన
శ్రీపునహా సందర్శించును గవర్నరుగారు ప్రసంగించిరి.

గవర్నరు ఉపన్యాసము

“ఈఉద్యమమునుగురించి నాకు బాగుగ తెలియవలయునని
ఇదివిషయము తెలుసుటకు నేను రావేదు. కాని యీఉద్యమము
భారతదేశ సామ్రాజ్యమున కంత ఆశ్చర్యకరమో మోక్షనవ్యతయో
టకు మూలమే నేనరుజెంచితిని. దేశమందలి పెక్కుసమస్యలను
బరిష్కరించుటకు శిశువుల ఆరోగ్యాభివృద్ధిసంపదను గావించు
టయే ప్రథమసాధనమని తెలిసినప్పుడు సుస్థానాభివృద్ధిలగు
ధారుసాహెబుగారు నిజమునుచెల్పిరి. పుట్టిప్రతిబిడ్డను అ
య్యారాలోగ్యవంతునిగట్టేసి తగినవిద్యాదానమొసంగిన జాతి బల
సంపన్నమై విశ్వఖ్యాతిని బడయును. విద్యావిషయమై
నేనీదినమున మాట్లాడవలసినను, ఆరోగ్యమువిషయమై మాట్లా
డెదను. పునహానగరముందు మియాథాకర్త నీ విద్యావ్యాపకము
నకు ప్రయత్నములు సల్పుచున్నారు. ఈవిషయమై నారీమ
లులు ఇతరప్రాంతములందువలె మిప్రయత్నములకు దోడుప
డెదరని తలంపుచున్నాను. తమఉద్యమముయొక్క ప్రాశస్త్య
ము గుర్తించుకొనవలసి యొరికినప్పుడు ఉద్యమప్రచారకులకు గ
లుగుసంతోషమునకు సరి పోవు న దే ది యు ను లేదు.
తమవిడ్డల ఆయురారోగ్యములు అను గా పాడుట నె
రుంగటకు సమావేశమైన శ్రీమల గుంపును జూచినప్పుడు చాక
త్యానందము గలుగుచున్నది. గతముందు అధికమగు శిశుమరణ
మునకు గారణమైన అజ్ఞత, మూర్ఖవిశ్వాసము, నవిన ఆరోగ్య
శాస్త్రసంబంధముగ జ్ఞానకూత్యతను పారదోలుటకు యిట్టి
ప్రదర్శనములు చాల లాభకరము. ప్రతిసంవత్సరముందు యిట్టి
ప్రదర్శనముల నేర్పరచి శిశువుల సారోగ్యపథముల తెంచుటకు
శ్రీమలగుంపుజ్ఞానమును వ్యాపింపజేయవలయును. పునహాశీ
యఆరోగ్యవారము నిర్వహ్యముగ జరుగుగాక యని కోరుచు
న్నాను” అని గవర్నరుగారు ఆశీర్వాదించిరి. (ఆ. ప్రె.)

సర్. సురేంద్రనాథ బెనర్జీ పై మాననప్రభుదావా

ఫిర్యాది రానందుచ త్రోసివేయబడెను

కలకత్తా, జూన్ 13:—బతుమతి యను దేశభాషా
దివ్యత్రిక యొక్క సహాయ సంపాదకుడు క్యామెలాన్
గోస్వామి, స్వరాజ్య యను మరియొక దేశభాషాదివ్యత్రిక
యొక్క సంపాదకుడగు సర్ మరేంద్రనాథబెనర్జీపై తెచ్చిన
మాననప్రభు దరఖాస్తును శేడు ప్రధాన రాజధాని మేజిస్ట్రేటు
పరిష్కారముచేసెను. ఫిర్యాదు కోర్టుకురావేదు. ముద్దాయితిర
పున తుమావణప్రముయొక్క నకలకట్టి కోర్టులో దాఖలుచే
యబడెను. ఫిర్యాది రానందున మేజిస్ట్రేటు సరభాస్తును త్రో
సివేసెను. (ఆ. ప్రె.)

సరిహద్దుపరగణానుండి తరిమివేయబడుట

లాహోరు, జూన్ 13:—1925 వ సరిహద్దుపరగణా
కాసమునందలి మూడవ కెక్తును క్రింద అకాలీ జతి ఉపాధ్య
క్షుడైన సర్దారు మిలాపుసింగును, వారాప్రతికల విశ్రేతయు
రాష్ట్రమునందుండి తరిమివేసెను. కిని పిహానరువార్త చెప్పు
చున్నది. (ఆ. ప్రె.)

నాగపురపు ను నిసివలు సంఘము

అధ్యక్షుని ఉపాధ్యక్షుల ఎన్నిక

నాగపురము, జూన్ 15:—నాగపుర నెలనందుండి అం
దోళనకు గారలమైన నాగపుర మునిసిపల అధ్యక్షుని ఎన్నిక
నేటి ఉత్తయమున జరిగెను. స్వతంత్రపక్షమునకు జెందిం
యం. బి. నియోగిగారి రగ్యక్షణులగున, నెమియల్లాభాను, భా
లుగార్లు ఉపాధ్యక్షులుగను ఎన్నుకొనబడిరి. నెమియల్లా
భానుగారు అసంఖ్యభ్యులు ఉపాధ్యక్షుల లింగపురుష స్వరాజ్య
వాదులగు స్త్రీచరులు. నియోగిగారితో పోటీచేసి వారగు ఫరేక్కు
గారికి 17 వోట్లు, బాచాడేగారికి 11 వోట్లు, నియోగిగారికి
18 వోట్లు వచ్చెను. ఒక్క అధికసంఖ్య గల వోటులను ని
యోగిగారు పురపాలన సంఘాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.
(ఆ. ప్రె.)

మరణాపవార్తలు

ఒక మహమ్మదీయ నాయకుని మరణము:—

దొరజి వాస్తవ్యులును భిలావతు కాంగ్రెసు నాయకులను
అగు అబ్దుల్ కరీం నూరు మహమ్మదునేటు సాహెబుగారు శని
వారమురాత్రి తమ స్వగృహమున మరణించినని తెలుపుటకు
చింతిల్లుచున్నాము. గోండుల సంస్థానమునందలి నిర్బంధచర్య
లను తీవ్రముగ విమర్శించి వీరు ప్రఖ్యాతిగాంచిరి. నేటిదినము
రాత్రి 9 మొదలు 10 గంటలవరకు అందరుసను విధియందలి
వనీమలో వీరి ఆత్మ కాంతిక్రైస్తానలు జరుగును. లేవడిన
ముదయం 9 గంటలకు అదేమసీదున సభజరుగును.

* * *

రాకపోకలు—గా. డిల్లీ టి. ఎన్ శివజ్ఞానపిత్త

గారు అభివృద్ధికాఖ్యుండ్రి శేడు చెన్నపురి వచ్చిరి. నేటిరాత్రి
బంపురం బోయెదరు. వారేరు అనకాపల్లి సామర్లకోట జామ
కొని 24 వ తేదీన తిరిగి చెన్నపురి వచ్చెదరు.

మదరాసు జిల్లా కమాండంటు. జాక్సుగారు బెంగ
లూరుండి, గాల్ సర్ అన్నామల చెట్టిగారు, రా. బ. లక్ష్మన్న
చెట్టిగారు చెన్నపురివచ్చిరి. గాల్ సి. పి రామస్వామి ఆయ్యరు
గారు శనివారమురాత్రి ఉదకమండలము పోయిరి.

జిల్లా నూతన కృష్ణాకలక్తరు

హోనూరు సబుకలక్తరుగామండిన పిల్లవూ (త్రానుగారిని
కృష్ణాజిల్లా కలక్టరుగా నియమించిరి. శేడు పోవుచున్నారు.

* * *

జూరిటానులో మోసము

ముద్దయి నిర్దోషియని విడుదల జేయబడెను
చెన్నపురి జార్జిటౌను దేవరాజువదలి పిథియందు బోపి
లు, సరిగవర్తము జేయమన్న యమ్. కె. లాల్ కంపెనీ
యందు పనిజేయు సతార్ ఖాన్ అను నాతనిపై మోసము
క్రింద నేర మారోపింపబడి శేడు జార్జిటౌను పోలీసుకోర్టులో
గాల్ లోడిఖాన్ సాహెబుగారి సమక్షముందు కేసు విచారింప
బడెను.

పై సందహరింపబడిన కంపెనీయందు సతార్ ఖాన్ అను
నతడు గడచిన రెండు మూడు సంవత్సరములనుండి పనిజేయు
చుండెను. 1925సం॥ ఏప్రిలు 20 వ తేదీ ప్రాంతములందు
సదరు కంపెనీ స్వంతదారుడగు నాగర్ ప్రేమగారివద్ద కొక
మహమ్మదు ఎచ్చి తాను మొనూరు మహారాజాగారి సంస్థానము
నకు సంబంధించినవాడననియు, సంస్థానముందలి ఉద్యోగులు
కొందరు రాయపేయందుల మదరాసుకుబుచ్చి సమాపమున నివ
సింపుచున్నారనియు, నారికి కొన్ని జరిపణలు చేయబడవలసి
యండినందున తాను వచ్చితినినియు తెలిపెను. అందుపై
కంపెనీ ప్రాప్రయంబరగు నాగర్ ప్రేమగారు తన ఉద్యోగి
యగు సతార్ ఖానును ఎచ్చిన ముగిసివెంటి పేరముయొక్క
విశేషముల తెలిపిని రమ్మని పంపెను. సతార్ ఖాను చెప్పి
నటుల వెళ్లి మంచి పనియందుకుట నిజమేయని చెప్పెను అందు
మీచుట తులమునకు ఒకరూపాయలవలెను కూలి పరిశీలించి
సము మొనూరు సంస్థానమువారన్న ఫలముచే పనిజేయునటుల
బహుబుడక గావించుకొనిరి. మే 25 తేదీ వరకు సతార్ ఖా నా
స్థానమునకు వెళ్లి పనిజేయుచున్నటులే ఫిర్యాది తలంచెను. విదప
వనినియమై ఫిర్యాదికి అనుమానముగలిగి, ముద్దయియగు సతా
ర్ ఖానును మొనూరు వారివద్దనుండి పని ఎంతవరకు పూర్తియై
నదో ఉత్తరము చెప్పజేసెను. అనాటినుంచి తిరిగి సతార్ ఖాను
ఫిర్యాదికి గజపించుటలేదు. ఏప్రిలు 20 వ తేదీనుంచి మే 25
వ తేదీలోగా సతార్ ఖాను ఫిర్యాదివద్ద జీతముక్రింద రు
25.0-0 లను తీసికొనెను. విదప ఫిర్యాది తాను స్వయముగ
రాయపేట వెళ్లి విచారించగ వైదుదహరించిన మొనూరు మహా
రాజ సంస్థానము వారెము ఎచ్చినటుల ఆధారముల లేక నో
యెను. ఏ. యంతయు తనను మోసగించుటకే సతార్ ఖాను
జేసెనని పోలీసువారికి సతార్ ఖానుపై రిపోర్టుజేయగ ముద్ద
యిని రిమాండులో నుంచిరి.

మ్యాజిస్ట్రేటుగారు కేసు వివరముల విచారించి ముద్దయి
పయి ‘మోసము’ నేరారోపణను డ్రోసివేసి ఒకచో ముద్దయి
పై చర్య దీపికోనవలసిన కాంట్రాక్టు భంగముక్రింద ఖనము
కోరకు సివిలుకోర్టునందు దావా జేపికోనునటుల తీర్పుజేప్పి
ముద్దయిని విడుదల గావించిరి.

బి. ఎ. డిగ్రీ పరీక్షాఫలితములు

మదరాసువిశ్వ విద్యాలయము

1925 సం॥ ఏప్రిలు నెలలో మదరాసు విశ్వవిద్యా
లయమువారిచే జపవబడిన బి. ఎ. డిగ్రీ ఆరకస్రాఫ్త (ఇంగ్లీషు
తప్ప ఇతరభాషలు) సం దీక్రిందినాచరిజయ నుంది.

మొదటితరగతి:— నెం 2185.

రెండవతరగతి:— నెం 767 773 774 1224 1225
1223 1313 1793 2193 2194 2469.

మూడవతరగతి:— నెం 766 768 769 771 772 775

1120 1227 1311 1312 1314 1800 1801 1802 1803
2454 2457 2459 2460 2462 2463 2464 2465 2467
2468 2470 2471 2472 2473 2474 2475 2477 2478
2479 2482 2483 2484 2485.

* * *

కార్పొరేషను ఎన్నికలు

కాంగ్రెసు ప్రచారము

ఏడుకాపుల దివిజనులో పారసభ

నగరకాంగ్రెసు సంఘములు, స్వరాజ్యభిలాషకు సంఘ
ముల యాజమాన్యమున 16 వ తేదీ మంగళవారం సాయంత్రా
లము 6 గంటలకు నాలుకల్లయాచకోయిలు పిథిలో (తొండ
మండల న్యూలు(పక్క) కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపక్షపు అధ్యక్షి
యగు శ్రీయుత గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారి అభ్యర్థిత్యమును
బలపరచుటకై ఒక సభ జరుగును. శ్రీమాన్ యస్. శ్రీనివాస
ఆయ్యంగారు అధ్యక్షత వహించెదరు. దాక్షరు వల్లయ్య,
రామకామతు, ఎ. లక్ష్మీవతి, యస్. వెంకటాచలంశెట్టి, యం.
యస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్య, హరి మహమ్మదు, చాతురుభాను,
పి. యం. ఆదికేశవులునాయకులు, ఇ. యల్. ఆయ్యరు, వి.
యల్ కాశ్రిగారు ఇతరు లాసభయందు దుపస్థనీంచెదరు.

తంజావూరు జిల్లాబోర్డు

రైల్వే సబుకమిటీ నివేదిక ఆమోదించెను

కుంభకోణము, జూన్ 15:—జిల్లాబోర్డు రైల్వేలను
రైల్వేకంపెనీల హక్కుగతము గావించవలయునని దొరతనము
గావించిన శూచన నిరసింపుచు బోర్డువారిచే నియమింప
బడిన రైల్వే సబుకమిటీ నివేదికను తంజావూరు జిల్లాబోర్డు
ఆమోదించెను. (ఆ. ప్రె.)

కొచ్చినులో నిరుపేదలగు విధవలకు సహాయము

కొచ్చిన్, జూన్ 15:—కొచ్చిను సంస్థానములో నిరు
పేదలగు విధవలకు సహాయముజేయు నిమిత్తము ఆరువారు
బి. నెలంగారి (యం. యల్ సి) బిల్లుకు కాసనసభలో ప్రవేశ
పెట్టుటకు కొచ్చిన్ ప్రభుత్వముచే రంగీకరించిరి. నిరుపేదలై
పిల్లులు గల విధవలు దివాన్ పేష్కరునుండి సర్టిఫికేట్టులను
సాందికట్టయిన పంచాయతీలు పురపాలక సంఘములద్వారా
వారికి సహాయము జేయవలెనని యాబిల్లు విధించుచున్నది.
(ఆ. ప్రె.)

ఆఫ్ గనుస్థానమునకు తంజివార్ల రేటు

సిన్హ, జూన్ 18:—1925 జూన్ 20 తేదీ నుండి
ఇండియానుండి ఆఫ్ గనుస్థానమునకు పంపబడు తంజివార్లకు
మాటు 3 ఆకాల చొప్పున చార్జి చేయబడును. (ఆ. ప్రె.)

మధురసాదిండియన్ రైల్వే కార్మికసంఘము

మధుర, జూన్ 14:—నిన్న సాయంత్రాలమున విక్టోరి
యా ఎడ్వర్డుహాల్లో జరిగిన వైసంఘసభలో మధురజిల్లా రైల్వే
కార్మికలసభ 1925 జూలై 11, 12 తేదీలలో ఎ. రంగస్వామి
ఆయ్యంగారి అధ్యక్షతక్రింద మధురలో జరుగవలెనని తీర్మానిం
పబడిరి.

మధురలోని రైల్వే కార్మికుల కక్ష ములను
విచారించి నిమ్మకూపాత బుద్ధితో ఏకంబుతు తెలి
య జేయుటకు వైసంఘము వారొకమిటి నేర్పరచిరి. ఈక
మిటికి మధురక కెక్తురు కె. యస్. హలు బి. సి. గారు అధ్య
క్షులుగను, సభను పిలుచుటకుగాను అర్జున్ కర్కుగారును,
జార్జిజోసెఫు కె. రామయ్యంగారు (యం. యల్. పి. టి.
సుబ్రహ్మణ్య ముదలియారుగార్లు సభ్యులుగాను నియమింపబడి
రి. (ఆ. ప్రె.)

భారతి

భైండుచేయబడిన సంపుటములు

అందముగాను, గట్టిగాను, సగముతోలు నిండుకాల్చికోతో 6 సంచికలు
ఒక్కొక్కవాల్కుము చొప్పున భైండుచేయబడినవి.

1924 సం॥ జనవరి మొదలు జూన్ వరకు 6 సంచికలు	భైండుకట్టిన సంపుటము	4-8-0
1924 సం॥ జూలై మొదలు డిశంబరు వరకు 6 సంచికలు	డిటో	4-8-0
1925 సం॥ జనవరి మొదలు జూన్ వరకు 6 సంచికలు	డిటో	4-8-0

ఈ సంపుటములు కావలసిన సామగ్రి మణిఆర్యుగ పంపుచూ దగ్గర నున్న రైలుస్టేషన్
జేసు వ్రాసిన రైలుపార్శుగా పంపుదుము. తపాలో పి. పి. ద్వారా పంపిన ఖర్చులు
ఎక్కువ అగును.

విలాసము :-

భారతీ పత్రికా కార్యాలయము,

నెం. 7, తంబుకెట్టిపేడి, మద్రాసు.

అలహాబాదు, వరముల లలిహాదము

రక్త హావి

1228

మొదలగు వాటికి.

Deschiens' syrup

వీరపువ ఉపయోగించుము.

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంత్రణము, 20,000 వైద్యులవిశ్వాసముగాను, దివ్యము, పావన
అను మాట్లాడు, గమనించుము. ఎక్కడను దొరుకును.

bad of all Chemists (Wholesale) C. T. HARI & Co., 174, Broadway, Madras.

శుక్లమగు క్రొత్తమాదిరి నగలుదొరకు స్త్రీసము

ది ఆంధ్రాజ్యాయలరి మానిఫాక్చరింగు కంపెని

హైదరాబాద్, బెజవాడ. బ్రాంచి 51, చై నాబాబాదు, మదరాసు

మావ్దు అనేకరకములు క్రొత్తమాదిరి గాజులు, మెడగొలుసులు, కానుకలు అడ్డగవైకలు మొదలగు బంగారు
నగలున్న, నవరత్నములు వేసిన అనేకచాదీరి అడ్డగలు, జడబిళ్ళలు, నాగరములు, ఉంగరములు, చంపనవరములు,
పతకములు, మొదలగునవి వెండి రైలుకూజాలు, టంబుర్లు, పేలాగిన్నెలు, కాపిపెట్టు మొదలగు పాత్రసామానులన్న
అనేకరకములు కాట్లగొలుసులు, మొదలగు అన్నిరకపులు యెప్పుడుసిద్ధముగా యుండును. కాను బంగారమునకు
న్న చాదీరేడిక్కి రత్నములు మొదలగువాటికి గారంటి యివ్వబడును. నచ్చనిది వాపసు తీసుకొనబడును.

ప్రావేటర్లు:-కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి,

1597

శనగపాటి కోటయ్య అందు బ్రదరు,

అభ్యుదయము

ఆమోము మైనందు సక్రమముగా
800 పుటములు వేయబడినది. శ్రీ
ముక్త్యులరాజావారి సంస్థానమున శ్యాప
యోగమున కై తయారుచేయబడినది.

ఈ పయోగమును గురించి స్వల్పధరకు విక్రయమునకుడ పెట్టినాము. మూతవ్యాధులలో భాగావనిచేయును. డయ
కట్టిన అనే బహుముత్రవ్యాధిని పోగొట్టి, మాత్రములోనుండే తీవ్రదాగమును తీసివేయును. వేడిని, దగ్గును, క్షయరోగి
మును పోగొట్టును. ఘోరము అన్నిటినుందు చాలా మంచిది. బౌద్ధయోగములందుగూడ ఉపయోగించుకోవచ్చును.
గొప్పగొప్పవారు మెచ్చియున్నారు. అనుపానవిశేషములచే నన్ని వ్యాధులను గుదుర్చును. ఒకసారి వాడిమాడండి మీకే
తెలుస్తుంది. ఉపయోగించువిధము మందులో పంపబడును. ఎక్కువగా కొనేవారికి ప్రత్యేకపుర్రెట్లు. తులం 1 కి 5-0.0.

అడసు:- మేనేజరు, ఆర్థరసాయనశాల, ముక్త్యుల, (కృష్ణాజిల్లా)

పంజాబు దొరతనపు కార్యనిర్వహణ సభ

సర్ జానుమే నాన్దుగారి స్థానము తామున్నుగా
రద్దిస్తేంచెదరా?

ప్రియమైనవత్రిక వ్యాఖ్య

లాహోరు, జూన్ 13:-పంజాబు దొరతనపు కార్య
నిర్వహణవర్గమునుండి అసతికాలములో గౌరవ వేతనము దీసికొనె
దరు. వీరిస్థానము నాక్రమించు సందర్భమున ప్రియమైనవత్రిక
యందు నొక వ్యాసము వెలువడెను.

"సర్ జానుమే నాన్దుగారి స్థానమును జె. వి. తామ్మ
న్ను గారిని నియమించెదరని బయలుదేరుతున్న వార్తలు యథార్థ
మైనయెడ విశ్వాసమువ్యలందు దగ్గల్యాయున్న భారత
ప్రభుత్వమునకును పంజాబు దొరతనమునకును మరంత చిట్కలు
వాటిల్లవలయునని యెవ్వరును గోరదు. జె. వి. తామ్మన్ను
గారిని పంజాబు దొరతనమందు మార్పుల నిజమైనచో ఆ యి
దొరతనములును చిట్కలందు దవుల్కానుటకు జూచుచున్నవని
విశ్వసించవలయును. ప్రజల సౌభాగ్యమును కారవా రట్టిచర్య
దీసికొనుటకు వెరచెదరు. కాబట్టి యానీలీవార్త నిజమైనది
గాదని ప్రభుత్వము తెలియజేయువలయును. తాంప్రస్తు గారి నియ
ములు అఖిలభారతదేశమందును కలవరమునకు గారణమగును.
1919 సంవత్సర మందు పంజాబు దారుణములు యీసందర్భ
మున ప్రాముఖ్యమునకు తిరిగి దీసికొనిరాబడును" అని ప్రియమైన
పత్రిక వ్రాయుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర భారతీ తీర్థ

గృహవిద్యాపరీక్షలు 1925-26

రెండవపరీక్ష తే 22, 23 దీలు ఆగస్టు 1925

ఈ కింద నుదాహరించిన మార్పులు అభ్యర్థుల సౌకర్యా
ర్థముచేయబడినవి. ఇవి 1926 సం॥ ఫిబ్రవరి పరీక్ష అయ్యేవర
కూ ఇట్లేఉండును. ఆగస్టుపరీక్ష ఫలితములు సెప్టెంబరులో
ప్రచురించబడును. దసరాలో సర్టిఫికేట్లు యివ్వబడును.

ఆంధ్రము ఎ. (వచనరచన) ఈపరీక్షలో వచనరచనా
కాళలముపరీక్షింపబడును. ఎన్నుకొరవము ననుసరించి రసాచితి
ముగా పదబంధములు కూర్చి వాక్యములతూగులు సరిపెట్టి రస
స్ఫురణకు తగిన అలంకారములతో, ప్రకరణవిభాగవిశేషము
లతో, పూర్వాపరసంబంధముతో వ్రాసినవ్యాసములే గౌర
వింపబడి సర్టిఫికేటుకు తగియుండును. వ్యాసములకు అనువం
అంశము లీగ్రంథములనుండి నిర్ణయింపబడును.

1. పల్నాటి వీరచరిత్ర (శ్రీనాథవిరచితము)
2. ఆంధ్రవీరులు (మ॥ సోమశేఖరశర్మ విరచితము)
3. సుధద్ర (పులుగుర్త లక్ష్మీనరసమూలముగా రచించినది)

ఆంధ్రము. బి. ఇదిక్రొత్తగా వీరరచనమునది. ఆం
ధ్రదేశములో నింకా పద్యరచనకు పరపతికలదు. పద్యరచనారహ
స్యము లలవరముకొని కవిత్వభోగములను పరికించి పద్యరచన
సాగించగలదేర్చుపరీక్షింపబడును. పఠనీయభాగములు:-సా
మాన్యములగు ఛందోకావ్యలక్షణములు, ఆంధ్రకవిత్వ చరిత్రము
("భారతి" వ్యాసములు) భాగవతము (యక్కిణీకల్యాణశర్మ)
వనకుమారి (దేవురారామిరెడివిరచితము) పఠనీయములగు గ్రం
థ భాగములలోని కవిత్వపు పాకడలు అభ్యర్థులు పరిశీలించగలి
గియుండివలెను. పద్యములతో వర్ణనగాని కథాకథనముగాని
సాగించగలదేర్చు పరీక్షింపబడును.

సంస్కృతము:-రఘువంశము ౧ పర్వ. ౧-౫౦ పద్య
ములు. దీనిలో సంస్కృతభాషానియముజ్ఞానము ముఖ్యముగా
పరీక్షింపబడును.

ఆంధ్రుల చరిత్ర:-భారతి, శారద, ఆంధ్రసర్వస్వము,
సారస్వతసర్వస్వములలోని వ్యాసములు. 2. ప్రాచీనాంధ్రుల
సాకాదీవితము.

హిందూదేశచరిత్ర:-మొదల చక్రవర్తులు (జె. వి.
లక్ష్మీగారిచే); Vincent Smith: Early History of
India; భారతి, శారది పత్రికలలోని వ్యాసములు.

మ.రా॥ తోటపని, న్యాయశాస్త్రము, గృహనిర్వాహక
త్వము, చేతిపనులు అనువిషయములలో పరీక్షలు జరుగవు. ఆ
యుక్తపరీక్షలు దిసరావరకూ ఆపుచేయబడెను. మిగిలిన
అంశములలో మార్పులు లేవు.

బుర్రా శేషగిరిరావు

(ప్రధాని)

కార్పొరేషను ఎన్నికలు

కాంగ్రెసు జయమే
దేశీయుల జయము

మోటారుబండ్లగాంచి మోసబోకుడు

కాంగ్రెసుపక్ష ప్రచారము

కొత్తూర్ బజారు

కె. శ్రీరాములునాయుడుగారు

ఏడుబావులు

గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు

సావుకారుపేట

సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు

ఎస్.ఎస్.ఎస్.

డా॥ బి. ఎస్. మల్లయ్యగారు

ఎస్.ఎస్.ఎస్.

డా॥ ఎ. లక్ష్మీపతిగారు

మైలాపూరు

కె. భాష్యంగారు

తండియార్ పేట

సి. ఎం. ఆదికేశవులునాయకర్ గారు

టి. వెలిన్ జేసెన్

ఎం. సింగారవేలు శెట్టిగారు

కోల్ పాక్

ఇ. ఎల్. అయ్యర్ గారు

ముత్యాలపేట

బుర్రా సత్యనారాయణగారు

*** **

టి. వెలిన్ జేసెన్ డివిజను కాంగ్రెసుపక్ష అధ్యక్షి

యైన యమ్, సింగారవేలు శెట్టిగారి అధ్యక్షిత్వమున బలపరచుటకు నై గత శనివారము సాయంత్రము బహిరంగసభ జరిగిరి. సభకు శ్రీయుతుల చక్రపాణ్యశెట్టి, కె. శ్రీరాములునాయుడు, జి. రంగయ్యనాయుడు, ఆదికేశవులునాయకర్ గార్లు, మున్నగు ప్రముఖులు పలువురు విచ్చేసిరి. సభాధ్యక్షులగు పాఫీ మహాపాదుగారిటుల మాట్లాడిరి.

అధ్యక్షులు

చెన్ననగర మందుండు కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపక్షములవారెల్లగు నగర శరీరాంగసంఘమును తమచేతులు గాంచునని టకునై కృషిచేయుచున్నారని మీరెల్లరకు తెలిసియేయున్నది. గడచిన సంవత్సరము ఖాళీయైన 8 స్థానములకు 7 స్థానములు కాంగ్రెసుపక్ష అధ్యక్షుల వశమైనవి. ఈమారు తిరిగి 10 స్థానములు ఖాళీ గాబోవుచున్నవి. అందెల్ల భాగములకును కాంగ్రెసువారిచే అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనవలెనని ప్రార్థించుటకు పది డివిజనులందును సభలు జరుపుచుంటు మిరుగమనియచున్నారు. పురపాలకసంఘమును కాంగ్రెసువారు చేరకముందు పలువిషయములు బహిరంగమునకు రాక రహస్యముగ జరుగుచుండెడివి. అందుల కిప్పు డనేక నిచర్యనములు బయలుపడుచున్నవి. ప్రజలధనమును కార్పొరేషను ద్రవ్యము బాధ్యతావిహీనముగ నిచ్చనచ్చినటుల నెచ్చించుటకు ఎరికిని హక్కులేదు. కేవల దేశాభిమానము చేతను, ప్రజామిత్ర జీవశాఖిలావ చేతను, ప్రేరేపింపబడి గాంధీమహాత్ముని శాశ్వతత్వముక్రింద కాంగ్రెసువారు దేశము నందలి స్థానిక పురపాలకసంఘములను సశేషముగొనుటకై కృషిచేయుచున్నారు. ఉన్నతోద్యోగముల నాశించిగాని, ధనాశేషులగాని కాంగ్రెసువారు రద్దీర్చుటగ నిలుచుటలేదు. యథార్థపరిశితులకు ప్రజల కేయకపరచి, ప్రజలద్రవ్యము సుక్రమవినియోగముగనుటలను, పురజనుల కెల్ల విషయములందును సౌకర్యములు లభించుటగానే వారు సభ్యత్వమున కాసించుచున్నారు. ఈవిజనుకు శ్రీమన్ సింగారవేలు శెట్టిగారు అధ్యక్షిగ నిలచియున్నారు. వారిదేశభక్తి, ప్రజాసేవ, త్యాగబుద్ధి ఎల్ల కెరిగి యేయున్నారు. కాన మీవోట్లను కాంగ్రెసువారికే ఇవ్వగోరడను.

వి. చక్రపాణ్యశెట్టిగారు:— సహాయ నిరాకరణోద్యమారంభమున కాననసభా బహిష్కరణమును కాంగ్రెసు తీర్మానించెను. గత సంవత్సరము మాత్రమే తిరిగి కానన, స్థానిక, పురపాలకసంఘ సభాప్రజేతును కాంగ్రెసు ఆదేశించెను. ఆయా సంస్థలన్నిటిని కాంగ్రెసువారు వశపరచుకొని ప్రజాహితమును కార్యములు నెరవేర్చుచు, ప్రజాప్రతినిధియములందు ప్రభుత్వముతో ప్రతిఘటించి ప్రతిష్టంభనల జరుపుటకు నిశ్చయించిరి. ఆ తీర్మానానుసారము ప్రతిరాష్ట్రముందును కాంగ్రెసువారు అన్నిసభలను తమవశము గాంచుకొనుచున్నారు. కలకత్తా, బొంబాయి మున్నగు ముఖ్యపట్టణముల పురపాలక సంఘములు కాంగ్రెసువారి వశమైనవి. చన్నపట్టణ పురపాలక సంఘముందును, నిజుగు ప్రజాప్రతినిధులు, ప్రభుత్వాధికారులకు, బిరుదావళులకు, ఉద్యోగములకు కాంతిం చక దైర్యముతో నెదుర్కొనుచు గావలసియున్నది. కార్పొరేషనునందు కమిషనరుయొక్క జీతమునకుగాను ప్రజాద్రవ్యమునుండి రు 2,500 లు ఖర్చుచేయబడుచున్నది. ఇంత మొత్తము ఆనవసరమనియు, అందు సగము ధనమైనను జీత మొసంగదగుననియు, ప్రజలధనమును విచ్చలవిడిగ వ్యయపరచరాదనియు కాంగ్రెసువారు తీర్మానము నుపపాదించగజన్తి ను; పక్షమువారు అధిక సంఖ్యాకులై తీర్మానమును ఓడింపగల్గిరి. మహాత్ముగాంధీగారి ఆగమన సందర్భమున పాఫీమహాపాదుగారు కార్పొరేషను ఆవరణయందు జాతీయ పతాకముల నెత్తించగ నప్పటి కమిషనరుగారగు బోగు దొరగారు వానిని జాతీయ చిహ్నము లను పేతువుచే తీసివేయించిరి. తదుపరి ఏతత్కార్యము చేయుటకు కారణమేమియో తెలుపగోరుచు కాంగ్రెసు వారు తీర్మానము నుపపాదించ మరల నవ్వచును జన్తి నుపక్ష ప్రముఖులు కాంగ్రెసువారిని ప్రతిఘటించి ఉపపాదనను ప్రోసి జేసిరి. ఇట్టి కార్యములన్నియు సంభవించుటకు పేతుజేమి? కాంగ్రెసుకక్షివారల్ల సంఖ్యాములుగ నుండుటయే. అందుచే ఈ మారు రాబోవు ఎన్నికలందు పది స్థానములకును కాంగ్రెసు వారిని నిల్పియున్నారు. వారెల్లరు ను జయప్రదులగునటుల జేయు కత్తిగలవారు మీరలే. కాంగ్రెసువారి జయము దేశీయుల యొక్క జయమేయగును.

సింగారవేలు శెట్టిగారు:— తిరిగి సంగ్రహించి నేను చెన్న పట్టణ పురపాలకసంఘమునకు వోటరుగ నుండియున్నాను, కార్పొరేషను, పొరులయొక్క సంస్థ. ప్రజల సౌఖ్యముల గనునించి వారికి పురసౌకర్యములను గూర్చుటకు పురపాలకసంఘ మేర్పరుపబడినది. 10 సం॥లలో జన్తి నుపక్షమువారు కార్పొరేషను లో ప్రవేశించి 60 లక్షల రూప్యములు ఖర్చుచేసిరి. ప్రతి సంవత్సరము 50 లక్షల రూప్యములు పన్నుల మూలమున పనులగుచున్నవి. పన్నుల బాధ యధికమగుచున్నది. ఈ ధనసంతయు నేమగుచున్నది? ఈ విషయములెల్ల మీరెరుంగవలెను. కన్నులు మూసికొని యుపేక్ష భావము వహించరాదు. నిజానిజముల నారసి ప్రజాప్రతినిధులకే మీవోట్లను నొసంగిన నుభమును బడయగలరు.

ఆదికేశవులు నాయకర్ గారును సింగారవేలు శెట్టిగారి అధ్యక్షిత్వమున బలపరచుచు మాట్లాడిన పిమ్మట సమావేశము ముగింపబడినది.

* * *

తండియార్ పేట బహిరంగ సభ

2 వ డివిజన్ తండియార్ పేటయందు యమ్, ఆదికేశవులు నాయకర్ గారి అధ్యక్షిత్వమున బలపరచుటకుగాను కాంగ్రెసు వారు ఆదివారము సాయంత్రం బహిరంగసభను జరిగిరి. ప్రభు మున సభాధ్యక్షులగు ఇ. ఎల్. అయ్యంగారిట్లు ప్రసంగించిరి.

అధ్యక్షులు

భారత దేశమునందలి ప్రజలెల్లరకు స్వాతంత్ర్యమును సమకూర్చి దేశీయ విషయములందు పాలుబడుటకు దేశీయమహాజనసభ గలదు. అయ్యది బాధ్యతాయుతముగ సంస్థ. రాజ్యాంగ విషయము లన్నియు, అసంస్థ, దేశమున కంతయు ఆదేశించును. ఏతదాదేశానుసారము దేశీయులెల్లరు ఆచరించవలెను. ప్రస్తుతము దేశీయ మహాసభ దేశమునందలి స్థానిక, పురపాలక సంఘముల సన్నిధిని సశేషముగొనవలసినదిగ తీర్మానించినది. కాంగ్రెసువారి సంస్థలయందు ప్రవేశించి స్వార్థరహితులై ప్రజాసేవ జేయుటకును, ప్రభుత్వమును దైర్యముతో నెదుర్కొనుటకును తలంచుచున్నాము. ప్రస్తుతము చెన్నపురి కార్పొరేషనువిషయ మాలోచించిన ఆచట జరుగు ప్థితిగతులు తెల్లము గాగలవు. కాంగ్రెసువారు ప్రవేశించక పూ

ర్వము కార్పొరేషనులో ధనము అపరిమితముగ అవసరముగ వెచ్చింపబడుచుండెను. నగరమందలి అధికసంఖ్యాకులగు సాధారణజనులకెట్టి ఉపయోగకరములగు కార్యముల నెరవేర్చ బలమండెను. కేవలము శ్రీయుతుల, అధికావల సంత్కృష్టికారకే, వారిసౌఖ్యముకొరకే ప్రతికార్య మొనర్చబడుచుండెను. కాంగ్రెసువారు ప్రవేశించి ప్రజలసౌఖ్యముగోరి, రోడ్లు, దీపములు, నీటి సరఫరా మున్నగు సమస్త విషయములలో సౌకర్యముల గలగజేయ సమకట్టి కాబోవు ఎన్నికలందు 10 స్థానములకు నిలచినారు. కాన తామెల్లరు మీవోట్లను ఈవిజనుకు అధ్యక్షిగాయున్న ఆదికేశవులు నాయకర్ గారి కొసంగ జేయుచున్నాను అని పల్కిరి.

పాఫీమహాపాదుగారు

ఉద్యోగపదవులగాని, బిరుదావళులగాని, ధనముగాని కాంతించి కాంగ్రెసువారు కార్పొరేషనునందు ప్రవేశించుట లేదు. ప్రజాసేవై కాఖిలావయే వారి పరమా దేశ్యము. మహాత్ముగాంధీయే సర్వమానవకోటియం దత్యుక్తియును. భారతదేశ విమోచనమునకునై సర్వసంగపరిత్యాగి యై దేశసేవ జేయు మహానీయుడు. అట్టి ధన్యవాత్తుని నాయకత్వమున కిరసా వహించి ప్రజలస్వత్వములకొరకు పాలుబడుటకే కాంగ్రెసువారు దుద్దేశించినారు. కాన సత్యాసత్యముల నారసి ఏకక్ష మీవోట్ల గ్రహించుట కర్హులారే వారికే యొసంగును. లోకమాన్య బాలగంగాధరతిలకు నుడివినటుల స్వరాజ్యము మన జన్మహక్కు. దానిని నిరోధించుట కెట్టివారికి హక్కులేదు. అట్టి స్వతంత్రసాధనముకు ఈసంస్థలయందు ప్రవేశించుట యొకసోపానము. కాన మీరెల్లరు జాగరూకులై యుండగోరడను.

ఆత్మారామస్వామి:— చన్నపురియందు చెందుకల్లు ప్రస్తుతము గలవు. అందొకటి స్వాధీనపరత్వము పరమావధిగా గలది. తనకాయుష్యం తనకార్యోగ్య మునుమాత్రమునే పాటిం చుకట్టి, చెండవకట్టి పరార్థ సేవయే పరమాదేశ్యముగా గలది. మహాత్ముడు భారతదేశమందున్నవించిన సేవమాత. నాశించుచరులు దేశసేవలు. కార్పొరేషను ప్రజలసంస్థ మీసౌకర్యార్థమే కార్పొరేషను ఏర్పడినది. కాన మీమీమాళ్లు నిలవబెట్టుకొ నుటకును, మీకు పలయు సౌకర్యములను సంపూర్ణముగ స్వీకరించుటకును అభిలషించినచో కాంగ్రెసుపక్షమువారికే వోట్లు లొసంగుదు.

శ్రీయుతులు, టి. సింగారవేలు శెట్టి, జయవేలు, రంగయ్యనాయుడుగారులు ఆదికేశవులు నాయకర్ గారి సభ్యత్వమున బలపరచుచు నుపన్యసించినపిమ్మట సభ ముగింపబడినది.

వైష్ణవమత సారము

బాలు విభుభూషణ సర్కారుగారిచే నాంగ్లభాషలో రచింపబడిన వైష్ణవమతసార మును గ్రంథము మామ విమర్శనార్థ మంపబడినది. ఇందు, శ్రీ చైతన్యనిచే బోధింపబడిన వైష్ణవ మత సిద్ధాంతములు కడుసమర్థతతో వ్యక్త పరుపబడినవి. ద్వైతా, ద్వైతవాదములు విపులీకరింపబడినవి. శ్రీ చైతన్యము భగవదంత సంభూతులగుటకు, గ్రంథకర్త చెక్కు ప్రమాణముల జూపెను. వైష్ణవమతసారమును గ్రహించ నానక్తి గల భారతదరులు యీ గ్రంథమును పఠించిన లాభము పొందగల్గుదురు. వెల నాల్గవాయి, వలయువారు మద్రాసునందలి వసంత బుక్కుడిపాఠ వ్రాసిన జడయగలరు.

కమలాక్రి
(విచిత్రకథ)

గంధకర్త:— నెల్లూరు వెంకటగిరి మహారాజాకాలేజీ ప్రధానాచార్యులు మ - రా - శ్రీ, రాయసం వెంకటేశపుడుగారు ఎం. ఎ. ఎల్. టి.

సాంఘికనవల:— ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు ఆంధ్రదేశస్థితి, ఆకాలపు చదువుసంస్థలు, పిల్లల యాటపాటలు, ప్రతాచారవ్యవహారములు, గుణ శీలములు సందర్భానుసారముగ పాత్రలయందు ప్రత్యక్ష మగుచుండును.

120 పేజీలు. షెడ్యూల్డ్ బుక్ కుగితము. మంచి అచ్చు. 0.8.0. విలాసము:—

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
నెం.7, తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు.

శ్రీ వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద కళాశాల

ధర్మవైద్యశాల, సంస్కృతపాఠశాలలు,
బెజవాడ ప్రభుత్వవేది

ఉత్పత్తి

ప్రస్తుతము మా కళాశాలకు ప్రధానాచార్యులుగానున్న ఆయుర్వేదభూషణ శోకి రామశాస్త్రిగారు, ఏ. కే. ఏ. సి. గారు ౧౯౦౩ సం॥లో బెజవాడలో ఆయుర్వేదశిష్యులకు మన వైద్యశాలను స్థాపించి ఆశోకిశిష్యులకు ప్రాచీనవైద్య గురువులు ఉత్తమాచార్యుల సిద్ధపరచుచుండిరి. అట్టిచేత సారంగధరులైన శ్రీ నాగేశ్వర ఆయుర్వేదమార్తాండ భిషజ్యుని పండిత దివి గోపాలాచార్యులు ఏ. వి. యస్. చారు వీరి యావధికాలను జూచియు మీ జయప్రదమును చికిత్సా సామర్థ్యమును గూర్చి విచియు ౧౯౦౮ సం॥లో శిష్యుల యభిజ్ఞుల చికిత్సాభాగములను వ్యాధిపీడితులకు ఉపయోగించుచున్నటులే, ఆయుర్వేద శాస్త్రాధ్యాపకములందు విద్యార్థులకు సహితము ఉపయోగపడి తేజమును మేఘకలనును గాత్ర యని యాశీర్వాదించియుండిరి. తదుపరి ముగిరాశ్రీ చిఫ్ ఇంజనీరు, ఏ.వి. రామలింగయ్యగారు, ముగిరాశ్రీ శ్రీమణిజ్ఞుని సోమంచి నీలకంఠము పంతులుగారు, బెజవాడ పాఠశాలకు ముగిరాశ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ జిల్లాజ్ఞుని ఎల్లెండ్రె బానిక రామయ్యపంతులుగారు, ముగిరాశ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ మునిసిపలుచెయ్యర్లు రాజుల తాడంకి వేంకటనరయ్య పంతులుగారు, ముగిరాశ్రీ ఆయుర్వేద శాస్త్ర శిక్షణాధ్యక్షులుగాను, ముగిరాశ్రీ శిష్యులైన వీరియ్య పంతులుగారు ముగిరాశ్రీ ౧౯౧౦, ౧౧ సం॥ లలో శ్రీ శాస్త్రిగారి యుద్దమనునకు దోడ్పడినవన ప్రభువునదొడ్డి ధించియుండిరి. ప్రమాదపాటి వేంకటేశ్వరరావుపంతులుగారే ఆయుర్వేద కళాశాలల స్థాపించుచు శ్రీ శాస్త్రిగారి సహాయపేక్షింపగా అందుకేమలనము ప్రత్యేక పరిచిషా నుచిముగ బనిచేయుచు శాస్త్రిగారు చెప్పియుండిరి. అప్పుడది నెరవేరలేదు. పిదప వారి కిల్లులలోని ఈసంబంధమైన విరాళమును ఆచరణలో పెట్టింప శాస్త్రిగారు ప్రయత్నించుచున్నది. అందులకు గాలయాపనముగను వచ్చెను. అయినను మొదటి నుండియు శ్రీ శాస్త్రిగారు స్వయంతే కివి కొంచెలు విద్యార్థుల కాయుర్వేదము బోధించుచున్నది. కొంచెలు విద్యార్థుల నము లేర్పించి ఆంధ్రదేశములో ఆయుర్వేద విద్యాలయము లేనికతన మార్గమైన మద్రాసు ఆయుర్వేద కళాశాలకు బంపుచుండిరి. అందులను వ్యయప్రయాసలగుటయు, ఆశేష కదియు సాధ్యమగుటయు గాంచి ఆంధ్రదేశమునకు వేంకటేశ్వర సంస్థకు సంబంధము కలుగజేయుచు శాశాలల బెజవాడలో స్థాపించ సమకట్టిరి. కాని అందుకు సరిగ్గకు అవకాశపడునప్పటికీ చాలకాలము పట్టెను. ఈలాగా కొంచెలు విద్యార్థులకు శిక్షణాపరి పరీక్షలకుంపుచుండి.

స్థాపనము

ఈనకు వైద్యకల్యాణము శ్రీ శాస్త్రిగారు బెజవాడ పట్టణములో గత దుందుభినామ సం॥ర విజయశ్రీమి (80.9.22 తేది) నాడు శ్రీ వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద కళాశాలను స్థాపన కళాశాల నారంభించిరి. దీని కనుబంధములుగా విద్యార్థులు సంస్కృత గ్రంథములను స్వతంత్రముగ జదివి నుభవభరమునకు కట్టులకేయులకై యొక సంస్కృత పాఠశాలయు విద్యార్థులకు ప్రత్యేక భాగానుభవము కల్పించు కొరకై యిటీవల ఒక ధర్మ వైద్యశాలయగుడ స్థాపన జరిగినది.

ఆనుబంధము

ఈ కళాశాల ఆభివృద్ధి కార్యుర్వేదవిద్యార్థులను ఆనుబంధముగ చేయబడినది. విద్యార్థులకు ఆ విద్యార్థము వాగ్ నిర్ణయించిన పాఠక్రమము నిశ్చయించి వారి విశాద, భిషక్ పరీక్షలకు తక్షణ మాయ జరుగుచున్నది.

పరిపాలనము

ఈ కళాశాలకు ప్రధానాచార్యులు ముగిరాశ్రీ శ్రీ శాస్త్రిగారు ప్రధానాచార్యులుగా నున్నందున నిర్వహించుచు నున్నది. కళాశాల నిరవధితముగా పరిపాలించుచున్నందున సజల యభివృద్ధి మనకు ఉండగను అక్కడనుంచుచున్నందున గనిపెట్టి యిట్టి ప్రతిష్ఠాపములు కేవల మొక్క వ్యక్తిభజములపై నిలబడియుండుట ప్రశంసాభ్యుత్థాభివృద్ధికిరమనీ యించి వారు నిర్వహణభాగమును ప్రజలపై మోసిరి. కళాశాల, ధర్మవైద్యశాల, సంస్కృతపాఠశాలలను నిర్వహించి పోషించి పెంపొందించుటకు కళాశాల కనబంధములకు సకల, ఆచారాలను, వైద్య వస్త్ర ప్రసూతాల, వైద్యగ్రంథాలను, మూలకానము ఇత్యాదుల కేర్పరచి నిర్వహించుటకును ఒకసంఘము సమూహము ఏర్పాద్యముల నిర్వహించుట కవిషయము నుద్దేశ్యముతో ఏ సంఘము ఏ-1.25 తేదినాడు ౧౯౨౦ సం॥ ౨౦-వ నెలను ప్రకటించి జన్మించి చేయబడినది.

స్థలము

ప్రారంభించినదాది మా కళాశాల ప్రధానాచార్యులు గారి యొక్క యొక ప్రత్యేక భవనమున జరుపబడుచు వచ్చెను. శ్రీ శ్రీ శ్రీ మాడపాటి వేంకటేశ్వరరావు పంతులు గారి ఎవ్వరు పురమందిర హిందూగృహముల విశ్రాంతిగృహముల నిర్వహణముల నిర్వహించుచున్న కమిటీవారిని కొరగా వారు తమ విశ్రాంతిగృహమునకు దక్షిణ పార్శ్వముననున్న కొంత యింటిభాగమును శ్రీ వేంకటేశ్వరరావు పంతులు గారు ఆయుర్వేద కళాశాలయల నిర్మాణార్థమై నిర్దేశించిన కార్యకలాపమును మే ముపయోగించుకొనుట కనుజ్ఞ యొసంగిరి. ఆస్థలమందొక పెంకుటిచానడి వేయించి 9-11-24 తేది నాటినుండియు మా కళాశాల నందులో జరుపుచున్నాము. వారి సగిన యింటి భాగములో రసశాల నేర్పరచుచున్నాము. ధర్మ వైద్యశాలయగుడ ఇందులోనే మార్చుచున్నాము.

విద్యార్థులు

ప్రప్రథమున ఈ కళాశాల ఇరువురు విద్యార్థులతో నారంభింపబడినది. ౧౯౨౩ సం॥ జూలై నెలలో భిషక్ విశారద పరీక్షలకు జరుపు విద్యార్థులు ౧౫ గురు చేరిరి. కళాశాలకు సాధన సామగ్రియు తావును చాలింత లేకపోవుటలనను ఉచితముగా బనిచేయుచున్నవారకు ఉపాధ్యాయులకు విశేష శ్రమ కల్పించుచుండుటకు, ౧౯౨౪ సం॥ జూలై నెలలో పెక్కురు విద్యార్థుల జేర్చుకొనజాలమైతిమి. తెలుగు, సంస్కృతము, ఇంగ్లీషుభాషలతో తత్వవేదమైన జ్ఞానమున్నదని తెలిసికొనుటగాను ప్రవేశపరీక్ష గావించి ౨౨ విద్యార్థులను మాత్రమే శ్రాంత శిష్యులొంటిమి. సంవత్సర మధ్యమున మరీ నలుగురు చేరిరి. మా విద్యార్థులలో కొంచెలు స్కూలులైనటు పరీక్షలో ను తీర్చులైనవారును, కొంచెలు స్కూలులైనటు పరీక్షలో ను తీర్చులయి సంస్కృతములో కామడీజ్ఞానమును నాలుకాంతసాహిత్యమును గల్గినవారును ఉన్నారు. మరొకందరకు సాధారణసంస్కృతజ్ఞానము కలదు. ఈసంవత్సరము మా కళాశాలవిద్యార్థులలో వైద్యులగురు నూతనముగ పర్యాయవారిశే మదరాసులో స్థాపించబడిన భారతీయవైద్యపాఠశాలలో జరుపుటకు బోయిరి. మా కళాశాలలో విశాఖపట్టణము, గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, కడపజిల్లాలనుండి వచ్చిన విద్యార్థులు కలరు.

ఉపాధ్యాయులు

ఈక్రింది యుపాధ్యాయులు మా కళాశాలలో ఆయుర్వేదమును బోధించుచున్నారు.

౧ ఆయుర్వేదభూషణ శోకి రామశాస్త్రిగారు, ఏ. కే. ఏ. సి. ఆభివృద్ధి ఆయుర్వేద విద్యాపీఠపరీక్షకులు, ప్రధానాచార్యులు, ఆయుర్వేదము బోధించురు.

౨ పండిత శ్రీరంగము సంగతేశ్వరశాస్త్రిగారు ఆయుర్వేదము బోధించురు.

౩ ఆయుర్వేదవిశారద చెరుకుపల్లి వేంకటేశ్వరశాస్త్రిగారు ఆయుర్వేదము బోధించురు.

౪ పండిత వేమూరి శివస్వామిశాస్త్రిగారు ఆయుర్వేదము, వ్యాకరణశాస్త్ర నిర్ణయము, సంస్కృతము బోధించురు.

౫ డాక్టర్ కోకాచలపతిరావుగారు, ఎల్. ఎస్. సి. శారీరశాస్త్రము.

౬ డాక్టర్ జి. ఎం. శివసుబ్రహ్మణ్యముగారు, ఎల్. ఎస్. ఎస్. శారీరశాస్త్రము.

౭ డాక్టర్ వే మహమంతరావుగారు, బి. ఏ., ఎల్. ఎస్. ఎస్. శారీరశాస్త్రము.

౮ మ-రా-శ్రీ, పీఠపాటి వెంకటసుబ్బారావుగారు, హిందూస్థానీ.

వీరందఱు కళాశాలపై నభిమానముచేత ఉచితముగా బనిచేయుచున్నారు. ఇట్లు ఆయుర్వేదోపాధ్యాయులకు మా ప్రము గౌరవతేన మియజుచున్నది.

డితములు, విద్యార్థుల జేతనములు, మొ॥

మా కళాశాలలో విద్యార్థులయొద్దనుండి యెట్టి జేతనమును స్వీకరింపబడకయే ధర్మముగ విద్య కజరబడుచున్నది. కొంచెలు వేద విద్యార్థులకు ప్రధానాచార్యులును, వారి మిత్రులును భోజనాది సదుపాయములు చేయుచున్నాడు. అయినగురు విద్యార్థులకు శ్రీ ముక్త్యులకాగాగగు శ్రీరాజా వారిశిష్య శ్రీ చంద్రమాళేశ్వరప్రసాద బహద్రుడు మన్ని మల్లాకావారు విద్యార్థి వేతన మిచ్చుచున్నారు. ఒక విద్యార్థికి నియోగి ఉపకారసంఘమువారు విద్యార్థి వేతన మిచ్చుచున్నాడు. శ్రీయుతులు గోష్ఠ నారాయణరావు, తమిళ నారాయణమూరిగారు ఒక విద్యార్థికి భోజనసదుపాయము చేయుచున్నారు.

నియమావళి

విద్యార్థుల నియమములు, దరఖాస్తు సమానా మొదలగునవి రెండవ ఆనుబంధములో నియబడినవి.

పరీక్షలు

ఈ సంవత్సరము ఆభివృద్ధి భారతాయుర్వేద విద్యా పీఠమువారి భిషక్ విశారద పరీక్షలలో గొన్ని విషయములందు మా కళాశాల విద్యార్థులలో బదిమంది పరీక్షలవచ్చినారు.

ధర్మవైద్యశాల

మాధర్మ వైద్యశాలలో నిత్యము పదిపదునేనుగురు రోగులు చికిత్సబొందుచున్నారు. ఇట్లు ఆల్పసంఖ్యాకులు చికిత్స నొందుచున్నను ప్రధానమైన రోగములు గలవారు ఉపకారము సొందుచున్నారు. ఇంతవరకు అనగా శ్రీ వేంకటేశ్వరరావు పంతులుగారి యావధికాలనుండి సాహాయ్యము వచ్చునంతవరకు ధర్మవైద్యశాల కనపరమైన వ్యయముంటిటిని శ్రీ రామశాస్త్రిగారి భరించియుండిరి. ధర్మవైద్యశాల నిష్పాదనూతన భవనమును నుంచబోవుచున్నాము. ఇది విశేషాభివృద్ధి గాంచవలసియున్నది.

సంస్కృత పాఠశాల

మా కళాశాల విద్యార్థులతో భిషక్ తరగతివారు సంస్కృతోపాధ్యాయులయొద్ద సంస్కృతభాష నభ్యసించుచున్నారు. విశారద తరగతివారు కామడీ, నాలుకములు చదువుచున్నారు.

సహాయము

వైజ్ఞేయ స్థలసాహాయ్యమును, విద్యార్థివేతనములను గాక మాకు ఇతర సహాయమునూడ లభించినది. శ్రీ శ్రీ శ్రీ మాడపాటి వేంకటేశ్వరరావు పంతులుగారి బోధనసంఘమునుండి తన్నిర్యాపకులు మాధర్మవైద్యశాలలో నుపయోగించుకొనుటకై కొన్ని యావధిములనిచ్చిరి. మహారాజ రాజశ్రీ శ్రీరాజా వారిశిష్య శ్రీ చంద్రమాళేశ్వర ప్రసాద బహద్రుడు మన్ని మల్లాకావారు వేయిరూపాయలు విరాళ మొసగిరి. మహారాజరాజశ్రీ, కాతా సుబ్బారావుగారు వేయిరూపాయలు విరాళ మొసగిరి. బెజవాడ పురపాలక సంఘమువారు మొదటి వత్సరము నూరురూపాయలును రెండవవత్సరము నాల్గవంతుల రూపాయలును విరాళ మొసగిరి. బెజవాడ తాలూకాబోర్డు వారు ఈసంవత్సరము ౨౫౦ రూపాయల విరాళము కాంక్ష కోచేసినారు. వీరందఱు మాహృదయపూర్వక వందనముల సమర్పించుచు మాకృతజ్ఞతను చెబుచున్నాము.

మా కళాశాలలోని యుపాధ్యాయులు ప్రతిఫల నిరవేషమై త్యాగబుద్ధితో బనిచేయుచున్నారు. మాకు విశేషమైన ద్రవ్యోపకృతి లేకున్నను కళాశాల యంత యభివృద్ధి పీనికి వచ్చియుండుటకు మాయుపాధ్యాయులే కారణము. అొకిని మావందనముల సమర్పించుచు మాకృతజ్ఞతను చెబుచున్నాము.

మా కళాశాల విద్యార్థులలో కొందరకు వసతులు భోజనాది సదుపాయములు గావించిన మహానీయులకును అనేక ఇతరవిధముల మాయుద్యమనునకు దోడ్పడిన ఆయుర్వేదాభి మానులను మా మనఃపూర్వక వందనము లర్పించుచున్నాము.

అర్థికము

మా కళాశాలను ప్రథములలో శ్రీ శాస్త్రిగారు స్థాపించిన నాలునుండియు సాధారణముగా వ్యయమునంతటిని వారే భరించుచు నున్నది. తరువాత శ్రీ ముక్త్యుల రాజాగారి యొద్దనుండి కొంతవిరాళమును, బెజవాడ పురపాలక సంఘమునుండి కొంతవిరాళమును, ఇత్యాది సహాయములు వచ్చినవి. ముఖ్యముగా వీరవారలు, అస్థిపంజరము, శారీరపటములు, గ్రంథములు మొదలైనవి కొనుటకును, కళాశాలాభవనము నిర్మించుటకును మాకు ధనవ్యయము అయినది. ఆదాయ వ్యయములకట్టి మాడవ అనుబంధములో ఇచ్చినాము.

బహిరంగ సభలు

ఇదివరలో మా కళాశాలపక్షమున రెండు బహిరంగ సభలు జరిపియుంటిమి. మొదటిది 15-8-24 తేది ని శ్రీ భ్రమరాంబా మల్లేశ్వర గ్రంథాలయ భవనమున ముగిరాశ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ దత్తరథరామయ్యపంతులుగారి యాధిపత్యమున జరిగినది. ఆయుర్వేద విద్యనుగూర్చియు కళాశాలను గూర్చియు పురప్రముఖు లుపన్యాసము లొసగిరి. రెండవది, 21-8-24 తేదిని శ్రీరామమోహన ధర్మగ్రంథాలయ భవనమున ముగిరాశ్రీ శ్రీ డాక్టర్ భద్రాద్రి రామచంద్రప్రసాదగారి యాధిపత్యమున జరిగినది. "ఆయుర్వేదాభివృద్ధి"ని గురించి పురప్రముఖు లుపన్యాసములు గావించిరి.

శ్రీ ధర్మవైద్యశాల జయంతి

దుందుభినామ సం॥ అశ్వయుజ బ ౧౩ శి (18-10-22) నాడు ముగిరాశ్రీ శ్రీ రామమోహన సి. కొళండ శిష్యుల యధ్యక్షుల క్రిందిను రుథికోదారి నామ సం॥ అశ్వయుజ బ ౧౩ శి-22 (6-11-23) నాడు బ్రహ్మశ్రీ మల్లాది రామకృష్ణశాస్త్రి చయనులువారి యధ్యక్షులక్రిందను, 26-10-24 తేది నాడు రైల్వే సబ్ జడ్జి ముగిరాశ్రీ శ్రీ వావిలాల శివావధానిగారి యధ్యక్షులక్రిందను, ధర్మవైద్యశాల జయంతియు, ఆయుర్వేదోపన్యాసములు జరిగినవి.

ప్రత్యక్షతరము గోరువారు దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను:— ఆయుర్వేదభూషణ, నోరి రామకృష్ణి ఎ. కే. ఏ. సి. ఆధ్యక్షులు, బ్రి. వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద కళాశాల, తెజవాడ.

మంత్రులు పత్రికారచయితలుగ నుండువచ్చునా?

లండను టైముస్ విమర్శనము

కామన్సుస్థలో మే 21 వ తేదీన భాషన జాన్సు గారు భారతమంత్రిగనున బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువు పత్రికలకు వ్యాసములను వ్రాసినదానినిగూర్చి ప్రశ్నింపగా, ఆంధ్రులకు ప్రధానమంత్రి యొద్దిన ప్రత్యుత్తరముపై లండను టైముస్ మే 22 వ తేదీ నిట్లు ప్రధానవ్యాసమును వ్రాసెను. —

ఈ విషయమున ప్రధానమంత్రిగారి చారిత్రము విమర్శనకు లొంగునదికాదు. వారి నిందులకు మేమేమియును అనుటలేదు. కాని నిన్ను వారు భాషన జాన్సు గారికి మంత్రులు పత్రికారచయితలుగనుండువచ్చునా యను ప్రశ్నకు ఇచ్చిన ప్రత్యుత్తరము యేమాత్రమును తృప్తికరముగ నుండలేదని చెప్పవలసియున్నది. బార్మెన్ హెడ్డు లండనునుండి యితరదేశములకు ప్రచారము నిమిత్తముబోయిరి. ఆ పోయిన కారణము దేశమున కంతకును సమ్యక్ముగనే యున్నది. ఈ విషయము బుధవారమునాడు కాచినట్లు సమాచారమున చచ్చున వచ్చుననుకొన్న వాడు వారు లేకపోయిరి. కాని ఒకసారి కోయటవలన నీ విషయము మున్ను ఆపివేయబడును. అందువలన దీనినిగూర్చి ఇచ్చు ప్రత్యుత్తరము బాగుగ నాలోచించి వంతృప్తికరముగ నుండుననితలంచితిమి. ఇందువలన నీ క్లిష్టసమస్య ప్రశ్నయందుగూడ నులభముగ లేకపోవుటవలన సక్రమముగ వివరింపబడి తెలియునటుల జేయబడునని అనుకొనుటచేతనే దానికి బలమేర్పడెను. భారత మంత్రి వారాపత్రికల కొకటి తీరున వ్యాసములను వ్రాయుచుండుచేతను యితరులవలెనే జాన్సు గారుగూడ యావిషయమును గమనించిరి. ఆ భారతమంత్రి ప్రస్తుత ప్రభుత్వము భయోద్విగ్నము జేయుటక వ కా క ము ను నైకొని యుండువచ్చును కాని యిందు వలన ఆ నిష్ప్రభుత్వములకును నష్టముగలుగును. ఇందువలన నెంతమంది కన్నరై టివులకు నష్టము గలుగగలవో అంతమంది కార్మికపక్షమునందు గూడ కాదుపెరుగుటకు లేనిస్థితిలో నున్నవారుగలరు. నిన్ను కామన్సుస్థలో నడిగినదిల్లరత్రక్షణము బట్టి చూడ యావిషయమై ఒక సంవత్సరముక్రింద కార్మికపరిపాలనా సమయమున అనేకసార్లు ఖండనములు వచ్చెను. అప్పుడు మంత్రులెవరు వ్రాసినను కాచినట్లు సంయుక్త బాధ్యతవిషయము ముఖ్యముగ చర్చింపబడెను. మధ్యమధ్య అప్పుడప్పుడు అనేకవిషయము లిందుకు సంబంధించినవి విడివిడిగా అనేక ఉత్తరవులవలన, ఆచారములవలన పరిష్కారము జేయబడెను. దీనివలన మొత్తముమీద లేవనడి, కాచినట్లుసభ్యులైన వారెవరైనను బహిరంగముగ నొకసంగిని చెప్పినపుడు, అది యేవిధముగ చెలిపినను కాచినట్లు అంతయును బాధ్యత విహింపవలసియుండెను. ఈ కారణముచేతనే మంత్రులు వచ్చి తన వ్యవహారములనుగూర్చి యిష్టము వచ్చినటుల వ్రాయుటకు నిషేధింపబడినది.

కాని జాన్సు గారు అడిగిన పదలోపభూయిష్టముగ ప్రశ్నియందు గాని, బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువు వ్రాసిన వ్యాసము లందుగాని యున్న ముఖ్యాంశము భిన్నమైయున్నది. కాపైను జెను తెలుగుకొనగోరినటుల యీ వ్రాతలయందు జెప్పిన యభిప్రాయములకు కాచినట్లు బాధ్యత విహింపవలసియున్నదిగాని, ప్రధానమంత్రి చట్టములప్రకారము రెల్పురు మంత్రులు వారాపత్రికల కసలవ్రాయుటకు నిషేధింపవలయునని గాని యిందు ముఖ్యవిషయముగాదు. వారు ప్రతికారచయితృత్వ తి నవలంబించి, కాచినట్లుమంత్రులుగ ప్రభుత్వముక్రింద పెద్ద పెద్దజీతముల చెప్పుకొనుచు గూడ ఆ వ్రాసిన దాని కి దబ్బుపుచ్చుకొనవచ్చునా యను విషయము నిర్ణయింపవలసి యున్నది. చాల క్లిష్టముగ నుండు విషయమునందు ఆవిషయముమాత్రము బహుస్వల్ప మైనదే. అప్పుడప్పుడు మంత్రులు పన్యసింపటకు మారు పత్రికలకు వ్రాయవలసియుండును. అట్టి తరీ పత్రికలకు వ్రాయగూడదని గట్టిగా నొక నిబంధనజేయుట యుక్తము గాదు. ఉపవ్యాసము నిచ్చుటకు అవకాశము లేనపుడు, ఆవిషయమునకు పుష్కలము తగినదికానపుడు జనసామాన్యమునకు తెలియుటకు గాని వారి లాభమునకై ఒక పాలిసీని గూర్చిన స్టేటుమెంటును అధికారముతోనే ప్రకటింపవలసి యుండును. ఒక ముఖ్యమైన ప్రకటనను జేయుటకు ఒక లేఖ గాని, లేక సంకేతముజేసి ప్రచురించు వ్యాసముగాని కొన్ని కొన్ని పరిస్థితులలో మంచివిని జేయవచ్చును. దీనికిని మంత్రులు యథావిధిగా దబ్బుపుచ్చుకొనుచు ఆకాఖతో నెట్టి బాధ్యత లే

నటువంటి విషయములగూర్చి వ్రాయుటకును, శ్రేయముగలదు. ఈ విషయమున చాల అక్షేపముగలవు. భూతభవిష్యత్ మంత్రులను వ్రాయనీయకుండ ఆఫ్టబు చాలకష్టము. అప్పజివను పక్షములోనివారి కెట్టి అభ్యంతరము నుండదు. ఇకను కాచినట్లు మంత్రులకు నెంత చాకపోయినను పెద్దజీతములు శుచ్యుకొనుచు ప్రభుత్వనేపకే తమ కాలమును గడిపెదరనుటవలన వారు వ్రాయుట కాక్షేపముగలదు. అట్టిది అప్పజివను పక్షమువారికుండదు. ఆకాచినట్లు మంత్రులకు పత్రికలకు వ్రాయుటకు కొద్ది కాలము మాత్రమే యుండునను విషయ మక్కరలేదు. మంత్రి అధికారధర్మమునుండి యెప్పుడును విడిచి యుండుటకు వీలుండదు. ఆకాఖ పనికష్టము శేషమును, దాని అధికారి యితర పనులతో నకత్తి యున్నాడని ప్రజలకభిప్రాయము గల్గిన యెడల గౌరవమునకు భంగము గల్గును. మంత్రులు పత్రికలకు వ్రాయవచ్చునను సిద్ధాంతము నొకసారి యంగీకరించునెడల ప్రజానేతకతి ఆటంకమునుండునటుల విస్తరింపజేయుటకేయియు నాటంకముండదు. ఇదే విధముగ కాచినట్లు మంత్రి ఆ పనికితోడు కాబట్టుకనో లేక ప్రభుత్వకార్యమున కడ్డురాని మరియే వ్యాపారమునోగూడయే చేయరాదని నిరాక్షేపముగ నన వచ్చును.

కాబట్టి యిందు ముఖ్యముగ విచారింపవలసిన విషయములు యీ విధముగ పత్రికలకు వ్రాయుటను చిల్లర వృత్తిగ నుంచుకొనవచ్చునా, అప్పజివను అధికారిగనుండి పుచ్చుకొను జీతమున కింకనుతోడు జేసికొనవచ్చునా యనునవియొక్కవి. కాచినట్లు ముఖ్యముగ నితర సంగతుల కన్న యీ విషయముల గూర్చి ఆలోచింపవలయును. ఈ విచారణయందు కొంచెము విశాల దృష్టితో జూచి అదివరకు మంత్రులుగ నుండినవారను, యిప్పుడు మంత్రులుగ నుండినవారను వారా పత్రికలతో నెంతవరకు సంబంధము గల్గియుండవలెనను విషయమునుగూర్చి నిర్ణయించిన మంచిదే. వారుటలజేయుట ముఖ్యముగాదు; అప్రస్తుతముగాదు. అదివరలో ప్రధాన మంత్రిగనుండి విరమించినవారు భుక్తికై పత్రికారచయిత పిగుటవలన ప్రజలకు లాభకరముగనుండునా, లేక ప్రధాన మంత్రిలకైనను పెన్నుల పద్ధతి నొకదానిని బెట్టిన చాల ప్రతిష్ఠ గనుండునా యను విషయమునుగూడ వారు విచారింపవచ్చును. మంచి దబ్బుగల పత్రికలు అట్టి రచనలకు యిచ్చురేటునువారి గుణగణములను బట్టి గాక తెంచుటను గూర్చిగూడ వారాలో చింతింపవచ్చును. ప్రముఖులై ప్రత్యేకజ్ఞానముతో వ్రాయగల వారికియంత తేలు అని నిర్ణయించుట చాలకష్టము. కాని అది వరకు మంత్రిగ నున్నవాడు దబ్బువచ్చునా యని తొందరపడి తన అనుభవములన్నిటిని చెప్పవలసిన గూడనివిగూడ వ్యాసములకుండ వ్రాయుచు తన యజ్ఞకునిని తృప్తిపరచునెడల మరల అధికారములోనికి వచ్చు అవ్యవస్థముగల్గినతే దుష్ప్రదమగుటలు. ఇటువంటి వ్యాసములకు వివరీతపు రేట్లనిచ్చుట చేతనే యొక్కవకాభములపై పన్ను విధించు యుద్ధములేరువారత వచ్చెను. చెక్కుముం దాలోచనలు లేనివారి చేతులలో నిది రాబ్యాంగ మోసములలో నీచమైనది గావచ్చును. ప్రతిది దబ్బుతోనికే దిగును. ఇప్పుడున్న ప్రభుత్వములేమకు ప్రార్థము వారివిషయమై యేమియు నిర్ణయింపలేకపోవచ్చును గాని యిప్పుడు పభ్యులుగ నున్నవారును ముందు రానున్నవారును గూడ అటులజేయుటకు స్వార్థంపాత ముగ కాసనము నొకదానిని జేసిన బాగుండును. మంత్రులు ఉద్యోగమున నున్నంత కాలమును పత్రికలకు అవసరమని యేది వ్రాసినను దబ్బుయే విషయ శుచ్యుకొనరాదని నిషేధించినయెడల యీ క్లిష్టసమస్య యందు ఒక ముఖ్యాంశమును పరిష్కరించినట్లుగును. ఇందు వలన కామన్సుస్థలో విమర్శింపవలసియుండు వ్రాతలు చాల వరకు తగ్గిపోగలవు.

గురుద్వారాచట్టము

పింఛనుశిక్కుల అనుకూలత

అమృతపర, జూన్ 18:— శిశుపింఛను ఉద్యోగము లందరు బాబాబాలాయన వగరమునందు శ్రేణిని గురుద్వారా చట్టమునకు అనుకూలముగ తీర్మానించిరి. చట్టమును నిరసించుట పాపముగను లేదని తీర్మానించిరి. (అ. ప్రె.)

స్వామికాజు కోర్టులు, సిరామిలు

కలకత్తా, జూన్ 18:— స్వామికాజు కోర్టు వారికి కేసు తీర్పు వెలువడుతోపున చరాస్తులను జప్తుజేయు అధికార ముండుటచే, సిరామిలు గూడ జప్తుజేయు అధికార మీయవలెనని బెంగాలు వర్తక సంఘమువారు ప్రభుత్వమువారికి నూచించిరి. (అ. ప్రె.)

చెన్నపురి బజారుధరలు

1925-వ సం॥ జూన్ నెల 15-వ తేదీ సోమవారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు కా 1-కి రు 80 0 0 మొదలు 42 0 0 నాశ		
బియ్యము బస్తాలు	మొదలు	వరకు
కునుమ తెనాలివి, ప 48 గలవి రు	18 0 0	15 0 0
నెల్లూరివి	,,	డిటా
,,	15 8 0	17 0 0
డిల్లివి	,,	డిటా
,,	16 0 0	18 0 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	,,	8 12 0 9 0 0
శువ్వులు	,,	20 0 0 24 0 0

2. వస్తుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,,	12 8 0 18 8 0
సెనగలు	,,	డిటా
,,	12 0 0	12 8 0
పెసలు	,,	డిటా
,,	14 8 0	15 0 0
మినుములు	,,	డిటా
,,	18 0 0	16 0 0
ఉలములు ర 164	,,	8 8 0 9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె కా 1-కి	,,	154 0 0 155 0
నెయ్యము 1-కి	,,	14 0 0 25 0 0
కొండాపురంజేరు సెనగవక్క కా 1-కి	,,	55 0 0 60 0 0
ఇతరప్రదేశము	,,	50 0 0 58 0 0
జేరు సెనగనూనె గానుగ కా 1-కి రు 186 మిషకానూనె 182		
అనునూనె కా 1-కి	,,	188 0 0 124 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాచవనుపు కా 1-కి	,,	185 0 0
కురవనుపు	,,	55 0 0 60 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) కా 1-కి	,,	100 0 0 110 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి రు 50,55		
కాళవా సిపాయకట్టు	,,	70,75
రెల్లము కా 1-కి	రు	85 0 0 45 8 0
చింతకందు కా 1-కి	,,	40 0 0 60 8 0

5. ఇనుము

కట్టా రకం కా 1-కి	,,	82 0 0 88 0 0
చడరం	,,	88 0 0 88 0 0
రత్తండు	,,	85 0 0 86 0 0

6. లోహములు

వెండి 100 తులంక	,,	71 0 0 78 8 0
బంగారము, తులము 1-కి	,,	21 10 0 21 12 0
నవరము 1-కి	,,	18 11 8
ఇతరీ కా 1-కి	,,	254 0 0 260 0 0
రాగి డిటా	,,	285 0 0 290 0 0
అస్కాచక్కెర 226 పౌండ్ గలవి	,,	88 0 0 88 4 0

7. రంగులు అలిజరై ను

అప్రకృష్టము 20 డిగ్రీలు	,,	62 0 0 70 0 0
పొట్టికృష్టము డిటా	,,	,,
సింహం డిటా	,,	,,
గుర్రం డిటా డిటా	,,	67 0 0 68 0 0

8. దూది

జోండాచెట్టుబారువ 1-కి	రు	800, 0 0
వల్నాడు దూది	,,	240 0 0

9. నూలు

కోయంబత్తూరు నెం 10½ పెట్టె 1-కి	,,	7 8 0
మధుర నెం 12½ పెట్టె 1-కి	,,	5 1 0
పుళ్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి	,,	7 4 0
అహమదాబాదు నెం 12½ పెట్టె 1-కి	,,	7 4 0
నూకేయేనుగ నెం 20	,,	9 8 0
జపాన్ నెం 20	,,	9 8 0
,, నెం 40 ఏ లేటిలు అయినను	,,	12 0 0
వద్యాన్ నెం 24½	,,	10 4 0
14½ క్విలక్ పక్షి	,,	7 6 0
నెం 20 బెన్ని సింహం యీటె	,,	10 8 0
నెం 22	,,	10 12 0
నెం 12½ బెన్ని పర్కెను	,,	8 8 0
నెం 14½	,,	8 12 0

రాచిన్సన్ను "వేటెంటు" బార్లి

తన బిడ్డకు ప్యాకావికలైవ పాటుయిచ్చుటకు
 పిలువేది ప్రతి బిడ్డ తల్లికిని, శ్రేష్ఠమైన ఆచార
 మేది యిది మరలెవరూ గలగుటన్నది. బిడ్డను
 సురభిమగా జీర్ణముగా నట్టి రాచిన్సన్ను
 "వేటెంటు" బార్లితో తయారు చేయుటన
 గలలో లెట్టే, తేకోగోళ్ళే, తేక మేకపాటు, తేక
 కాచిన తేక డబ్బాపాటు, తేక యింకయే కచ్చిత
 పాటునుచ్చే యిచ్చినది మంచిది.

రాచిన్సన్ను "వేటెంటు" బార్లితో
 తయారు చేయబడిన గంజి, తేక అల్పాహార
 మను బిడ్డ తల్లికి యిచ్చితే, బిడ్డకు పాలును ధారా
 కముగా యిచ్చుటతో తోడ్పడును.

బంహీశులకు నిది చాల మంచిది.

ముఖ్యముగా బిడ్డకుచే బాధపడువాటి మిగత
 పదార్థములన్నియు విమనమునవ్వరు ఇది కర్త
 మును: చల్లతరచి కడుపు లో యిడుడునట్లు
 చేయును.

రాచిన్సన్ను "వేటెంటు" బార్లితో
 తయారు చేయబడిన గంజి తేక అల్పాహారము
 వైద్యులచే గొప్పగా సిఫార్సు చేయుచున్నది.
 తరచుగా వీరుచున్నచో కలపండి, మరియు
 ముగిసంకు పెరల్ బార్లిని వాడుటకు మానుడు.

No.1.

అమృతాంజనము

జీగత్పసిద్ధమైనది

అన్ని సువ్వలకుమంచిమందు

అమృతాంజనము ప్రాచ్యుడేశ మూలికల సుపుటిచే
 హిందూదేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన అశ్రుప్రఖ్యాత
 మైనమందు. ఇది ఇవ్వడిపుడు తయారుచేయన్న క్రొత్త
 మందు గాదు. ఇరుపదేండ్లుగా దేశమునం దంతటను
 వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన. దివ్యామృతము
 నొప్పులు, వాపులు, గాయములు, బిళ్ళలు, పోటు
 బెబుకులు, మొదలగువాధలకు అమృతాంజనముప్రథమ
 సహాయముగా వెంటనే పనిజేయును. చర్మముపైన
 రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు సయితము
 పోగలవు. నెత్తురు ప్రతిక్షణమునందును కరిరాంగములకు
 ఆచారపదార్థములను గొనిపోయి అచ్చటి కఠిలపదార్థము
 లను గ్రహించి ప్రాణరక్షణము జేయుచున్నది.

అన్నిపాపులో దొరకును

తామరతైలము

తామర, తీట, గజ్జకి మంచిది.

దంతచూర్ణము

పండ్లబోటుకు తీపులకు మంచిపాడుము.

మోహినితైలము

వెండ్రుకలను పెంచి నిగనిగలాడించును

కండ్లకు చలువచేయును

స్త్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది

అమృతాంజనం డిపో,

మదరాసు - బొంబాయి

వృత్తాంతలేఖలు

దక్షిణ హైద్రాబాదు

మెదకుజిల్లా పరిశోధనము

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఈసంవత్సరము వేసవి సెలవులలో శ్రీ శేషాదిరముని
 కవులు ఇరువురు శ్రేణులసంఘమున కాసనపరిశోధనమునకు
 'మెదకుజిల్లా' వెడలియండిరి. అందు శేషాచార్యులుగారు
 'మెదకుజిల్లా'లో ఇరువురు చేయవలసినపని కనిపింపలేదని నల్ల
 గొండ ఒరంగల్లు మండలములలో పరిశోధనము గావించి కాసన
 ప్రతులు కరి తీసిరి. కొన్ని యముద్రిత గ్రంథములుగూడ
 సంపాదించి సంఘమున కొసంగిరి. ఇంతలో తెజనాథప్రాంతము
 లందు వీచిన తుపానునైన వారు స్వగ్రామమునకు వెడలిపోయిరి.
 తెంపన వారగు నేంకటరమణాచార్యులుగారు 'మెదకుజిల్లా'కుం
 దును నల్లగొండ మండలములోని పానుగల్లులోను పరిశోధనము
 గావించిరి. హైదరాబాదునకు బాకూర్ న తేదీని వచ్చి నాటి
 సాయంకాలమున హైదరాబాదు ఆంగ్రజనసంఘమువారు సమ
 కూర్చిన శ్రీకృష్ణ దేవరాయల ఆంగ్రభాషానిలయ సమాజేత
 మున దమ పరిశోధనానుభవములు, 'మెదకుజిల్లా'లోని చరిత్రవిష
 యములు, ఆచటి కవులు, కాసనాదులనుగూర్చి విపులముగా ఒక
 టిన్నర్ గంటనపు ఉపన్యసించిరి. ఆగ్రాసనాధిపత్యము పాప
 న్నపేట జమీందారు గారు శ్రీ ప్రతాపరెడ్డి దొరవారు
 వహించిరి.

ఆచార్యులుగారు 'మెదకుజిల్లా' చరిత్రమును గూర్చియు
 నలు గల కవులను పండితులనుగూర్చియు తెలుపుచు చరిత్రవిశేష

ములుగాని ప్రాచీన నగరములుగాని అద్భుతకరములగు శిల్పములు
 గాని మొదలగువలమున విశేషించి లేవని శిగవ్యిఖ్యాతులగు
 పండితులు మొదలగువారు గలరని విఖ్యాతకీర్తులగు కొలచుల
 మల్లి నాథసూరిగారు మొదలగువారి గల కొలచులను ని నా ను
 లనియు, వై నజ్జ విలూపము వ్రాసిన మిట్టపల్లి నరహరిశాస్త్రి
 గారు, కాలనిర్ణయచంద్రిక వ్రాసిన మిట్టపల్లి సీతారామశాస్త్రి
 గారు జగద్విఖ్యాతులనియు, వీరి గ్రంథములు ఇంకను ముద్రిత
 ములు గాలేదనియు పేరు మొదకు నివాసులనియుఁ చెప్పిరి.
 దోమకొండ సంస్థాన ప్రభువులు మొదకు మండలనివాసులనియు
 నానాకీయులగు మల్లారెడ్డికవియు వారియాస్థాన కవు లగు
 పట్టమెట్ట సోమనాథకవి రాపాక లక్ష్మీవతికవి లోనగు కవులను
 గూర్చి తెలుపుచు మొదకు మండలము సర్వవిధముల విద్యాసేత
 మనగని యున్నదని తెలిపిరి. మొత్తముమీద దెప్పిదియేమిది
 వ్రాతపుస్తకములు లభించెను. అందు అముద్రితగ్రంథములు
 ఇరువదియొకటివలకు గలవు. సిద్ధినాగనిరచిత మగు తెంత
 సంపుటము, మందాగిరి గోపాల కృష్ణకవి బ్రహ్మకైవర్త
 పురాణము, మిట్టపల్లి సీతారామశాస్త్రి, కాలనిర్ణయ చంద్రిక
 లోనగు గ్రంథాన్నియు లాంగ్లంబు లింత నెఱకు పంపని పుస్తక
 ములు, ఇంకను బలతావుల తాళపత్ర గ్రంథములు తామ్ర
 కాసనములు కలవని తెలిసెనుగాని పరిశోధకు లాహంతముల
 తేగినపుడు గ్రామస్థులు పరగ్రామములలోనుండువలన గొంత
 పని మిగిలినదని చెప్పిరి. కాసనములు నుప్పది మూడింటికి
 అద్భులు తీయఁబడెను. ఇందుఁ బశ్చిమ చాళుక్యుల కాసన
 ములు విశేషించ గలవు. త్రిభువనములందు త్రైలోక్యములందు
 త్రిలోకములుండెను స్వల్పభేదములగు నామములతోనున్న కాసన
 ములు విరుదములను బట్టియు నామముల బట్టియు నొకరు
 స్థాపించినవిగా నున్నను లిపులు మూడు విధములుగా నున్న
 వనియు ముగ్గురు పశ్చిమ చాళుక్యులలో త్రిభువనములగు గల
 రనియు వీరిలో నొకరు మాత్రమే చరిత్రకారులకుఁ గొలచెగ
 పరిచయ మని నిరూపించిరి. పానుగంటిలో కొలచికాలము

(క్రింది అంశాంతరము లున్నటుల గ్రామచార్యులు తెల్పిం
 చిరి. ఇపుడు తొమ్మిది మాత్రము కాసనచ్చున్నవని తెలిపి
 ఆచార్యులవారు తాము దీనిన ప్రతిబింబములలోని వర్ణముల
 స్వరూపము భాషావిశేషములు చరిత్రాంశములు విపులముగా
 నివేదించిరి. పానుగంటి కాసనములలో చాళుక్యకాసనములలో
 ఓవర్లము కలదనియు శివగర్భమునకు మాటుగఁ గొన్ని కాసన
 ములలో శేకటరేఖ వ్రాయబడిన దనియు వృష్టాంతములతోఁ
 జూపిరి. పానుగల్లు కాసనములలో శార్లపాణి యను యాదవ
 ప్రభుని గూర్చిన నూతనచరిత్రాంశములు దుద్రమదేవి గణపతి
 దేవునిపుత్రు యను సంకము సింగయమాధవుడు ఇటువదివా
 లుగమూరలు దుమికించినటులనున్న సంకతి సభ్యులకుఁ దెలిపిరి.
 'మెదకుమండలము'లో నార్జించిన కాసనములలోఁ గొన్ని యపూ
 ర్యాంశములు గలవనియు శేషమాలాకాసనములలోఁ బ్రతాప
 రుద్రదక్షిణేంద్రమంత్రి పురవరమహాదేవనాయకుడనివలయు
 నిది యపూర్యాంశమనియుఁ దెలిపిరి. నీలగిరిప్రతికాసంపాద
 కులు ప్రత్యేకతము వ్రాసికొనుట కిచ్చిన కయసీయ్యులుగొని
 గోపకొండపాళులు చరిత్రములు సభ్యులకు నివేదించిరి. ఈ
 కయసీయ్యుల విపులముగా ఏప్రభు వేకాలముననున్నది కాలి
 నానానకేశము ఫలచి వృష్టాంతములతో విపులముగా నున్నదని
 యందలి భాగములు పఠించి గ్రంథము నొసంగినందులకు సంఘ
 పక్షమునఁ గృతజ్ఞతఁచెప్పిరి. మొత్తముమీద ఈసంవత్సరములో
 పేరు సంపాదించిన లిఖితగ్రంథములు 78, కాసనములు 38
 అయియున్నవి.

శ్రీమాన్ ఆచార్యులవారి యుపన్యాసము దేశభక్తిని,
 చరిత్రాభిరుచిని, మాతృభాషాభిమానమును పురకొల్పుచు, సభా
 సదుల పుంజులఁజేసెను. ఆచార్యులవారికి నిజమారాష్ట్రమునం
 దత్యంతభావనముగలదు. మహాకవికాలిదాసుకామంజయములోని
 "అనామృతంపుష్ప" మృదు శ్లోకములోని భావము ఈరాష్ట్ర
 మునకు పరిశోధనసంబంధమున ఎంతయుఁ తగియున్నదని నిరూ

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గము

(స్వకీయ విలేఖరి)

తీర్మానములు

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్య నిర్వాహకవర్గ సభ
జూలై 11, 12 తేదీలను కాకినాడలో సమావేశమయ్యెను.
9 గంట సభ్యులు హాజరు. దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య,
బ్రహ్మజోష్యుల సుబ్రహ్మణ్యంగారు అందుండిరి. శ్రీయుత
బులుసు సాంబమూర్తిగారు అధ్యక్షులుగ నుండిరి. 11వ తేదీని
మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు సమావేశమై సాయంకాలము 6 గం
టలవరకు విద్యాభ్యాసము ఏర్పాటుచేయుటకు నుంచియు దాని
యొక్క పనినిగూర్చియు చర్చజరిగెను. తీర్మానము లన్నియు
కెందవదినున చేయబడినవి.

1. జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘములనుంచి సభ్యులజాబితాలు
తానందున రాబోవు కార్య నిర్వాహకవర్గ సభవరకు కార్య
నిర్వాహకసభ్యులభాగిలకు భర్తీచేయుటకునుగించి ఆఫైచేయడ
మైనది.

2. శ్రీయుత శేటకంటి శ్రీనివాసజోషీబ్రావు గారిని
కోశాధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనడమైనది.

శాఖా విభజనము

8. 28.5.25 తేదీని సమావేశమైన రాష్ట్ర కాంగ్రెసు
తీర్మానానుసారము రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకమునకు
యా దిగువశాఖలను శాఖాసభ్యులను నియమించడమైనది.

(1) ఆర్థికసంఘ నిర్మాణ, ప్రచారకశాఖలు:— దేశ
భక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు (కార్యదర్శి)
నుంటారు.

(2) దేశోద్ధారక కాకినాడను నాగేశ్వరరావుపంతులు
గారు, చెన్నపట్టణము.

(3) బంగలూరి ప్రకాశంపంతులుగారు, చెన్నపట్టణము.

(4) డాక్టరు బ్రహ్మజోష్యుల సుబ్రహ్మణ్యముగారు
వీశానగరము, గోదావరిజిల్లా.

5 శ్రీ సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠిగారు, నారాసంభరంబిత్తూ
రు జిల్లా.

3 జాతీయ విద్యాశాఖ:— 1 శ్రీ ఆచార్యచిల్లరిగిరి
వాసరావుగారు, బందరు. 2 శ్రీ భోగరాజు పట్టాభి సీతారామ
య్యగారు, బందరు. 3 శ్రీ కొలవెన్న రామజోషీశ్వరరావు
గారు, బందరు 4 శ్రీ ఆచార్య పద్మ పార్వతీశంకరు, ఏలూరు
5 శ్రీ బ్రహ్మజోష్యులసీతారామయ్యగారు, సీతానగరం(కార్య
దర్శి)

జాతీయవిద్యావిషయమునందున ప్రస్తుతమున్న జాతీయ
విద్యాసంఘ విషయమునందున, నుంటారు విద్యా మహా

పిండిరి. బిల్లు లోకవి తనవదనముయొన ప్రయోచాలగు యామిని
పూర్ణతీలకు తలంచుకొని.

“పంచత్యం తనరేతు, భూతనివహే స్వాంతామిశస్త్ర ద్రువం
ధాత స్త్వాం ప్రవోష్యే సాదరమిదం యాచే నిబధాంజలిః
తద్యాసీషు పయ స్తదీయమకురే జ్యోతి స్తదీయాంగణే
వ్యోమస్యాచ్చక్రదీయన ర్మని ధరాతలావృప్తచైనిలః”

అని పరికినట్లు ఆచార్యులుగారును నిజాంరాష్ట్రమునం
దలి పంచభూతములతో తమ మేను విక్రమ నొందవలయునని
మహదీనముగ విన్నవించిరి. ఈ పర్యటనసంబంధమున ఆచార్య
లుగారు భోజనాదిసౌకర్యములకొరకు మిగుల కష్టపడుటయేగా
క విశాకసాగి ప్రాణాపాయమునకుగూడ లోనయిరి. ఈకష్ట
ములనుండి తప్పించుకొని పర్యటనమును సుఖపదముగ, జలం
ప్రదముగ ముగించి ఆచార్యులుగారు రాగిరిగిందులకు నిజాం
రాష్ట్రాంగిదులు ఎంతయుధన్యులు.

ఈపర్యటనసంబంధమున ఆచార్యులవారికి మిగుల గో
డ్పడిన పాపన్న పేటదేశాయిగారను, శ్రీ సదాశివరెడ్డిగారి చరి
త్రాసక్తిని, దేశానురక్తిని, భావాభిమానమును ఎంతయు ప్ర
శంసించవలసియున్నది. శ్రీమాన్ ఆచార్యులవారి మహాపవనా
నమును విని, కన్నీరువిడిచి, ఆనందించి, వివిధావస్థలకు లోనయి
న సభాసభ్యులు, ఇతరప్రముఖులు పరిశోధన కార్యప్రాముఖ్య
మును గమనించి ఆంధ్రపరిశోధక సంఘమువారికి శ్రేయోత సో
దగినయెడల, ఆచార్యులముననే ఆంధ్రులచరిత్ర నూతనాంశ
సంశోభితమై పవనమై పురాజిల్ల గలదని మాయాశ్చర్యము.

సభాసభ్యులు ఏలూరుపట్టణ నూచించిన ఆంధ్రజాతీయ
విద్యాపీఠస్థాపనా విషయమునందును రాష్ట్ర కాంగ్రెసు
సంఘము వహించవలసిన బాధ్యతను సూచించుచు నివేదికను
యా నెలొఖరులోపున పంపుటకు ఈజాతీయ విద్యాభ్యాసవారు
కోరబడుచున్నారు.

ఈ విషయములో శ్రీ గొల్లపూడి సీతారామ శాస్త్రి
గారిలో సంప్రదింపుటకు ఈశాఖవారు కోరబడుచున్నారు.

3 అస్పృశ్యతా నివారణశాఖ:—1 శ్రీశేషరపు కామ
రాజుగారు కార్యదర్శి వెద్దాపురము. 2 మనుమ ధర్మన్నగారు
రాజమండ్రి. 3 దేశ బాంధవి నువ్వూరి సున్నమ్మగారు కాకి
నాడ, 4 తల్లాప్రగడి వరసింహశర్మగారు రాజమహేంద్రవర
ము 5 చల్ల నారాయణశాస్త్రిగారు, కాకరపర్రు, తెలుగు
తాలూకా.

ర ఇచ్చిక సేవాశాఖ:—1 శ్రీ పున్నవ రామలింగం
గారు, కార్యదర్శి, బరంపురం. 2 ఆయ్యంకి వేంకటరమణయ్య
గారు బెజు-డ 8 కల్లూరి సుబ్బారాయలుగారు కల్లూరు ఆనం
తేపురం జిల్లా 4 నిమ్ల రామలింగంగారు, విశాఖపట్టణము,
5 కళా వెంకట్రావుగారు అమలాపురము.

(2) స్థానిక స్వపరిపాలనాశాఖ:—(1) శ్రీ ఆయ్యదే
వర కాశేశ్వరరావుగారు కార్యదర్శి బెజవాడ. (2) శ్రీ గడ్డె
రింగయ్యనాయుడుగారు, చెన్నపట్టణము, (3) అంచె శివయ్య
గారు ఈమని, తెనాలితాలూకా. (4) బిక్కిన వెంకటరత్నం
గారు, రామచంద్రపురము. (5) పి. సి. వేంకటపతిరాజుగారు
విశాఖపట్టణము.

(3) పంచాయతీశాఖ:— శ్రీ గొల్లపూడి సీతారామ
శాస్త్రిగారు కార్యదర్శి, శేపల్లె, నుంటూరుజిల్లా. (2) నీరుకొం
డ వెంకటరత్నం చాదగిగారు వంగలపూడి, గోదావరిజిల్లా. (3)
నాచున బాపన్నగారు, దేవపల్లి, గోదావరిజిల్లా. (4) కప్పి
శం రాజగోపాలాచారిగారు, తిరుపతి (5) వెన్నెలగంట రాఘ
వయ్యగారు, నెల్లూరు.

అంగలూరు నేతపరిశ్రమాలయము

8. 29-9-24 తేదీగల రాష్ట్ర ఆడిటరుగారి రిపోర్టు
యందుతో సంబంధించిన కాకినాడమున్ను చమవడమైనది ఆం
గలూరు నేతపరిశ్రమాలయముయొక్క ఆర్థికాది అన్నివిషయ
ములు విచారించి ఆపరిశ్రమాలయము నిలవబెట్టుటకుగాని ఆపన
రమైనయెడల ఎత్తివేయుటకుగాని ఎలయు నేర్పాట్లను గురించి
నివేదికను జాన్ నెలొఖరులోపున తయారుచేసి పంపించుటకు
డాక్టరు బ్రహ్మజోష్యుల సుబ్రహ్మణ్యంగారిని కోరడమైనది.

4. మదరాసు రాష్ట్రసంఘమువారు ఆంధ్రరాష్ట్ర సం
ఘమునకు యివ్వవలసిన భాగపుసొమ్మును రాబట్టుటకు గూర్చి
నివేదికను జాన్ నెలొఖరులోగా తయారుచేసి పంపించుటకు
శ్రీ దేశోద్ధారక కాకినాడను నాగేశ్వరరావు పంతులుగారిని
కోరడమైనది.

సొమ్ముల దిపోజిట్టు

5. తెనాలి కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకులో ఆంధ్రరాష్ట్ర
కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క పాతకార్యదర్శి యగు శ్రీ నడిం
పల్లి వెంకటలక్ష్మీవరసింహారావుగారి పేరిట దిపోజిట్టుగా నుంచ
బడిన సొమ్ము (ప్రస్తుతము రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి
యగు శ్రీ మందపాక రంగయ్యనాయుడుగారు తెప్పించి కాకి
నాడలో రాష్ట్ర కోశాధిపతియగు శ్రీ శేత్రకంటి శ్రీనివాస
జోషీబ్రావుగారివద్ద ఇతర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు ధనముతో కలు
పించుటకు తీర్మానించడమైనది.

6. ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుధనము గోదావరిజిల్లా కో
ఆపరేటివ్ బాంకింగ్ యూనియన్ లిమిటెడ్, కాకినాడలో
డిపోజిట్టు చేయుటకు కోశాధిపతికి అధికార మివ్వడమైనది.

మౌనునివారణనిధి

7. 21.4.25, 21.5.25 తేదీలను ఆఖిలభారత
కాంగ్రెసుసంఘమువారు దత్తమండల మౌనునివారణార్థమై
యిచ్చిన రూ 8,000 ల వినియోగమునుగూర్చి వ్రాసిన యాత్ర
రములు చమవడమైనది.

8. 28-3.25 తేదీని ఆనకాపల్లిలో చేసిన తీర్మానము
ప్రకారము ఇంతవరకు పని జరుగనందున ఆతేదీన నియమించిన
ఉపసంఘమును రద్దుపరచి యావిషయమును పనిప్రమాణ
విమర్శించి ఎచ్చట ఏవిధముగా సొమ్ము ఖర్చుపడినదియు
నిచ్చయించి బోధించేయుటకు కోరుచు, రావలసిన ద్రవ్యములు
రాట్టయలు ఇతరసామానులు ఎగైరా యావత్తు పనులచేసి
రాష్ట్ర కార్యాచర్యమునకు పంపుటకు శ్రీ కొండ వెంకటప్ప
య్యపంతులు గారికిని శ్రీ పంకటి కొండారెడ్డిగారికిని అధికార
మియ్యడమైనది.

గుడివాడ సేవాశ్రమము

8. 21.4-25, 3-6-25 తేదీలను ఆఖిలభారత కాం
గ్రెసుసంఘమువారు గుడివాడ సేవాశ్రమమున కిచ్చిన
విరాళమునుగురించి వ్రాసిన యాత్రరములను, 7-6-25 తేదీని
శ్రీ గుడివాడ రామచంద్రరావుగారు వ్రాసినకార్డుకు చమవడ
మైనది.

శ్రీ రామచంద్రరావుగారివద్దనుంచి పూర్తిఅయినటు
వంటి అక్కంటుసంబాండ్లీ కచ్చినతరువాత ఈవిషయమును
విచారించుటకు తీర్మానించడమైనది.

తి. స్వ. నిధి

9. ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క కార్యని
ర్వాహ నిమిత్తములు తిలకుస్వరాజ్యనిధి పనులుచేయుటకు తీ
ర్మానించడమైనది. అందునుండి నూటికి 60 వంతున జిల్లాకాం
గ్రెసుసంఘమునకున్న, నూటికి 40 వంతున రాష్ట్ర కాంగ్రెసు
సంఘమునకున్న, పనులు నిమిత్తము ప్రచారము నిమిత్తము
రాష్ట్ర ఆర్థికప్రచారక వర్గమువారి ఖర్చులు ఆయాజిల్లాలవారు
ధరించవలెను.

రాబోవుకాంగ్రెసు అధ్యక్షుడవని

10. రాబోవు 40-వ వేదీయముహూవసభకు ఈక్రింది
వారిని అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనుటకు కాన్పురు కాంగ్రెసు
సన్మానసంఘమువారికి శిఫార్సుచేయుచున్నారు.

(1) శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు

(2) దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు.

11. గాంధీజీహత్యుని ఆంధ్రదేశమునకు ఆహ్వానించుట
కు ఈసంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు. మహాత్ముని డ
ర్శనసమయమున వారిని ఉచితరీతిని సత్కరించుటకు తగిన
సన్మానసంఘములను ఏర్పాటుచేయుటకు జిల్లాకాంగ్రెసుసం
ఘములు కోరబడుచున్నవి.

ఈపన్నానసంఘములలో కాంగ్రెసుసభ్యులేగాక యిత
రులూకూడ చేరవచ్చును.

నూలుచందా

12. 28-4-25 తేదీని ఆఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ
కార్యదర్శి సభ్యత్వపు చందాలో వారికిరావలసిన 10 0/0
వాటా నూలురూపముగా గాని లేక పాను 1 కి రు 1.4.0
చా గాని పంపుమని కోరుచు వ్రాసిన లేఖ చమవడమైనది.

జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘములు రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ
మువారికి పంపవలసిన 15 0/0 వాటాయున్న, ఆఖిలభారత
సంఘమువారికి పంపవలసిన 10 0/0 వాటాయున్న మొత్తము
2500/0 వాటా నూలురూపకముగాగాని 2,000 గజముల నూ
లుకు రూ 0.4.0 లేటు ప్రకారము అయిన సొమ్ముగాని జిల్లా
కాంగ్రెసు సంఘములు రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమునకు పంప
వలెను.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు ఆఖిలభారత
కాంగ్రెసుసంఘమున కివ్వవలసిన సభ్యత్వపు చందా భాగమును
నూలు రూపముగా సబర్బరీ ఆఖిలభారత ఖద్దరుబోర్డువారికి
పంపుటకు తీర్మానించడమైనది.

ప్రచారకులు

13. ప్రచారకుల దరఖాస్తులు ప్రస్తుతపు ఆర్థిక స్థితిని
బట్టి యివ్వదు ఆలోచనకు తేటపడ నిలుపుచేయడమైనది.

అస్పృశ్యతా నివారణ ప్రచారమునకు యీ క్రిందివారిని
నియమించడమైనది.

1. శ్రీ శేషరపు కామరాజుగారు నె 1 కి రు. 70.

2. శ్రీ మనుమ ధర్మన్నగారు నె 1 కి రు. 25

3. శ్రీ నీలం వెంకయ్యగారు నె 1 కి రు. 35

ఈ తేలిపములున్న వీరి కగు ప్రయాణపు ఖర్చులన్ను
పంచమనిధినుండి ఖర్చుపెట్టుటకు తీర్మానించడమైనది.

14. కొన్ని బిల్లులు అంగీకరించవలసినవి.

నల్లమందు దర్బాస్తు

ఆఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు నల్లమందు విచార
ణవిషయమై పంపిన పర్యవేక్షకును చమవడమైనది.

జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘములు (1) తిమిశిలలో గత
పదిసంవత్సరములయందు ప్రతిసంవత్సరము నల్లమందు ఖర్చు
యెంత అగుచున్నదియు,

ఈనల్లమందు అభ్యాసము నానాటికి యాప్రాంతములలో
జనులలో యేకాగ్రములచేత వ్యాపించినదియు,

3 ఆ యభ్యాసమును తొలగించుటకు నెట్టి ఉపాయము
లు ఆవిరించవలసినదియు తెలుపుచు సంబాండ్లీని సాధ్య
మైనంత త్వరలో పంపవలసినదిగా యాసంఘమువారు కోరు
చున్నారు

21.6-25 తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు సంఘ
సభ పూర్తి అయ్యెను.

కాకినాడలో బహిరంగ సభ

దేశభక్త వెంకటప్పయ్యగారి ఉపన్యాసము

(స్వ కీ య వి లే ఖ రి)

ది 11.6.25 తేదీని ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘ కార్య నిర్వాహక సంఘ ప్రభుపరమావేశ మైన పిదప సాయం కాలము 6.45 గంటలకు కాకినాడ పురమండల మైదానములో నగర కాంగ్రెసు యజమాన్యమున పౌరమహాసభ జరుపబడి ను. దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారిని సభాధ్యక్షులుగ నుండుటకు కార్యదర్శి యగు శ్రీయత నుండపాక రంగ య్యవాయుడుగారు కోరిరి. ఆధ్యక్షపదవి సంగీకరింపుచు దేశభక్తుడు ఒక గంటకాలము ఉపన్యసించి శ్రీయత బ్రహ్మ జోనుల స బ్రహ్మయ్యగారిని ఉపన్యసించుటకు కోరిరి. చెప్పి పోసిన యావద్విషయము అధ్యక్షునియొనపనా, సమునందే యు న్నది కావున దానిని ప్రజలు మనసము చేసికొని ఆచరణయం దు పెట్టవలసినదని కుబ్రహ్మయ్యగారు చెప్పిరి. అంతట 7 గం టలకు సభ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడైన శ్రీయత బులను సాం బమూర్తిగారి వందనార్పణములతో ముగిసెను

సభాధ్యక్షుడు తమ గంభీరోపన్యాసమునం దిట్లు నడి విరి: దేశములో కాంగ్రెసు ప్రస్తుత వ్యవహారముల గురించి సందేహములు కలవు. ఎందుచేత నీతి నిరుత్సాహము ప్రబలి అంతయు చల్లదనము పొందినట్లున్నది? 1921 వ సంవత్సరము లో స్వరాజ్యకాంక్ష ఎట్లుండెనో అట్టిదే యిప్పుడును కలదే! అవిధానమే యిప్పుడును కలదే! పనియుగూడ నదియే! కార్య క్రమము అంతయు చాతావుగ నప్పటిదే! అయినను ఏల యిట్టి నిరుత్సాహము, ఇట్టి నిస్పృహత్వము? నిస్పృహత్వమున్నప్పటికిని స్వరాజ్యకాంక్ష పోలేదు. స్వ రా జ్య ము మా త్ర ము చేకూరలేదు. ఉత్సాహము పోయి నీరసము ప్రజ్వలించిది. తుదమైన దౌర్బల్యమే, యానీరసమే యిట్టి స్థితికిఁ గారణము కాని ధీరులకట్టిలక్షణముండరాదు. ఒక ఉద్దేశమును (స్వరాజ్య గమ్యస్థానమును)చేరుటకు, తిలపెట్టి ప్రయత్నించి సఫలైయుం డుట మధ్యముల లక్షణము. ప్రారంభింకపోవుట నీచమానవుల లక్షణము. తామందఱును ఈమధ్యములవలెనుండక ధీరులై ఉద్దేశము నెఱవేఱువరకు సంపూర్ణదౌర్బల్యోత్సాహములతో పట్టువిడువకపనిచేయవలసియున్నది. నాడు భారతయుద్ధసమయ మున పాండవేయుడు వివణ్ణుడై కూర్చుండినప్పటికిని శ్రీ కృష్ణసారథ్యముచే మరల ఉత్సాహపూర్ణుడై ఉద్దేశనామకాల్య ము చేసినట్లు, ఇంతకుముందు ఏమహాత్ముడైతే ఉద్యమమును ప్రబలజేసి ఉత్సాహమును పూరించెనో అమహానాయకుడు మ హాత్మాగాంధీసారథ్యము నేటికిని గలదు గావున ఆయనసార థ్యముక్రింద నాటి కృష్ణుడునులదృష్టాంతము మనమునందిమకొ ని పనిచేయవలెను. ప్రస్తుతదేశకష్టములు మాచినయెడల పరిపాలన యావత్తును రాజ్యాంగమువారికై వశమైయున్నది. నిరా ఘాటముగ ప్రజలందు బలముతగ్గుటజూచి పరిపాలనమును నడి పించుకొనుచున్నారు. దేశమునందెల్లరవ్వాదయుములందును స్వ రాజ్యకాంక్ష బాగునాటియున్నది. కాని రాజకీయకక్షలు మనలో మనకే భిన్నభిన్నములై పద్ధతులు మార్గములు వేఱుప డుచున్నవి. ప్రకృమక్రమముగ ఆదర్శమే కొరతనడుచున్నది. కొండఱు సామ్రాజ్యాంతర్గతస్వపరిపాలనము కావలెననియు, కొండఱు వలసరాజ్యస్వపరిపాలనము కావలెననియు కొండఱు కొన్నిసంస్కరణములు యిచ్చిన చాలు ననియు, కొండఱు కుమినియకాన్టేటవ ఇచ్చిన చాలు ననియు, ఈ విధ ము గా ఆదర్శము వివిధరీతులుగా కోరబడుచున్నది. కామకాన్టెల్లు ఆఫ్ ఇండియాల్ని అని పెట్టి దానిని ఆమోదించవలసినదని అని దెసంబున్నుగారు తీవ్రముగ ప్రబోధము కావించుచున్నారు. ఏదైనప్పటికిని స్వరాజ్యము అనునది కాక యీతక్కిన దుమి నియకాన్టేటవ అనుటలో ఆదర్శము మిక్కిలి సంకుచితముగ నున్నది. కామకాన్టెల్లు కాంగ్రెసుయొక్క ఆదర్శముల బట్టిమాడ మిక్కిలి సంకుచితముగ నున్నట్లు చెప్పకతప్పదు.

తర్వాత, మార్గము భేదము అగుచున్నది. పనిచేయుట స్తంభించిపోయినది. కాని కాంక్ష పోలేదు. ప్రభుత్వమునెడల విముఖత్వ మున్నది. కార్యసాధనకై జనులను పురికొల్పవలసి యున్నది. అమార్గ మేదో నిర్ణయముచేసి చెప్పలేని పరిస్థితు లున్నవి. ఇప్పు డన్నిపక్షములవారిని ఏకీభరింపజేయుటకు దాను గారును గాంధీగారును ఇంద్ర వెండెంట్లను, మోడరేట్లను, కకా షావనల్లిలను అందరను కలియవలసినదని ఆశోనము చేయ బోవుచున్నారు. ఇదెంతవరకు సాధ్యముగనో చెప్పలేను. వారి

శ్చేటుమెంట్లు ప్రకటింపబడే వరకు అందు వా రేరిక చెప్ప దులో మాచేవరకు దానికి మంచిఫలిత మున్నట్లు చెప్పలేను. ఇప్పు డొక్కటి క్రమముగా ప్రశ్నపెట్టుచున్నది. సక్రమాం దోళనమువల్ల యీస్వపరిపాలన మనుదానిని పొందవలెనని 85 సంవత్సరములుదీనికై సక్రమాందోళనము చేసిచేసి,పిటివన్న మహా జర్లు పంపించి పంపించి, తుదకు కాన్యపాఫల్యము లేక విడుగు జెంది కలకత్తా ప్రత్యేక కాంగ్రెసులోను తర్వాత నాగపురం కాంగ్రెసులోను ఆమార్గమును వివర్ణించుటకు తీర్మానించి సహాయనిరాకరణపద్ధతిని కాంగ్రెసువారు నిర్ధారణ చేసియుండిరి.

సహాయ నిరాకరణపద్ధతిలోనే వెల్లి పనిచేస్తేనే సహాయముగ నుండును గాని తిరుగ వెనుకటి సక్రమాందోళనకు దింపుట సహాయము కాదు, ప్రయోజనము లేదు. అన్ని రాజకీయ కక్షలవారును అంగీకరించే మార్గ ము అలవలించింపవలెననుట సాధ్యముకాదు. ఎ ప వ్య థు ను ఏ మార్గ ము న కై న ను ఎవరో కొండఱు చెనుదీయుచునే యుండురు. మనతో కలిసి సిద్ధాంతములో నేకీభవించువారితో నే సహకారము కల్గునుగాని సిద్ధాంతములలోనే భేదమున్న వారితో సహకారము ఒనర్పజూచుట సాధ్యముకాదు. సర్ ను రేంద్రనాథ బెనర్జీగారు అందరును ఒక రైక్యమార్గములో నుండుటకు పెట్టిన నాల్గువరకులలో సక్రమాందోళనపద్ధతి నొకటి పెట్టిరి. ఆపద్ధతిమీద అందరును ఒకే ప్లాట్ ఫారమునకు రావలెననిరి. అట్టిది జరిగితే ఏమియు ప్రయోజనము లేదు.

ఎప్పుటికైన సంధిపడితే మనకు స్వరాజ్యములతో తురు రవలెను. ఏలనన, వారింకను సహాయనిరాకరణపద్ధతి అనుపేరు తో ప్రభుత్వసభలలో ప్రతిష్ఠంభనము చేయుచున్నామనియు, కాంగ్రెసులో నున్నా మనియు, కాంగ్రెసు యితరనిర్వాహ కార్యక్రమమును చేసెదమనియు, చెప్పవచ్చును. ప్రభుత్వ సంస్కరణములు- బూటకము లని అదివరకే చెప్పబడినవానిని బూటకములైనట్లు రుజువుచేయుటకు కాన్సిల్లో ప్రవేశించి స్వరాజ్యవాదులు ఆబూటకమును ప్రకటించిరి. దండ్యప్రభు త్వము నిష్ప్రయోజనమని చూపిరి. ఇంకను వీరేల వానిని విడి చిచెట్టి మనతో కలిసి యీకార్యక్రమమును కొనసాగించి ప్ర భుత్వమును వశపరచుకొనరాదు? వీరు ప్రభుత్వసభలలో నుండి చేయవలసినది ఆయిపోయినది గదా! రాజ్యాంగమువారు నిరం కుతముగా పాలింపుచు వారి యిష్టానుసారము నడుపజూచు చున్నారు గదా! సివిల్ సర్వెంట్లశీతములు హెచ్చించుటకు గాని తగ్గించుటకుగాని శాసనసభలకు అధికారము లేకుండ జే యుటకు ఒక శాసనమునుగూడ ప్రవేశపెట్టబోవు చున్నారు. అక్షయముగా యీప్రజలసామ్య ఇచ్చియుగము ఇతరరీతులు గను ప్రపంచంపజేయుటకు స మ క ట్టి యున్నారు. పైగా, విదేశీయనంజలి యాంగ్ల పత్రికలందు యీ సంస్కరణముల ప్రకారము పనిచేయుచుండెడి మందు క్రొత్త సంస్కరణము లివ్వమనికూడ ప్రకటితమగుచున్నది.

కాబట్టి నీరసస్థితిని విమోచక స్వరాజ్యవాదులైనను,నో ఛేంజర్లయినను,నట్టినే కూర్చుండుక ఆందులోనైనను ఇందులో నైననుచేరి పనిచేయవలెను. బమ్మిలను నెల 18 2000 గజములు వడుకునూలు యిచ్చి సభ్యులుగా గావలసినదనిరి. స్వయముగ వ డికినను, ఇతరలచే వడికించియైనను, కొనియొనను యేరికైనను వడుకునూలు సమర్పించవలసినదని యింతయున్నునైన మార్గమును మాపినప్పుడు అది చేయకపోవుట కాంగ్రెసునకు బలము కానే రదు. ప్రపంచములోనెల్ల ఇండియన్ నేషనల్ కాంగ్రెసు గొప్ప ప్రతిష్టాపన యని పేరువడసియున్నది. అట్టిప్రతిష్టాపన అం గీకారముండినగాని తన కామకాన్టెల్లుల్ని అంగ్లేయులు ఆమో దింపరని లిసెంటుగ్యుగాను ప్రయత్నించుచున్నారు. కాంగ్రెసు నకు బలముకావలె నన్నయెడల అనిగనను మూలయిచ్చి సభ్యులు కావలసియున్నది. సభ్యులు మిక్కిలి కొరతపడుటచేతనే ప్రభుత్వ మునకు మన దౌర్బల్యము పొడచుచున్నది.

ఒకవిలేఖరి పత్రికలలో ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సభ్య త్వము 2 వేలనుండి 200కు పడిపోయినదని ప్రాసెననియు, అది సత్యముకాదనియు, ఒక్కొక్కనెలలో వచ్చినసభ్యులసంఖ్యమా త్రము రాష్ట్రకార్యదర్శి చెప్పిననియు, అవిలేఖరి చూపిన దౌర్బల్యస్థితి లేదనియు సదరువిషయమును గురించి అధ్యక్షులు వివరించిచెప్పిరి.

కాంగ్రెసు చందానూలు ఉంచుట కంగీకారము లేని వారలు దానినితీసి సామ్యు చందాపెట్టవలచినయెడల అట్టివార లు ఇప్పుడు నూలువందా నిచ్చి విశేషసంఖ్యగా కాంగ్రెసు నందు సభ్యులై వచ్చేకాంగ్రెసులో ప్రతిపాలముగ చెప్పి తమ తీర్మాన ము ను అంగీకరింప జేసికొన లసి యు న్న డి. మా లు చం దా అంగీకార ము

లేకపోయినప్పటికిని దానిని తీసివేయుచున్నవను ప్రస్తుతము సభ్యులుగా చేరవలసియున్నది. కాంగ్రెసులో సభ్యులుగా తేరి దాని గౌరవమును దేశగౌరవమును నిలక తప్పదు మహాత్మా గాంధీగారు ఆంధ్రదేశమునకు రెండునెలలలో వచ్చెదరు. వారు వచ్చుసరికి తామందరు చేయవలసిన విధ్యుక్తమును చేయవలసిన దని హెచ్చరించిరి. ఇతరదేశములందు స్వాతంత్ర్యమునకై ఎట్లు ప్రయత్నించినదియు, వారు పడినకష్టములను లేటవర చియు పెక్కుదృష్టాంతముల జెప్పి దేశభక్తి గలిగి విధ్యు మును నెరవేర్చవలసిన దనియు, ఖర్చు ధరింపవలసినదనియు ఆధ్యక్షులు హెచ్చరించిరి.

రామమోహన ఆయుర్వేద

కళాశాల-బెజవాడ

1925 సం॥రం 1 వ జూలై నుండి నూతనవత్సరము ప్రారంభమగును

అఖిలభారత ఆయుర్వేద మహాసంఘాలివారి "ఆయుర్వేదవికారద" "భిక్ష" పరీక్షలకును, ఆంధ్రాయుర్వేద వైద్యసమ్యేళనమువారి "వైద్యవిద్యా" పరీక్షలకును తగినట్లుగ విద్యార్థులకు లక్ష్యలక్షణసమన్వయముగ విద్య గఱపబడును.

ఆయుర్వేదభూషణ, భిషగ్వర, శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి కాశ్రి పి. ఎమ్. ఏ సి. గారు ప్రిన్సిపాలుగను, ఆంధ్రాయుర్వేద విశ్వాపీఠమంత్రి రాజవైద్య ప్రతిపాదిభయంకర కృష్ణమాచార్యులుగారు వైస్ ప్రిన్సిపాలుగను వుందురు. ఫిజి యాలజి, ఆనాటమి, యింగ్లీషువైద్యులచే చెప్పింపబడును.

విద్యార్థులు శీతములు యవ్వనక్కరలేదు. వీదవిద్యా ర్థులకు తగు సౌకర్యములు చేయబడును.

వలయువా రీ క్రిందివారికి యీనెల 20 వ తేదీలోపల దరఖాస్తులు పెట్టుకొనవలయును.

బెజవాడ వెలగలేటి దశరథరామయ్య బి.ఏ.బి.ఎల్. 1-6-25 కార్యదర్శి.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మూత్రాలు 0-10-0 (వది అణాలు)

నెలనులభా! (పోస్టువ్యయం ప్రత్యేకము) గుణవర్ధకము!

శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి నైర్వికారం

సీమాత్రం విద్యావ్యర్థము. ఆస్తియు, అరుచి, ఆహారము,

అన్నమాద్యము, అనిదాహము, ఎక్కువ, నిర్వాంగముల

యందు బలమయి, విక్రమ, పార్శ్వములు, కిరణ్యు,

త్రేణు, అనుజు, మొగలగువానియందు గలిగిడి నొక్క

లను బోగొట్టి వేహమును మంచి యాలోచ్యమునకు

కెచ్చును.

ఈ మాత్రలు తుహవాత రోగ్యులకు వెంటనే

మాన్యును. యందు అనేకమివముల శరీరని. ఆహారము

గల బేవధమగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్ప

కచ్చును. ఒక్కసారి వాడేచూచిన నిజము తెలియగలదు.

విరుణామా: (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు బహుమాన, ఎలకర్రు, కృష్ణాజ్ఞా.

ఉత్సాహముకంటె మించినది లేదు

మీ జీవితకాలమునందు గలుగు కష్టముల నన్నిటిని కొంచెమైనను భయము లేక జయించుటకు మీకు సహా కావలసిన ఆయుధము ఉత్సాహమే.

అయితే 219

మనోవౌర్యమున్నప్పుడు దీనిని సంపాదించుటెట్లు

ఆతంక నిగ్రహ మాత్రలను

వాడుడ. మెదడు సంబంధమైన వ్యాధులు, అశీర్లము.

మలబద్ధము మొదలగువాటిని పారద్రోలి అద్భుతమైన గుణమును గలిగించును. 32 మాత్రలుగల బుడ్డి 1 కి ధర రు 1-0-0 ఇతర వివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

ఆతంక నిగ్రహ ఔషధాలయము

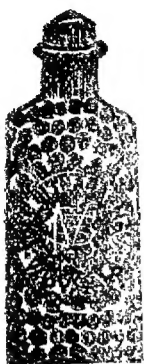
26, బాడ్యే, మద్రాసు

అమృతాంజనము

చక్కనిడబ్బీతో నహా సీసా 1-కి ర్వ 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వ 6-4-0. ప్రతియీట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

లోకామయహారకస్తూరిమాత్రలు

విజ్ఞాపన

మహాభాగా, 25 సం॥ లనుండి నేను లోకనేప చేయుచుండునంగతి తమకు తెలిసియుండవచ్చును. ప్రతి సం॥ రము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆదరించుచున్నారు. ఇండియావారుమాత్రలను గాక బర్మా, సిలోన్, మలయానేటు, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందుండు వారుగూడా నాలో నేను నామ చేసియున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందఱు నన్ను ఆదరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడు నన్ను మరచిపోలేదు. నాకేరు (లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు) చంటిపిల్లలు, భాలింతలు, వదులు వారు, ముసలివారు, వారు పీరినవేల సమస్త మానవజాతియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్తశిశువులు, పకలజ్వరములు, మాందము, శీతవాతము, ప్రక్కలకొడుపు, ఆకలిలేకుండుట, మలబద్ధము, జీర్ణించిన శ్లేథులు, కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్ధ (క్వాసకోసము, పళ్లనొప్పి, నడుమునొప్పి, ఇన్ ఫ్లూఎంజా, స్థిగుజ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతర వ్యాధులకు అనుపానపత్రికలోనున్న ప్రకారము వాడిన తప్పక గుణముగను. నా దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రికలు వేసకుంటే గలవు. ఒకదాని నాలో నేను నామ చేసిన వారు మరెవ్వరు నన్ను మరచరు.

800 మాత్రలుగల బుడ్డి 1 కి ధర 0-4-0. పోస్టుఖర్చు వేరు 6 బుడ్డు వెల పోస్టుఖర్చుతో ర్వ 1-8-0. 12 బుడ్డు ర్వ 2-15-0. 25 బుడ్డు ర్వ 3-8-0. కావలసినవారు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుదు.
ఆయుర్వేద వైద్యపాశ్యపు వెంకటాచల వండితులు, శ్రీ సీతారామున వైద్యశాల, మైసూరు.

చేతిమగ్గుములకు కావలసిన సామానులు

చేతిమగ్గుములకు కావలసిన వార్నిసువడి (Cotton Healds) తీగవడి (Wire Healds) పన్నె (Steel Reeds) నాడి చక్రములతోగాని లేకుండ గాని (Steel Rollet Shuttles) ఊచలు (Bobbins) వడిలాగుటకు సూదులు (Reed Hooks) ఉడతలు (Pickers) మొదలగునవన్నియు చిల్లరను, టోకు గను. మిక్కిలి సరసమగుధరకు మావద్ద దొరకును. వివరములకు క్రింది విలాసమునకు ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును.

The Indo-British Trading Bureau,
15/19, Ghoga Street, Fort, BOMBAY

నమక మైన నగలుదొరకు స్థలము

మావద్ద వెండిగొలుసులు, గిన్నెలు, తట్టెలు, కంచములు, కూజాలు, బంగారెగాజులు, గొలుసులు, చెయినట్టెగెలు, నాగవత్తులు, వంకీలు, నాగరలు, కామంతిబిళ్లలు, కెంపుజడబిళ్లలు, మొదలగు పువ్వురాగము లోదులు, అంటుపోగులు, బేసరీలు, క్లావరులు మున్నగునవి దొరుకును బయటిపూరి ఆర్డరులు ఆరిజాగ్రత్తగా పంపబడును. ఒకదాని మామట్టరిచ్చిన మానమ్యకము మీకు తెలియును.

సీమవెండికి, ససరంబంగారకు పూచీ నిచ్చెదము. తృప్తికరముగాలేనిచో వైకమువాపసిచ్చెదము.

బీచు పెంకటస్వామిశెట్టి

నగలవర్తకులు, కర్నూలు.

మదనకామేశ్వరి లేహ్యము

బలహీనుల పాలిటి కల్పవృక్షము— మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తుక, శుక్లవర్ణము, అతిమూత్రము మొదలగు వాటిని హరించి మంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని సంభోగ శక్తిని, సంతానప్రాప్తిని గలిగించు వగ్ర ప్రసాదమురెండు డబ్బీలుచాలును.

20 తులమలడబ్బీ రు 1-4-0
పాలగుంధిలేహ్యము— రక్తశుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది. సవామేహము, మేహపాడలు, మచ్చలు, ఇతరచర్మరోగములు క్షిణనోప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలు చాలును. 20 తుల డబ్బీ రు. 1-4-0 వి. పి. ఖర్చులు వేరు.
పి. శి. పి. అండు కో, ఆయుర్వేదసమాజం పెరిదేపి. (నెల్లూరుజిల్లా).

శ్రీకృష్ణ జ్యోతిష మార్గదర్శిని

ఈపుస్తకమును చదివినచో ఎవరికివారు క్రొవన సం॥ రహస్య గణితముతో నిమిత్తములేకుండా ప్రతిగంట, రోజు, మాసము, నక్షత్ర, సం॥ర ఫలితములు శాంతులు తెలిసికొనగలరు. తగ్గింపు వెల పోస్టేజినతో 1-4-0 అలాలు.
శ్రీరాంప్రసాద్ జ్యోతిషమందిరము, భీమవరంబాపు, భీమవరంబాలా కా, కృష్ణాజిల్లా.

కామినియా నూనె పెంట్రిక లేఅందము.

రాలిపోకుండ జాగ్రత్తవడుడు

పెంట్రికలు దువ్వింపుడు ఊడకమున్న త్వర పడకపోయిన ఊడ మొదలుపెట్టి పూర్తిగా పాడగును అట్లుకాకుండా నడవే కామి

యా నూనెను వాడి సత్వరముగా శిరోజముల గాపాడుకొనుడు.

పెంట్రికల కేబాడ్యమున్నను మాన్చి ఈ నివృద్ధము వానిని మొత్తముగా వట్టువలె నెరుగునట్లు చేయును ఒక పరీక్షవల్ల మీకే తెలియగలదు. మీ శిరోజముల సతిశుభ్రవరచును బుడ్డివెల 1 రూపాయి. 3 బుడ్లుఖరీదు రూ 2-10-0. 126 పీచీచార్జీలు ప్రత్యేకము.

ఆటోదిల్ బహారు

మీకు ఏనువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు.

1 అవున్సు బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0 1 డ్రాం బుడ్డి 0-12-0
2 డ్రాం బుడ్డి 0-8-0] మీ చేతిరుమాలానందు చుక్కలు వేసికొన్న పరిమళ మన్నిదిశలను వ్యాపించును.

పై కామినియా నూనె, ఆటోదిల్ బహారు మందునరకులము ప్రతిచోటను విక్రయింపబడును. లేకున్న సోలుబెట్లగు,

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

155 కాన్యామనీడు, బొంబాయి అది బ్రాహ్మణ ఉదయగలరు

